

ΠΑΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
ΤΑΧ. ΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΕΜΠ
ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ

ΚΩΔ. ΕΝΤΥΠΟΥ: 6427

Ο ΦΑΡΟΣ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2015

Τεύχος 54ο

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Στόχος όλων μας είναι να ενημερώνουμε και να εμπλουτίζουμε τις γνώσεις μας γύρω από το παρελθόν και το σύγχρονο πολιτιστικό γίνεσθαι της Αλεξανδρούπολης αλλά και της ευρύτερης περιοχής.

“Ο ΦΑΡΟΣ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ” επιζητεί τις συνεργασίες των αναγνωστών και τις θεωρεί απαραίτητες και χρήσιμες. Όλα τα αποστέλλόμενα κείμενα λοιπόν πρέπει να αναφέρονται σ’ αυτά τα γεγονότα και κυρίως στο ιστορικό και ανεξερεύνητο παρελθόν της Αλεξανδρούπολης. Οι φίλοι αναγνώστες θα πρέπει να αποφεύγουν τις αναφορές σε περιστατικά και βιώματα καθαρά προσωπικά, εκτός εάν αυτά εγγίζουν γεγονότα και καταστάσεις γενικού πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

Η Σ.Ε. θα έχει την ευχέρεια να επιλέγει την αποστέλλομενη ύλη και να κρίνει με αμερόληπτη διακριτικότητα ποια θα είναι κατάλληλα για δημοσίευση. Παρακαλούνται οι αναγνώστες που στέλνουν εργασίες προς δημοσίευση να επισυνάψουν φωτογραφικό υλικό με σχετικές λεζάντες. Οι φωτογραφίες να είναι φωτογραφικά αντίγραφα και όχι φωτοτυπίες. Φωτογραφίες και κείμενα δεν επιστρέφονται. Οι συνεργασίες παρακαλούμε να αποστέλλονται στην εξής διεύθυνση: **Παναγιώτης Τσιακίρης, Επτανήσου 7 - 153 41 Αγία Παρασκευή Αττικής.**

Όσοι ενδιαφέρονται να ενημερώνουν τους αναγνώστες του περιοδικού για εκδόσεις βιβλίων ή περιοδικών τους παρακαλούμε να αποστέλλουν αντίτυπο στη διεύθυνση: **Αλεξάνδρα Μποτονάκη, Θεμιστοκλέους 33, Τ.Κ. 154 51 Νέο Ψυχικό - Αθήνα, τηλ.: 210 6723649, fax: 210 6753216.**

Επειδή πιστεύουμε ότι διακαής πόθος όλων μας είναι η έκδοση του παρόντος περιοδικού να διαρκέσει πολλά χρόνια και σταδιακά να επιτυγχάνεται η βελτίωσή του με αύξηση σελίδων και προσθήκη χρωμάτων, παρακαλούμε να συμβάλετε στην προσπάθειά μας με οικονομική ενίσχυση. Μπορείτε λοιπόν να ενισχύσετε οικονομικά την έκδοση του περιοδικού με δύο τρόπους: α) Ως δωρεά ή χορηγία, β) Ως προσφορά για κοινωνικούς λόγους.

Και στις δύο περιπτώσεις μπορείτε να καταθέσετε το ανάλογο ποσόν στον λογαριασμό μας:

0026-0251-56-0100338892 στην ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΦΓ ΕΥΡΟΒΑΝΚ - ΕΡΓΑΣΙΑΣ, αναγγέλλοντας τηλεφωνικώς την κατάθεση στο τηλέφωνο **210 600 48 55** ή να στείλετε ταχυδρομική επιταγή στο όνομα του ταμία **Παναγιώτη Τσιακίρη, Επτανήσου 7 - 153 41 Αγία Παρασκευή Αττικής** και όχι στον τίτλο του περιοδικού. Η αναγραφή ως δικαιούχου του τίτλου “Ο Φάρος της Αλεξανδρούπολης” καθιστά πολύ δύσκολη την είσπραξη, διότι το περιοδικό δεν είναι νομικό πρόσωπο.

Για τους αποδέκτες του εξωτερικού ο αριθ. λογ/σμού είναι: **GR5702602510000560100338892**

BIC: EFG BGRAAXXX

Ο ΦΑΡΟΣ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

**ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2015**

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Πολιτιστικός και Ψυχαγωγικός
Σύλλογος Αλεξανδρουπολιτών Αττικής.
Συγγραφού 137 & Αιγαίου Τ.Κ. 171 21 Νέα Σμύρνη
5ος όροφος, Τηλ. 210 3215354

ΕΚΔΟΤΗΣ: **Παν. Παρασκευόπουλος** Πρόεδρος
Ομηρίδου 82-84
185 37 Πειραιάς
Τηλ. 210 4181762

Υπεύθυνος κατά νόμον:

Παν. Παρασκευόπουλος Πρόεδρος Συλλόγου
Επιμέλεια ύλης: Αλεξάνδρα Μποτονάκη
Τηλ. 210 6723649 Fax: 210 6753216

Το κύριο άρθρο και όσα κείμενα είναι
ανυπόγραφα απηχούν τις απόψεις της Σ.Ε.
Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις
του συγγραφέα.

Τιμή τεύχους 0,01 €

Κωδικός 6427

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
STILVOPRESS

Β. Μπουζάλας - Κ. Ζουγανέλης Ο.Ε.

Τηλ./Fax: 210 9734630

e-mail: omilosalphaomega@gmail.com

Τη Συντακτική Επιτροπή αποτελούν το Δ.Σ. του Συλλόγου:

Παρασκευόπουλος Παναγιώτης, Γεωργίου Γρηγόρης,
Κοντογιώργης Απόστολος, Κουκουρίκου-Ραχούλη
Στρατούλα, Τσιακίρης Παναγιώτης,
Καραμανίδου-Μίχου Γεωργία, Μποτονάκη
Αλεξάνδρα, Γεωργιάδης Αντώνης, Δαΐδου Υβόννη.
Διορθώσεις: Ελευθερία Δαουλτζή-Μανή,
Αλεξάνδρα Μποτονάκη και Κράτης Ποιμενίδης

Εξώφυλλο: Στο καρνάγιο

Οπισθόφυλλο: Εμπνευσμένο από τον

Θράκα Ήρωα

Έργα του Αθηνόδωρου Ταρσούδη

Καλλιτεχνική Σύνθεση: Απόστολος Μπουζάλας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	σελ.
ΕΠΙΤΕΛΙΑΚΑ Επιμέλεια: Γιώργος Μπινόπουλος, Αλεξάνδρα Μποτονάκη: Η απελευθέρωση της Θράκης στον ημερήσιο Τύπο της Θεσσαλονίκης (15 και 17 Μαΐου 1920)	4
Επιμέλεια Αλεξάνδρα Μποτονάκη: Τιμητική εκδήλωση για το Εθνολογικό Μουσείο Θράκης	6
Μαρία Γκούπη: Η στρατιά του Έβρου, οι διαπραγματεύσεις, οι πρόσφυγες... (ΜΕΡΟΣ Α')	7
Θεόδωρος Ορδουμποζάνης: Η Εκκλησιαστική Διοίκηση στο Δεδέαγατς	9
Χρύσα Φανφάνη-Στούρα: Δεν ξεχνώ... (ΜΕΡΟΣ Β')	12
ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ	14
Γιώργος Χατζηπανδρέου: Πατριδογραφία (ΜΕΡΟΣ Δ')	15
Πασχάλης Χριστοδούλου: Ορφικοί Ύμνοι για τη θάλασσα	18
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΕΣ	20
Μανώλης Ντερλίκης: Λογοτεχνική βραδιά «Νίκος Καζαντζάκης»	21
Θεόδωρος Ορδουμποζάνης: “Ελευθερία 2015” στην Αλεξανδρούπολη	22
Σ.Ε.: “Ελευθερία 2015” στην Αθήνα	23
Μαρία Βερβέρη-Κράουζε: Οι κήποι με τριαντάφυλλα	25
Αλεξάνδρα Μποτονάκη: Χλωρίδα και πανίδα της Θράκης μέσα από τους αρχαίους συγγραφείς (ΜΕΡΟΣ Α')	27
Επιμέλεια Γρηγόρης Γεωργίου: Αθηνόδωρος Ταρσούδης	30
Περιφορά Επιταφίου στη θάλασσα	32
Καλές διακοπές, σε σκίτσα του Γρηγόρη Γεωργίου	32
ΣΤΗΛΗ ΒΙΒΛΙΩΝ Επιμέλεια: Θεόδωρος Ορδουμποζάνης, Αλεξάνδρα Μποτονάκη	33
Ελένη Καφετζή-Χατζηωακείμ: Η ποτοποιία στην περιοχή μας	35
Ζαφείρης Αλεξιάδης: Καλοκαίρια και μαθητικοί καημοί	38
Θεόδωρος Ορδουμποζάνης: Αρχαιότητες από τη Σαμοθράκη στο Μουσείο Ακρόπολης	39
Παναγιώτης Ορ. Παρασκευόπουλος: Ελευθερία Κοιζιά	40
ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ	41
Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ	42
ΔΩΡΕΕΣ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΙΕΣ	45
ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ..	46
Υβόννη Δαΐδου: Επιλογές από τον Τύπο της Αλεξανδρούπολης	48
Παναγιώτης Τσιακίρης: Μνήμες και πρόσωπα	50
Στρατούλα Κουκουρίκου: Συνταγές	51
Σκίτσα: Γρηγόρης Γεωργίου Γιώργος Χατζηπανδρέου	

Αγαπητοί συμπατριώτες και συμπατριώτισσες
Αγαπητοί φίλοι και φίλες

Τη στιγμή που χαράσσονται αυτές οι γραμμές και ενώ ακόμη διανύουμε το δεύτερο δεκαήμερο του Ιουνίου ο πρώτος μίνι καύσωνας του φετινού καλοκαιριού έκανε την εμφάνισή του θέλοντας να μας υπενθυμίσει ότι είναι καιρός να προετοιμασθούμε για τις καλοκαιρινές μας διακοπές και τα μπάνια μας στις όμορφες ακρογιαλιές της πατρίδας μας.

Ευχαριστούμε θερμά όσους παρέστησαν στην ετήσια Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας που πραγματοποιήθηκε στις 26 Απριλίου στην αίθουσα εκδηλώσεων της ΠΑ.Ο.Ν.Ε. Ο αριθμός των παρευρεθέντων δεν ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες μας. Παρευρέθηκαν μόνο 45 άτομα περίπου. Το 1/3 από τα ταμιακώς τακτοποιημένα μέλη μας.

Σε επόμενες σελίδες θα ενημερωθείτε αναλυτικώς για τα αφορώντα τη Γενική Συνέλευση, ισολογισμό, απολογισμό δράσης, οικονομικά στοιχεία, αποτελέσματα των αρχαιρεσιών για την ανάδειξη του νέσου Δ.Σ., της νέας εξελεγκτικής επιτροπής, τους αντιπροσώπους μας στην ΠΑ.Ο.Ν.Ε. καθώς και τα πεπραγμένα του απελθόντος Δ.Σ. για το χρονικό διάστημα 1/3/2014 έως 28/2/2015.

Στο σημείο αυτό δράττομαι της ευκαιρίας να ευχαριστήσω θερμά τα απελθόντα μέλη Κράτη Ποιμενίδη και Θόδωρο Γιασεμάκη για την πολυετή πολύτιμη προσφορά τους τόσο στον Σύλλογο όσο και στο περιοδικό μας.

Επίσης καλωσορίζω τα επανελθόντα μέλη στο Δ.Σ. Υβόννη Δαΐδου και Τώνη Γεωργιάδη και τους εύχομαι να συνεχίσουν με την ίδια ζέση την προσφορά των υπηρεσιών τους στον Σύλλογο, ως επίσης τα νέα πρόσωπα που εξελέγησαν ως μέλος της ελεγκτικής επιτροπής η Ελευθερία Δαουλτζή-Μανή και ως εκπρόσωπος του Συλλόγου μας στην ΠΑ.Ο.Ν.Ε ο Χολογούνης Δημήτριος.

Με αισθήματα χαράς και εθνικής αγαλλίασεως γιορτάσαμε και φέτος την 95η επέτειο απελευθέρωσης της Θράκης και την ενσωμάτωση της ιδιαίτερης πατρίδας μας στον Εθνικό κορμό. Το Σαββατοκύριακο 23 και 24 Μαΐου έλαβαν χώρα διάφορες εκδηλώσεις για τις οποίες θα ενημερωθείτε αναλυτικά σε επόμενες σελίδες καθώς επίσης και τις σχετικές εκδηλώσεις που έλαβαν χώρα στην Αλεξανδρούπολη.

Επίσης, με χαρά μας σας ενημερώνουμε ότι το Μουσείο Ακρόπολης θα φιλοξενήσει μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2015 διακόσια εξήντα δύο εκθέματα από το Αρχαιολογικό Μουσείο της Σαμοθράκης, στα πλαίσια των θεματικών εκθέσεων εντός του Μουσείου. Τα εγκαίνια της περιφερειακής έκθεσης “Σαμοθράκη, τα μυστήρια των Μεγάλων Θεών” θα πραγματοποιηθούν στις 20 Ιουνίου και θεωρούμε ότι μας δίδεται η ευκαιρία μέσα στο προσεχές τετράμηνο να επισκεφθούμε την έκθεση και να θαυμάσουμε την πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής μας.

Επίσης, είμαστε στην ευχάριστη θέση να σας ανακοινώσουμε ότι προγραμματίζουμε τριήμερη φθινοπωρινή κρουαζιέρα σε Μύκονο, Κουσάντασι, Πάτμο, Ηράκλειο και Σαντορίνη. Λεπτομέρειες θα σας ανακοινωθούν εγκαίρως με επιστολή μας.

Κλείνοντας σας ευχόμαστε από βάθους καρδιάς
Καλό Καλοκαίρι! Χαρούμενες διακοπές!

Με φιλικούς χαιρετισμούς

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Παναγιώτης Ορ. Παρασκευόπουλος

ΕΠΕΤΕΙΑΚΑ

Η απελευθέρωση της Θράκης στον ημερήσιο τύπο της Θεσσαλονίκης (15 και 17 Μαΐου 1920)

Επιμέλεια: Γιώργος Μηνόπουλος, Αλεξάνδρα Μποτονάκη

Ο εκλεκτός συνεργάτης μας κ. Γιώργος Μηνόπουλος, ομότιμος καθηγητής Δ.Π.Θ. και πρώην αντιπεριφερειάρχης Έβρου, μας απέστειλε πρωτοσέλιδα της ιστορικής εφημερίδας ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ της Θεσσαλονίκης με ημερομηνίες 15 Μαΐου και 17 Μαΐου 1920. Στην πρώτη, της 15ης Μαΐου, ανάμεσα στις άλλες γενικότερες ειδήσεις, η πιο σημαντική και ενδιαφέρουσα για εμάς, εκτός της «Συνεχίζεται η κατάληψις της Θράκης. Ελληνικά αεροπλάνα ίστανται υπεράνω και της Αδριανουπόλεως. Η δύναμις της Ελλάδος - Η επιβλητική είσοδος του Στρατού μας εις την Γκιμουλτζινάν», είναι: «Η πρώτη συμπλοκή με τους Βουλγάρους» και της 17ης Μαΐου 1920, στη στήλη ΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΝΕΑ «Η επελευθέρωσις της Θράκης. Ο στρατός μας εις απόστασιν βολής από την Αδριανούπολιν. Εξεφυλίσθη τελείως το κίνημα του Ταγιάρ».

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΙΑΡΥΤΗΣ-ΙΣΤΟΡΙΤΗΣ ΚΩΝΣΤ. ΒΕΛΛΙΔΗΣ
Τα γραφεία της εφημερίδας
ΙΑΡΥΤΗΣ ΤΟ 1911
ΕΤΟΣ ΕΠΗΛΑΤΟΝ ΑΡ. 2970
ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΠΡΩΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Τμή έκαστου φύλλου λεπτά 10
ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ-ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΕΤΡΟΣ Ε. ΛΕΒΑΝΤΗΣ
Γραφεία και Τυπογραφεία
333α Βουλίας Τραπεζίον (Στολή γόν)
Παρασκευή 15 Μαΐου

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ Η ΚΑΤΑΛΗΨΙΣ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ ΙΣΤΑΝΤΑΙ ΥΠΕΡΑΝΩ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ-Η ΕΠΙΒΑΝΤΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΜΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΚΙΜΟΥΛΤΖΙΝΑΝ

«Η «Μακεδονία», δι' έκαστον έθνος, εχεν την έντιμην χρίσιν...
«Ελλήνων, κατέλαβες και θάυμα...
«Οι ξένοι, ανταποκρίνεται, ήτι...

«Οι ξένοι, ανταποκρίνεται, ήτι...
«Οι ξένοι, ανταποκρίνεται, ήτι...
«Οι ξένοι, ανταποκρίνεται, ήτι...

«Οι ξένοι, ανταποκρίνεται, ήτι...
«Οι ξένοι, ανταποκρίνεται, ήτι...
«Οι ξένοι, ανταποκρίνεται, ήτι...

«Οι ξένοι, ανταποκρίνεται, ήτι...
«Οι ξένοι, ανταποκρίνεται, ήτι...
«Οι ξένοι, ανταποκρίνεται, ήτι...

Θεωρήσαμε σκόπιμο να εκμεταλλευτούμε τα παραπάνω ντοκουμέντα και αντί άλλης αναφοράς στην επέτειο της απελευθέρωσης (14 Μαΐου 1920) να εξαγάγουμε μερικά συμπεράσματα από τα δύο φύλλα της εφημερίδας. Τα συμπεράσματα θα έχουν σχέση με την προέλαση του Ελληνικού στρατού, την απελευθέρωση της σημερινής Ελληνικής Θράκης και την απελευθέρωση του Δεδεαγατς ως επίσης και τα παράλληλα στρατιωτικά γεγονότα σχετικά με «το κίνημα του Τούρκου κινηματία συνταγματάρχη Τζαφέρ Ταγιάρ», και τέλος τη δράση των Βουλγάρων.

Θα πρέπει λοιπόν να ξαναθυμηθούμε τα γεγονότα που διαδραματίζονταν στην περιοχή μας σε σχέση με τους δύο γείτονες, καθόν χρόνον ο Ελληνικός στρατός προελαύνει και κατευθύνεται προς Αδριανούπολη.

«Το καλοκαίρι του 1920 ξέσπασε αλλά και κατεστάλη το κίνημα του συνταγματάρχη Τζαφέρ Ταγιάρ, διοικητή του Α' Τουρκικού Σώματος Στρατού, κατά του Σουλτάνου. Ο στασιαστής ζητούσε να μην υπαχθεί η Δυτική Θράκη στις νικητρίες δυνάμεις, ανεκήρυξε δε την αυτονομία της Ανατολικής Θράκης, με την προοπτική να ενωθούν τα δύο τμήματα της Θράκης μακριά από τη δύναμη των Συμμάχων. Οι Βούλγαροι βοήθησαν την προσπάθεια του Ταγιάρ, γιατί η αυτονομία της Θράκης ήταν το όνειρό τους και οι Γάλλοι την υποστήριζαν, διότι εξυπηρετούσε δικούς τους σκοπούς.

Το κίνημα λοιπόν βοήθησε τη Στρατιά της Θράκης, υπό τον στρατηγό Εμ. Ζυμβρακάκη, να προελάσει γρήγορα προς την Ανατολική Θράκη και τον Ιούλιο του 1920 ο Ελληνικός Στρατός εισέρχεται πανηγυρικά στην Αδριανούπολη, υπόδουλη από το 1354 μ.Χ.»

Υπενθυμίζουμε ότι απελευθερώθηκε η περιοχή μας από την κυριαρχία των Βουλγάρων και όχι βεβαίως των Τούρκων, όπως δυστυχώς πολλοί νομίζουν. Παρ' όλα αυτά Βούλγαροι κομιτατζήδες εξακολουθούσαν να ενοχλούν την περιοχή.

Η «Μακεδονία» της 15ης Μαΐου λοιπόν στο άρθρο της «Η πρώτη συμπλοκή με τους Βουλγάρους» ενημερώνει τους αναγνώστες της σχετικά με την κίνηση αυτή των Βουλγάρων.

ΤΙ ΔΗΛΟΙ Ο ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Περί το μεσονύκτιον εξέδωκε το εξής ανακοινωθέν:
«Ταχυρά δόγματι κατέλαβε την 15 η. μ. το Δεδεαγάτς άνευ ούδενος έπαισεδών. Μεσούσης την 9 ώραν κατελήφθη η Γκιμουλτζίνα υπό λαχυροτάτων δυνάμεων. Είς άμφοτέρως τας πόλεις ταύτας έχαιρετίζοντο ένθουσιαιδώς η είσοδος του ήμετέρου στρατού παρά των κατοίκων.
«Ταχυρά δυνάμεις προεκλήψατος κατευθύνθησαν προς τα βουλγαρικά σύνορα. «Η κατευθυνθείσα προς το Βαϊρτζαλί συντηρήθη με ομάδας βουλγάρων κομιτατζήδων και ένόπλιων στρατιωτών. «Αμέσως κατεβλήθησαν αὐτοὺς καὶ εξαπομάτωσαν ένκ. συνέλαβεν δὲ ένκ. στρατιώτην ένοπλιον. «Εκ τών ήμετέρων εξαποματίσθη έλαφρώς εἰς άνθυπολυκαχώς.
Ε. Χ. ΣΥΜΒΡΑΚΑΚΗΣ
άντισυνάγγελος

Από την καταδίωξη των Βουλγάρων κομιτατζήδων αλλά και ενόπλων στρατιωτών υπήρξαν και θύματα και από τις δύο πλευρές.

Στη συνέχεια διαβάζουμε δύο ανταποκρίσεις. Η μία προέρχεται από την Αθήνα και η άλλη από τη Σόφια. Στην πρώτη, σταματούμε στην πληροφορία που έδωσε ο αρχιστράτηγος Παρασκευόπουλος για την «χαρμόσουνον είδηση της καταλήψεως του Δεδέαγατς, τη βοήθεια των Γάλλων στρατιωτών και την αποφασιστικότητα του Ελληνικού στρατού να προχωρήσει στην κατάληψη όλης της Θράκης, αλλά να προχωρήσει και στη Μ. Ασία «επεκτείνων την κατοχήν καταλαμβάνει όλα τα επιδικασθέντα μέρη» και τονίζει: «Ουδείς δύναται να αντισταθεί και ο στρατός μας είναι εκείνος ο οποίος επιβάλλει τις ληφθείσας αποφάσεις».

Αξιοσημείωτη είναι η παρατήρηση ότι οι αλλοεθνείς πληθυσμοί της Θράκης προτιμούν και αυτοί την Ελληνική διοίκηση.

Η ανταπόκριση από τη Σόφια έχει τελειώς αντίθετο πνεύμα. Η εφημερίδα μεταδίδει σχόλιο τριών μεγάλων βουλγαρικών εφημερίδων, όπου φαίνεται ότι η χώρα έχει συνειδητοποιήσει την ήττα της.

ΣΟΦΙΑ 18.—(18. ἡμ.) Ὁ ἐφη-
μερίς «Ναυρέτ», σχολιάζουσι τὴν
καταλήγειν τὴν Θράκην διὰ τοῦ
ἐλληνικοῦ στρατοῦ, ἐπὶ τῆς αἰ-
ῆς : «Ὁ πόλεμος γίνεται ἐνίσχυ-
σθηδὸς ἀγὰρ μόνι, διὰ κατὰ τὰς
ἐπομερὶς καὶ ἀνυποφόρος, τὸν πο-
νὸν τῆς ἀποτέλει τὴν Θράκης διὰ
πυρπολούμεν ἐνὶ οὐλοῦ, ὅταν ἐ-
ξυπληθῶμεν, ὅσοι κοιμώμεθα καὶ
ἐμὲθα ἀδιαφοροῦ ἀποτρέπον διὰ
καταλήγειν ὅτι ὁ κορυφὸν λογί-

Η **“Ναπρέτ”** ερμηνεύει την ήττα της Βουλγαρίας και την απώλεια της Θράκης από οικονομική σκοπιά. Η χώρα θα χάσει την απόδοση της καπνοπαραγωγής, την κοστολογεί μάλιστα σε 200 εκατομ. φράγκα, ως επίσης και την απόδοση της μετάξης της Μαρίτσας/του Έβρου.

Παράλληλα, ως δυσμενές αποτέλεσμα προβάλλει και τους Οθωμανικούς πληθυσμούς της περιοχής που θα χάσουν την εργασία τους και θα κατέβουν προς τη θάλασσα, όπου οι Έλληνες προσφέρουν και θρησκευτική ελευθερία και σχολική ανάπτυξη.

Η άλλη εφημερίδα, η **“Προμπούντα”**, επισημαίνει το δημογραφικό πρόβλημα. Επιστρέφουν οί Έλληνες πρόσφυγες, που έφυγαν κατά τη Βουλγαρική επικράτηση, στους οποίους οι Έλληνες παρέχουν τα απαραίτητα προς το ζην. Και καταλήγει με το ερώτημα: «*Ἄλλ' ἐπὶ τέλους, ποῦ τὰ εὐρίσκουν τόσα χρήματα οἱ ἄλλοτε ἀπένταροι Ἕλληνες;*»

Τέλος η εφημερίδα “**Zápá**” κάνει δύο επισημάνσεις. Οι σύμμαχοι φέρονται ως τιμωροί της Βουλγαρίας, έμμεσα θαυμάζει την πολιτική του Βενιζέλου να ξαναγεμίσει τη Θράκη με παλιννοστούντες Έλληνες και διερωτάται γιατί δεν έχει και η Βουλγαρία τέτοιοιον ηγέτη.

MAKE A DONIA

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΚΩΔ. ΔΕΛΤ. 100

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΠΡΩΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΑΡΧΙΕΠΙΤΑΚΤΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΠΕΤΡΟΣ Ε. ΛΕΒΑΝΤΗΣ
Γραφεία και Τυπογραφεία
"Οδός Βενιζέλου" (Ποσειδών Γκαλερί)

ΤΑ ΠΡΩΤΟΓΡΑΦΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΝΝΑΤΟΝ ΑΡ. 2972

Την έκδοσιν ελάσσει μετά 10

Κυριακή 17 Μαΐου 1920

ΕΡΩΤΗΣΙΑ ΤΩ 1911

ΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΝΕΑ

ΑΝΑ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

ΗΜΕΡΑΣ
ΠΑΡΟΥΣ ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

ΗΝΑ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

Στη «Μακεδονία» της 17ης Μαΐου, δύο ημέρες αργότερα, οι ανταποκρίσεις είναι από την Γκιουμουλτζίνα (Κομοτηνή). Στην πρώτη έχουμε τις εξής πληροφορίες: Ο στρατός έχει καταλάβει το προάστιο της Αδριανούπολης, το Κάραγατς, και προχωρεί προς την καθαυτό πόλη. Ο λαός πανηγυρίζει. Ο ανταποκριτής επισημαίνει τη συμμετοχή των Τούρκων στους πανηγυρισμούς και ότι δεν υπήρξαν άλλα επεισόδια με τους Βουλγάρους.

Τονίζει ότι σε όλες τις πόλεις εγκαταστάθηκαν ελληνικές δημόσιες υπηρεσίες και ότι οι Γάλλοι της διασυμμαχικής κυβέρνησης αποχωρούν.

Στη δεύτερη ανταπόκριση μεταδίδεται η αποτυχία του Τουρκικού επαναστατικού κινήματος, κατά του Σουλτάνου, του Τζαφέρ Ταγιάρ, ο οποίος κλήθηκε στην Κωνσταντινούπολη, για να δικασθεί. Ο στρατός του διαλύθηκε (από τις 8.000 λιποτάκτησαν οι 3.000). Αντικαταστάθηκε επίσημως από τον Αλή Ρεζά.

χεῖρόν. Ὁ Ἕλληνας ἀνθρώπος δὲν εἶναι ξένος πρὸς τοὺς πατριώτας τῆς Θράκης, οἵτινες, κατὰ τὸ παρελθόν, εἶχαν τὴν ἐνδομυρίαν αὐτῶν γιὰ τὸν ἑσπέρου καὶ ἐκτεμνοῦν τὴν φιλικὴν καὶ ἐκπαινετικὴν ἀποστολὴν του. Ὁ, αὐτὸ ἄλλοι ἠσπάρται, αὐτοὶ δὲ ἀπέδωκε. Τὰ τεύχη, τὰ μεταγραφέντα βιβλ. ὑπὸ ἄλλων εἰς ἐκκλήσιαν, τὰ ἀπέδωκεν ἡμέτερος εἰς τὴν βιβλιοθηκὴν τοῦ Μονάχου. Καὶ εὖγε-

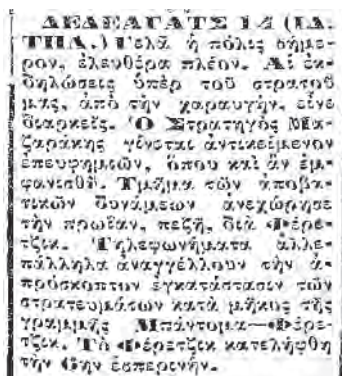
Στην τρίτη ανταπόκριση μεταφέρει την ειρηνική και ανεξιθρησκεία προκήρυξη του Έλληνα κυβερνητικού αντιπροσώπου στη Θράκη Χαρίσιου Βαμβακά, κήρυγμα ειρήνης, ισότητας, ισοπολιτείας και ανεξιθρησκείας, όπως διαβάζουμε.

Τέλος η 4η ανταπόκριση περιλαμβάνει το τηλεγράφημα που απέστειλε ο δήμαρχος Αθηναίων Πάτσης προς τον «Στρατόν κατοχής Θράκης» και το τηλεγράφημα του αντιστρατήγου Ζυμβρακάκη, το οποίο και παραθέτουμε.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν τὸ Στρατη-
γεῖον ἐξέδοξε τὸ ἐξῆς ἀνακρινωθέν :

Τὸ μεσανύκτωρ τῆς ἑβδ. κατέληθον ἡ πόλις **ΠΑΡΑΓΑΡΓΙ** (προσάγειν ἄδριακὸν πόλεως) ὅτε ἰσχυρὰς θυμὸς μὲν ἀνεν ὑποδυνάστευτο δύναιτο. Αὐτὸ τῆς κατέληθες ταύτης συμπεληροῦν ἡ κατέληθες ἐλοκλήθη τῆς αὐτῆς ὁράκης. ἄλλοι δὲ τάξις ὑποσχεῖται ἀπ' ἄλλοις εἰς ἄλλοις αὐτῆς.

Ε. Χ. ΖΥΜΠΡΑΚΑΚΗΣ
Διευθυντής

Και στις δύο ημερομηνίες κυριαρχεί η Γκιουμουλτζίνα (Κομοτηνή) και η ανταπόκριση από αυτή.

Στο φύλλο της 15ης Μαΐου η ανταπόκριση από το Δεδέαγατς είναι σύντομη, την οποία και παραθέτουμε.

Στο φύλλο της 17ης Μαΐου δεν υπάρχει ανταπόκριση από το Δεδέαγατς, παρά μόνο από τη Γκιουμουλτζίνα.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να θυμηθούμε ότι η Κομοτηνή (Γκιουμουλτζίνα) είχε επιλεγεί ως έδρα του αντιπροσώπου της Ελληνικής κυβέρνησης (19-9-1919) στη Διασυμμαχική κυβέρνηση της Θράκης και στη συνέχεια, μετά την προέλαση του Ελληνικού στρατού, ως έδρα του Διοικητή της Ελληνικής Θράκης.

Και σήμερα, παρά την ανάπτυξη των δύο γειτονικών πόλεων, Ξάνθης και Αλεξανδρούπολης, η Κομοτηνή παραμένει ως έδρα του εκάστοτε αντιπροσώπου της Κεντρικής Διοί-

κησης. Οι ανταποκρίσεις, επομένως, προς την εφημερίδα προέρχονταν από την Κομοτηνή και αφορούν σε όλα τα τεκταινόμενα στην περιοχή της Θράκης.

Στα πρωτοσέλιδα των δύο εφημερίδων υπάρχουν και άλλες ενδιαφέρουσες ειδήσεις που δεν έχουν άμεση σχέση με τα γεγονότα που εντοπίσαμε στην αρχή. Σημειώνουμε όμως, κλείνοντας, ότι παράλληλα με την προέλαση του Ελληνικού στρατού στη Θράκη, μεταδίδεται ανταπόκριση από την Αθήνα ότι επίκειται η κατάληψη της Κορυτσάς και αντικαταστάθηκε ο Νομάρχης Κορυτσάς από τον Ελληνομαθή Ριζά Βέη.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΗΜΕΡΑ ΜΟΥΣΕΙΩΝ 2015

Τιμητική εκδήλωση για το Εθνολογικό Μουσείο Θράκης Από το Μουσείο Μπενάκη

Επιμέλεια: Αλεξάνδρα Μποτονάκη

Με ιδιαίτερη ικανοποίηση πληροφορηθήκαμε ότι το **Μουσείο Μπενάκη** σε μια σειρά από τιμητικές εκδηλώσεις οργάνωσε εφέτος, με την ευκαιρία του εορτασμού της Διεθνούς Ημέρας των Μουσείων, εκδήλωση αφιερωμένη στο **Εθνολογικό Μουσείο Θράκης**. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Κεντρικό κτήριο του Μουσείου Μπενάκη (Κομπάρη 1), την **Τρίτη 19 Μαΐου 2015 και ώρα 19:30**.

Στόχος της εκδήλωσης ήταν η αναγνώριση της 14χρονης πολιτιστικής προσφοράς του Εθνολογικού Μουσείου Θράκης μέσα από τη σημαντική του συμβολή στη διατήρηση της ιστορικής μνήμης, την έρευνα και την προβολή του πολιτισμού της Θράκης εντός και εκτός της Ελλάδας. Το Ε.Μ.Θ. έχει επαινεθεί από το European Museum Forum για την οργάνωσή του ως μουσείο και την πολυποικιλία του πνευματικής παραγωγή.

Για την ιστορία, την προσφορά και τις δράσεις του Ε.Μ.Θ. στην τιμητική εκδήλωση του Μουσείου Μπενάκη μίλησαν η **Όλγα Κατσιαρδής-Hering**, Καθηγήτρια Ιστορίας Νέου Ελληνισμού του Πανεπιστημίου Αθηνών, η **Κατερίνα Κορρέ-Ζωγράφου**, Καθηγήτρια Λαογραφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, η **Μάγια Τσόκλη**, Δημοσιογράφος, η **Αγγελική Γιαννακίδου**, Ιδρύτρια και Πρόεδρος του Εθνολογικού Μουσείου Θράκης και ο **Άγγελος Δεληβοριάς**.

Κάθε χρόνο επιβεβαιώνεται ο στόχος του Μουσείου να συνδέσει τη γνώση που εμπεριέχεται στην παράδοση με τους σύγχρονους προβληματισμούς της κοινωνίας, μέσα από τις πολυεπίπεδες και καινοτόμες εκπαιδευτικές του δράσεις, οι οποίες απευθύνονται σε παιδιά, εφήβους και ενήλικες, με τις τελευταίες να ενέχουν και επαγγελματική εκπαίδευση. Μέσα σε ένα περιβάλλον συνεχούς εμβάθυνσης και έρευνας, χάρη στους συνεργάτες του, συμβάλλει καθοριστικά στη διαμόρφωση ενός νέου κοινού που πλαισιώνει το μουσείο, ώστε αυτό να παρεμβαίνει και να λειτουργεί διαδραστικά με την τοπική κοινωνία.

Σε μια εποχή που ο πολιτισμός βάλλεται από διάφορες πλευρές και χρησιμοποιείται σε συντεχνιακές συμπεριφορές και με συγκρουσιακές λογικές, το υλικό του Μουσείου και οι δράσεις του είναι εδώ για να καινοτομούν.

Τέλος, το Ε.Μ.Θ. πιστεύει ότι θα μπορέσει να προχωρήσει τον επόμενο χρόνο στην έρευνα μιας ακόμη θεματικής του ευρύτερου χώρου, αλλά και την έκθεση υλικού που θα παίξει σημαντικό ρόλο όχι στη συντήρηση του φολκλόρ, αλλά μέσα από τη φιλοσοφία του μουσείου, στην πολιτισμική επικοινωνία και την επιστημονική γνώση, που διασφαλίζουν την ειρηνική συνύπαρξη των λαών.

Πηγή: Δελτίο Τύπου του Μουσείου Μπενάκη

ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΑΣ... ΓΡΑΦΟΥΝ

Η στρατιά του Έβρου, οι διαπραγματεύσεις, οι πρόσφυγες... «προς την ιδέαν της σωτηρίας της Θράκης»

Γράφει η Μαρία Γκούτη

ΜΕΡΟΣ Α'

Φαίνεται ότι την περίοδο από τον Σεπτέμβριο του 1922 ως την υπογραφή της συνθήκης της Λωζάννης η υπόθεση της Θράκης απασχολούσε έντονα και καθημερινά τον ελληνισμό. Πτυχές του θέματος, ανέγγιχτες από την επίσημη ιστορία φωτίζει η ανάγνωση του ημερήσιου τύπου της περιόδου.

Ο τύπος καθημερινά ανέφερε τις εξελίξεις και ενίσχυε με συναισθηματικού ύφους άρθρα τις ελπίδες. Η επαναστατική κυβέρνηση, ταυτισμένη με τον στρατό, δεν είχε αποκλείσει το ενδεχόμενο η τελευταία μάχη να δοθεί στην Αδριανούπολη. Η ελληνική αντιπροσωπεία στη Λωζάννη, με προεδρεύοντα τον Βενιζέλο, εργαζόταν επικεντρωμένη στο ζήτημα των συνόρων με την Τουρκία και βέβαια, στο ζήτημα της μη καταβολής αποζημιώσεων. Ο ίδιος ο Βενιζέλος, μάλιστα, σύμφωνα με τις πληροφορίες της συζύγου του, εκείνες τις μέρες της υπογραφής της συνθήκης, **«είχε καταληφθεί από νευρική υπερένταση, τόσο που δεν ησύχαζε από την ιδέα της σωτηρίας της Θράκης»**¹. Οι πολίτες, ακόμα και οι πρόσφυγες, που είχαν καταφύγει στη βόρεια Ελλάδα, προσέβλεπαν στη μη παραχώρηση της Θράκης στην Τουρκία, ως μια δυνατότητα καλύτερης διευθέτησης του προσφυγικού ζητήματος, μιας και οι εύφορες πεδιάδες της θρακικής γης θα αποτελούσαν «γη της επαγγελίας» για τους ξεριζωμένους Έλληνες.

Οι ελπίδες αυτές δεν ήταν αβάσιμες, εφόσον σώματα του ελληνικού στρατού βρίσκονταν εκεί χωρίς να είναι δυνατή η εισβολή του τουρκικού στρατού, λόγω έλλειψης ναυτικών μέσων, ενώ οι εκεί ελληνικοί πληθυσμοί δεν είχαν υποστεί συνθήκες διωγμού και καταστροφής, όπως είχε συμβεί στην Ιωνία και την Ερυθραία. **Πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι, ως Θράκη τότε, εννοείτο ολόκληρη η περιοχή από την Καβάλα ως τις παρυφές της Κωνσταντινούπολης. Ο ουσιαστικός διαχωρισμός της Θράκης σε ανατολική και δυτική ξεκίνησε μετά την ανακωχή των Μουδανιών, όταν οι Έλληνες έμαθαν τις αποφάσεις των Συμμάχων για παράδοση της περιοχής στους Τούρκους.** Δύσκολα ο ελληνισμός αποδέχθηκε την απόφαση, η δε στρατιωτική κυβέρνηση ούτε καν υπέγραψε τη συμφωνία και ο ελληνικός τύπος εξαπέλυε μύδρους κατά των Τούρκων που αδημονούσαν να εγκατα-

στήσουν αμιγώς τουρκικούς πληθυσμούς και να επαναλάβουν τις γενοκτονίες του Πόντου και της Μικράς Ασίας. Βέβαια, **αυτό που είχε αγανακτήσει κυρίως τους Έλληνες δημοσιογράφους ήταν η ανοχή των Συμμάχων απέναντι στους Τούρκους** «οι Τούρκοι είναι συνεπείς προς εαυτούς. Αλλά οι Σύμμαχοι, οι οποίοι τόσας διαβεβαιώσεις έδωσαν εις τους Θράκας και προσεπάθησαν να ανακόψουν το ρεύμα της μεταναστεύσεως με καθησυχαστικές υποσχέσεις, ότι ακόμα και όταν έλθουν οι Τούρκοι δεν έχουν τίποτε να φοβηθούν οι εγχώριοι πληθυσμοί, δεν αισθάνονται την υποχρέωσιν να επέμβουν;

Ανοίξη του 1923. Οι αρχηγοί της Επανάστασης Νικόλαος Πλαστήρας και Στυλιανός Γονατάς, ο αρχιστράτηγος Θεόδωρος Πάγκαλος και ο ναύαρχος Νικόλαος Χατζηκυριάκος στα σκαλιά του Στρατηγείου στην πόλη, μετά από επιθεώρηση της Στρατιάς του Έβρου. (Θεόδ. Ορδουμποζάνη, "Προκτίττωρ Πόλις, Ταξίδι μνήμης στην πρώιμη Αλεξανδρούπολη", 2006)

1. Έλενα Βενιζέλου, *Στη σκιά του Βενιζέλου*, Ωκεανίδα, Αθήνα, 2001.

Τουλάχιστον όσο ευρίσκονται έτι τα στρατεύματά των...»². Ο αρθρογράφος μας φαίνεται αφελώς σκεπτόμενος, αλλά πρέπει να υπολογίσουμε τις παραμέτρους της εποχής και τη σημασία που έδιναν οι Έλληνες στους Συμμάχους της Αντάντ του Ά Παγκοσμίου Πόλεμου, οι οποίοι **θα χρησιμοποιούσαν πλέον τους Τούρκους ως μέσον διασφάλισης των συμφερόντων τους στην ανατολή και όχι πια τον ελληνικό στρατό.**

Ένα περιστατικό, άγνωστο μάλλον, που εκτυλίχτηκε κατά την αποχώρηση των ελληνικών πληθυσμών από την ανατολική Θράκη ήταν μια μάχη μεταξύ «Θρακών με Τσέτας». Πριν τη διάβαση του Έβρου ποταμού, μία ομάδα 400 προσφύγων, μεταξύ των οποίων γυναίκες και παιδιά, δέχτηκαν πυρά από έφιππους Τσέτες. Οι πρόσφυγες αμύνθηκαν και μάλιστα οργανωμένα:

«οι πρόσφυγες απετέλεσαν κύκλον. Εις την περιφέρειαν εστήθησαν ως πρόχειρα οχυρώματα τα κάρρα και όπισθεν αυτών ημύνοντο οι άντρες, εις δε το κέντρον τοποθετήθησαν τα γυναικόπαιδα και τα ποίμνια. Η μάχη διήρκησεν επί τρεις ολοκλήρους ώρας. Οι Τσέτες επεχείρησαν επελάσεις κατά του αυτοσχεδίου αμυντικού συγκροτήματος, πυροβολούντες έφιπποι, αλλά ηδυνήθησαν να απομονώσουν ποίμνια βοών και προβάτων, τα οποία και απήγαγον. Τέλος εφάνη αγγλικό τεθωρακισμένον αυτοκίνητον με πυροβόλα, εις την θέαν του οποίου οι Τσέτες ετράπησαν σε φυγή»³.

Το περιστατικό αυτό αναδημοσιεύεται στον ελληνικό τύπο, μεταφρασμένο από τον αμερικανικό. Δημοσιεύτηκε επίσης και στην εφημερίδα των ομογενών «Εθνικός Κήρυξ της Νέας Υόρκης». Προέκυψε από αφήγηση Αμερικανού συνταγματάρχη, που βρισκόταν στην περιοχή του Έβρου ως εντεταλμένος της Αμερικανικής Επιτροπής Περιθάλψεως. Μία σύγκρουση προσφύγων –προφανώς ένοπλων– με τους Τσέτες, οι οποίοι, σύμφωνα με τον Αμερικανό συνταγματάρχη «υπενθύμιζαν κατά τας επιθέσεις των τις τακτικές των ερυθροδέρμων», έχει τη σημασία της, όχι μόνο στο βαθμό που δηλώνει το κενό ανθρωπισμού των ομάδων των Τσετών. Είναι εξίσου δηλωτική –τηρουμένων των αναλογιών– του γεγονότος ότι οι πρόσφυγες δεν ήταν ούτε «άκαπνοι», ούτε «άμοιροι ελληνικής συνειδήσεως», ούτε «ανάξιοι του δικαίωματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι», όπως τους μεμφόταν ως και τις εκλογές του 1933 ακόμα, ο περίφημος συντάκτης των κύριων άρθρων της εφημερίδας «**Η Καθημερινή**».

Το Νοέμβριο του 1922 η ελληνική κυβέρνηση και η αντιπροσωπεία στη Λωζάννη είχε επικεντρωθεί στη διατήρηση της δυτικής Θράκης, ενώ οι πιέσεις των Τούρκων για πολεμικές αποζημιώσεις από την ελληνική πλευρά αποκρούονταν καθημερινά από

Αθήνα και Βενιζέλο. «*Η ανατολική Θράκη εθυσιάσθη στην ειρήνη, αλλά στη Λωζάννη ήλθον με εντολή της επαναστατικής κυβέρνησης να σώσω τη δυτικήν*», δήλωνε ο Βενιζέλος, ενώ απέκλειε οποιαδήποτε διαπραγμάτευση στο ζήτημα της Θράκης με τη βουλγαρική αντιπροσωπεία, που εποφθαλιμούσε σταθερά «*τας ακτάς του Δεδέαγατς ως έξοδον προς το Αιγαίον*»⁴. Το ζήτημα του Δεδέαγατς κυριαρχούσε στις διπλωματικές δολιχοδρομίες του Βενιζέλου, όταν πρότεινε στους Συμμάχους την από κοινού χρήση του σιδηροδρόμου και του λιμανιού της μικρής τότε, αλλά στρατηγικής σημασίας πόλης. Η βουλγαρική αντιπροσωπεία, ωστόσο, επέμενε ότι «*ο λιμήν της πόλεως ανήκε εδαφικώς εις την Βουλγαρίαν*»⁵. **Οι εφημερίδες σημείωναν ότι ο Βενιζέλος, που άλλοτε δεν είχε δείξει ενδιαφέρον για την κυριαρχία της περιοχής του Δεδέαγατς, στη Λωζάννη φαινόταν αδιάλλακτος έναντι των τουρκικών και βουλγαρικών απαιτήσεων.**

Η «Επανάστασις του 1922» είχε άμεσα αρχίσει την οργάνωση της στρατιάς του Έβρου. Ο αρχηγός Πλαστήρας δήλωνε πως οι εθελοντές κατατάσσονται καθημερινά με μεγάλο ενθουσιασμό. Τακτικές ήταν και οι οδηγίες που εξέδιδε για την οργάνωση της κατανομής αυτών των εθελοντών, απόστρατων ή πολιτών, στο μέτωπο του Έβρου. Την αξία της στρατιάς του Έβρου ως διαπραγματευτικού μοχλού πίεσης στη Λωζάννη, δεν παρέλειπε να τονίζει ο Βενιζέλος: «*Η Ελλάς έχουσαν άλλως τε εις τα σύνορα της Θράκης στρατιωτικήν δύναμιν όχι παραμελητέαν, την οποίαν δεν αγνοούν οι Τούρκοι, έκανε να αναζητήσουν οι σύμμαχοι παλαιάς συμφωνίας...*»⁶.

Η χρόνια εμπόλεμη κατάσταση είχε εξαντλήσει τον ελληνισμό· ωστόσο οι στρατιώτες και οι αξιωματικοί, αν και «*εξαντλημένοι έδειχναν έτοιμοι για όλα*». Ο τύπος έβλεπε «*το όνειρο να διαλύεται τώρα, αλλά ίσως ο Έβρος να πραγματοποιήση το θαύμα του Μάρνη δια το νέον μεσουράνημα της φυλής*»⁷. Σε λίγους μήνες ο αρχιστράτηγος, Θ. Πάγκαλος, θα δήλωνε ότι «*αρκεί να πατήση το κουμπί δια να κινηθή η μηχανή της προελάσεως πέραν του Έβρου*»⁸. Οι θερμόαιμοι αξιωματικοί δεν έδειχναν να έχουν βγει από μια ήττα. Ή κι αν ακόμα ένοιωθαν έτσι, δεν έδειχναν διατεθειμένοι για περαιτέρω παραχωρήσεις στο βωμό του κλίματος της εποχής και των διεθνών συνθηκών...

SYNEXIZETAI

2. Έθνος, φ. 3162, 17.10.1922, σ.1. Στα αποσπάσματα τηρείται η γλώσσα και η ορθογραφία του πρωτοτύπου.
3. Ελεύθερος Τύπος, φ. 3152, 21.10.1922, σ. 4.
4. Έθνος, 3182, 16.11.1922, σ.4.
5. Ελεύθερος Τύπος, φ. 2103, 16.11.1922, σ.1.
6. Έθνος, φ.3182, 16.11.1922, σ. 4.
7. Έθνος, φ. 3137, 2.10.1922, σ.1.
8. Ελεύθερος Τύπος, φ. 2272, 24.5.1923, σ.4.

Η ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ ΤΟΥ ΧΘΕΣ

Η Εκκλησιαστική Διοίκηση στο Δεδέαγατς πριν γίνει Αλεξανδρούπολη

Γράφει ο Θεόδωρος Ορδουμποζάνης

Η περιοχή της σημερινής Μητροπόλεως Αλεξανδρουπόλεως ιστορικά υπαγόταν στη Μητρόπολη Τραϊανουπόλεως και αργότερα στην επισκοπή Αίνου και στη Μητρόπολη Μαρωνείας.

Το 1885 όμως, λόγω της οικονομικής εξάντλησης και της φθίνουσας πορείας της Μητροπόλεως Αίνου, με Πατριαρχική απόφαση η περιοχή της Μάκρης, του Δεδέαγατς και των Φερών, που μέχρι τότε υπάγονταν εκκλησιαστικά στην περιοχή Μαρωνείας, όπως προαναφέραμε, αποσπώνται μαζί με άλλες δώδεκα μικρές χριστιανικές ενορίες του Καζά (επαρχίας) Δεδέαγατς και υπάγονται στη Μητρόπολη Αίνου, η οποία έκτοτε ονομάζεται **Ιερά Μητρόπολις Αίνου και Δεδέαγατς**.

10 Απριλίου 1911. Η τελετή της Αναστάσεως στην Αίνο.

Μετά όμως τη Μικρασιατική καταστροφή, την ανταλλαγή των πληθυσμών και την απώλεια της Ανατολικής Θράκης, η Μητρόπολη Αίνου είχε εκκλησιαστικές αρμοδιότητες σε δύο χώρες, και στην Ελλάδα και στην Τουρκία.

Έτσι, το Νοέμβριο του 1922 ο Οικουμενικός Πατριάρχης Μελέτιος Μεταξάκης εξέδωσε συνοδική πράξη, με την οποία ιδρύονταν αυτοτελής Μητρόπολη Αλεξανδρουπόλεως, με το σκεπτικό: «...το εν τη Δυτική Θράκη τμήμα της επαρχίας Αίνου λόγω των πολιτικών συνθηκών, υφ' ας τούτο νυν διατελεί εν σχέσει προς το εν τη Ανατολική Θράκη τμήμα της αυτής επαρχίας, το διατελούν υπό άλλας πολιτικές συνθήκας και λόγω της συγ-

κεντρώσεως και εγκαταστάσεως εκεί χιλιάδων ομογενών προσφύγων, έχει ανάγκην αμέσου και συνεχούς ποιμαντορικής προνοίας και επιβλέψεως, ενέκρινεν όπως αποσπώμενον εκ του εν τη Ανατολική Θράκη τμήματος της επαρχίας Αίνου και μετά κατάλληλον των ομόρων επαρχιών Μαρωνείας και Ξάνθης διαρρύθμισιν **αποτελέσει νέαν Μητρόπολιν υπό το όνομα Μητρόπολις Αλεξανδρουπόλεως**, κατέχουσα θέσιν εν τη Β' στήλη του Συνταγματίου ευθύς προ της Μητροπόλεως Φιλადελφείας». Με την ίδια πράξη οριζόταν ότι ο εκάστοτε Μητροπολίτης θα φέρει τον τίτλο **«υπέρτιμος και έξαρχος Ροδόπης»**.

Σε όλο το διάστημα της ζωής της νέας πόλης¹, και συγκεκριμένα από το 1885 που υπήχθη στη Μητρόπολη Αίνου μέχρι σήμερα, οι κάτοικοί της γνώρισαν συνολικά δέκα (10) Ποιμενάρχες, πέντε ως Μητροπολίτες Αίνου και Τραϊανουπόλεως και πέντε ως Μητροπολίτες Αλεξανδρουπόλεως, Τραϊανουπόλεως και αργότερα και Σαμοθράκης.

Ως Δεδέαγατς όμως, από το 1877 μέχρι το 1920, δηλαδή μέχρι την απελευθέρωση της πόλης και πριν πάρει ακόμη το Ελληνικό της όνομα, είχαμε συνολικά πέντε (5) Μητροπολίτες με τον τίτλο **«Μητροπολίτης Αίνου και Δεδέαγατς»**. Αυτοί είναι:

1. Ανθιμος Τσάτσος (μετέπειτα Οικουμενικός Πατριάρχης) Μητροπολίτης Αίνου και Τραϊανουπόλεως (από το 1877 μέχρι και το 1888).

Στη βιβλιοθήκη της Ελληνικής Βουλής, με αριθμό φακέλου 434, διασώζεται ένα αντίγραφο της από 31 Ιουλίου 1887 επιστολής του, ως Μητροπολίτη Αίνου, προς τον Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως, από την οποία προκύπτουν πολύ ενδιαφέρουσες αναφορές

1. Δεδέαγατς στην αρχή, Νεάπολη για πολύ λίγο αμέσως μετά την ενσωμάτωσή της στην Ελλάδα και τελικά Αλεξανδρούπολη από τον Σεπτέμβριο του 1921.

Αρχιερατική (επισκοπική) στολή: στηχάριο, επιτραχήλιο, σάκος (του Μητροπολίτου Αίνου και μετάπειτα πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Ανθίου Ζ' Τσάτσου 1827-1913.

(Εκκλησιαστικό Μουσείο Αλεξανδρούπολης)

για την κατάσταση που επικρατούσε την εποχή εκείνη στο Δεδέαγατς. Ίσως είναι από τα λίγα γραπτά κείμενα που αναφέρονται με τόση λεπτομέρεια για τα όσα συνέβαιναν την εποχή εκείνη (1887) στη νεοσύστατο κοινότητα του Δεδέαγατς (την αποκαλεί «Δεδεαγάτς»). Η επιστολή αυτή δημοσιεύθηκε αυτούσια και στον 23ο τόμο (έτους

1958) του «Αρχείου του Θρακικού Λαογραφικού και Γλωσσικού Θησαυρού»².

Ενδεικτικά παραθέτουμε ένα χαρακτηριστικό μικρό εδάφιο: «...*Η αρτισύστατος πόλις Δεδεαγάτς δεν δύναται εισέτι να θεωρηθεί ως Κοινότης συμπαγής των αυτών ηθών και εθίμων και των αυτών τάσεων και πόθων. Διότι οι κάτοικοι αυτής συνήχθησαν εκεί εκ τεσσάρων άκρων του κόσμου, μέχρις ου δε σχηματισθή όλον τι συμπαγές και ομοιόμορφον θα παρέλθωσι γενεαί. Και αν, επί παραδείγματι, ήθελε τις ζητήσκει επιχορήγησιν αμέσως θ' ακούσῃ, ότι ο μεν πληρώνει εις την πατρίδα του Ήπειρον, ο δε εις Μοτιλίην,*

Καθηγητές και μαθητές του Ελληνικού Αρρεναγωγείου Αίνου το 1910, με τον Δεσπότη στο κέντρο.

ο τρίτος εις Διδυμότειχον, έτερος εις Βάρνην και Φιλιππούπολιν και άλλος αλλαχού. Τούτο είναι και το πραγματικόν αίτιον, δι' όπερ ο πρώην Μαρωνείας, νυν δε Νικοπόλεως δεν ηδυνήθη να επιβάλῃ εν διαστήματι όλης δεκαετίας περίπου, επιχορήγησιν τινά οιανδήποτε εν Δεδεαγάτς...»

2. Λουκάς Πετρίδης ή Τρικώλης, Μητροπολίτης Αίνου και Τραϊανουπόλεως (από το 1888 μέχρι το 1903).

Στο διάστημα της αρχιερατείας του έδωσε σπουδαία ώθηση και αγωνίστηκε για την πνευματική πρόοδο του ποιμνίου, **συστήνοντας πολλά σχολεία και Παρθεναγωγεία και διορίζοντας δασκάλους**. Επίσης επί αρχιερατείας του **άρχισαν οι εργασίες (1892) για την ανοικοδόμηση του Μητροπολιτικού Ναού του Αγίου Νικολάου στο Δεδέαγατς που τελείωσαν το 1901.**

3. Γερμανός Θεοτοκάς, Μητροπολίτης Αίνου και Τραϊανουπόλεως (από το 1899 μέχρι το 1903). Κατά τη σύντομη θητεία του στη Μητρόπολη αυτή συνέδεσε το όνομά του με τα **επίσημα εγκαίνια του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Δεδέαγατς** (Μητροπολιτικού Ναού της σημερινής Αλεξανδρούπολης) την 4η Αυγούστου 1901.

Στην πατρίδα του, στο Πυργί της Χίου, υπάρχει στην αυλή του Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου μαρμάρινη προτομή του.

4. Λεόντιος Ελευθεριάδης, Μητροπολίτης Αίνου και Τραϊανουπόλεως (από το 1903 μέχρι το 1907). Ο Λεόντιος, όντας Μητροπολίτης Αίνου, παύτηκε με συνοδική απόφαση από μητροπολίτης Αίνου στις 27 Ιανουαρίου του 1907.

5. Ιωακείμ Γεωργιάδης, Μητροπολίτης Αίνου και Τραϊανουπόλεως (1907- 1922). Πρόκειται

2. Σχολιασμένα αποσπάσματά της στο www.ordteo.gr "Μια ενδιαφέρουσα επιστολή του Μητροπολίτη Αίνου του 1887"

για τον τελευταίο Μητροπολίτη Αίνου και Τραϊανουπόλεως, πριν την απόσπαση της Αλεξανδρούπολης και τη δημιουργία αυτοτελούς Μητροπόλεως Αλεξανδρουπόλεως, Τραϊανουπόλεως και Σαμοθράκης.

Ο Ιωακείμ Γεωργιάδης υπήρξε εξέχουσα εκκλησιαστική και εθνική φυσιογνωμία και προσέφερε πολυτιμες υπηρεσίες στους Έλληνες Χριστιανούς της περιοχής της Θράκης³.

Μία από τις κυριότερες αγωνιώδεις προσπάθειες του Ιωακείμ ήταν η διατήρηση της ελληνικής γλώσσας στην περιοχή που οι Βούλγαροι και οι Τούρκοι αγωνίζονταν με όλα τα μέσα να επιβάλουν την κυριαρχία τους σε μεγάλο τμήμα της Δυτικής Θράκης. Για να εκπληρωθούν οι σκοποί της ελληνικής και χριστιανικής παιδείας ο Ιωακείμ φρόντισε και **ανήγειρε στην πόλη με δωρεά του Αντωνίου Λεονταρίδη την Λεονταρίδειο Σχολή Αρρένων**, δίπλα ακριβώς από το επισκοπείο και το ναό του Αγίου Νικολάου.

Με την παραχώρηση της Ανατολικής Θράκης στην Τουρκία, επί Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Μελετίου Δ' του Μεταξάκη, τον Νοέμβριο του 1922, με συνοδική Πατριαρχική πράξη, έγινε η

μεταφορά της έδρας της Μητρόπολης από την Αίνο στην Αλεξανδρούπολη και ανακηρύχθηκε η Μητρόπολη της Αλεξανδρούπολης ως αυτοτελής Μητρόπολη και ο Ιωακείμ Γεωργιάδης τοποθετήθηκε ως Μητροπολίτης Χαλκηδόνος.

Αποψη της πόλης από τον Φάρο στις αρχές της δεκαετίας του 1910. Στο βάθος διακρίνεται ο Ναός του Αγίου Νικολάου με χαμηλά καμπαναριά.

Ο Μητροπολίτης Ιωακείμ φέρεται να έχει παίξει ουσιαστικό ρόλο στη μετονομασία της πόλης από Δεδέαγατς σε Νεάπολη στην αρχή και Αλεξανδρούπολη στη συνέχεια. Αναφέρεται (Σαράντος Καργάκος «Αλεξανδρούπολη - Μια νέα πόλη με παλιά ιστορία») ότι κατά την υποδοχή του Βασιλέως Αλεξάνδρου την 8η Ιουλίου 1920 στην πόλη «...Υπό τις επευφημίες του πλήθους ο βασιλιάς έφθασε στη Μητρόπολη, όπου έγινε δοξολογία. Ο Αθ. Μανιάς, που ήταν, σαν πρόσκοπος, μέσα στην εκκλησία, άκουσε το Δεσπότη στη δική του προσφώνηση να λέει το ίδιο που πριν από λίγο είπε ο Δήμαρχος Εμμανουήλ Αλτιναλμάζης: “Μεγαλειότατε, προς τιμήν Σας, η πόλις εις το εξής μετονομάζεται εις Αλεξανδρούπολην...”».

Τον Μητροπολίτη Ιωακείμ Γεωργιάδη διαδέχθηκαν ως Μητροπολίτης Αλεξανδρουπόλεως και Τραϊανουπόλεως ο Γερβάσιος Σαρασίτης (1922-1934), και ως Μητροπολίτες Αλεξανδρουπόλεως, Τραϊανουπόλεως και Σαμοθράκης κατά σειράν ο Ιωακείμ Καβύρης, (1934-1966), ο Κωνστάντιος Χρόνης (1967-1974), ο Άνθιμος Ρούσσας (1974-2004) και ο Άνθιμος Κουκουρίδης (2004 μέχρι σήμερα).

Πάσχα του 1920. Λίγο πριν από την απελευθέρωση της πόλης οι Πρόσκοποι της πόλης με τον Δεσπότη Ιωακείμ Γεωργιάδη και τις τοπικές αρχές ψήνουν αρνιά, πίσω από τον Άγιο Νικόλαο.

3. Δες στο βιβλίο “Πρόσωπα και Μορφές της Αλεξανδρούπολης”, σελ.67-76, έκδοση του Συλλόγου μας

Η ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ ΤΟΥ ΧΘΕΣ

Δεν ξεχνώ...

Με εξομολογητικό ύφος η συγγραφέας του ακόλουθου αφηγήματος, μας μεταφέρει τα βιώματα και συναισθήματά της κατά τον αγώνα της να προσαρμοσθεί στην καινούργια της ζωή, στο κλεινό άστυ.

Σημειώνουμε ότι διατηρούμε την ντοπιολαλιά της περιοχής μας, ακόμη κι αν ο τύπος της λέξης μας φαίνεται λανθασμένος (π.χ. Ανδριανού αντί Αδριανού).

Σ. Ε.

ΜΕΡΟΣ Β'

Γράφει η Χρύσα Φανφάνη-Στούρα

Βέβαια, ζήλευα τα αρωματοπωλεία που είχαν χύμα κορόνιες σε μπουκάλια με βρυσούλες, για τα Κυριακάτικα δαντελένια μαντιλάκια, καθώς και τα κουτάκια με αυτές τις μυστήριες κυρίες με τα αμυγδαλωτά μάτια της πούδρας «ΤΟΚΑΛΟΝ». Τι να κάνω κι εγώ, παιδάκι ήμουνα! Επειδή δεν έπρεπε να τα θέλω όλα δικά μου στη ζωή, διότι θα είμαι δυστυχημένη, σύμφωνα με αυτά που έλεγαν οι κυρίες του σπιτιού, συμβίβαστηκα με τη μυρωδιά της τυπογραφικής μελάνης, του φρεσκοψημένου καφέ πάνω στο γραφείο του μπαμπά, με στοίβες χαρτιών, μόνιμων συντρόφων στις συζητήσεις διαφόρων για διάφορα. Πολλές φορές, χαζεύοντας τις μελισσοούλες και τα λουλουδάκια στον «Μελισσοκομικό κόσμο», περιοδικό του Πόνπου Τοπαλίδη, η μόνη χρωματιστή αχτίδα, σε όλη αυτήν τη γεμάτη μελάνι ιστορία μισοέβλεπα, μισοάκουγα λοξά λοξά τα ακαταλαβίστικα άπταιστα ελληνικά της βιβλικής μορφής του Μητροπολίτη Ιωακείμ καθισμένου στην πολυθρόνα με την απλή γκρι φορεσιά και τα καθαρευουσιάνικα του ψηλόλιγνου δικηγόρου.

– Φάτα μπρε, κουφέτα είναι! Για να γιάν' η ερυθρά!

Αυτά μου έλεγε η γιαγιάκα μου για τα σεκέρια που μου έφερε ο Χότζας, τα οποία αφενός έκαναν τη γλώσσα μου κατακόκκινη, αφετέρου απάλυναν κάπως τη δυσπιστία μου ως προς την παρουσία του. Τα ενοριακά του Ζήκα, του ιερέα των Ευαγγελιστών και τα διάφορα σοβαρά και αστεία από τον υπεύθυνο του παγοποιείου Ι. Φιλιππίδη, γνώριμου από τον σχολικό αυλόγυρο της αξέχαστης ιδιαίτερης πατρίδας τους, της Ανδριανούς, κάπως ισορροπούσαν την περιέργειά μου για όλα τα γενικώς τεκταινόμενα. Τους κοιτούσα με δυσπιστία... πα-πα-πα ντροπή! Γκοτζαμάν μπαμπάδες, είναι δυνατόν να μετρούν γελώντας τις τρύπες στα κεφάλια τους από τον πετροπόλεμο, γνωστό παιχνίδι της εποχής εκείνης στους μαχαλάδες της πατρίδας με τα Τουρκάκια και τα Βουλγαράκια.

– Να, να! Είδες γιαγιάκα! Τα παιδιά, όλες τις εποχές, τα ίδια χούγια έχουν· θέλουν να παίζουν, είναι και περίεργα.

Γιατί άραγε ψιθυριστά-ψιθυριστά πολύ φιλικά μισογαλλικά συζητούσαν την ξαφνική βραδυνή επίσκεψη στο σπίτι μας Τούρκου δημοσιογράφου; Πώς! Προχθές, πίσω από τη μισόκλειστη πόρτα της σάλας είδα αυτόν τον καλοντυμένο βραδυνό ταξιδιώτη με ένα πούρο στο χέρι να εξηγεί στα Τουρκογαλλικά πώς κατάφερε να περάσει το ποτάμι με προορισμό το Παρίσι. Στο τρατάρισμα είδα το χειροφίλημα και άκουσα το τσοκ μερσί και το ras de quoi της γιαγιάς.

– Ωχ, αλίμονο! Πάλι η γείτων χώρα περνά την ερυθρά της, Κώστα μου, δυστυχώς, είπε ο Πρόξενος!

Και αυτομάτως μέτρησα τα σεκέρια που έφαγε η γνωστή

γειτόνισσα και πόσο κόκκινη ήταν η γλώσσα της για να της περάσει αυτή η κολλητική ασθένεια. Πάντως, στα ελληνικά κατάλαβα ξεκάθαρα ότι θα γινόταν διάλεξη του πανεπιστημιακού Παπανούτσου, ρεσιτάλ στα Τιτάνια βιόλας και πιάνου και ότι ο θίασος Λογοθετίδη για δυο βραδιές στα «Ιλίσσια» θα παρουσίαζε το έργο «Ένα βότσαλο στη λίμνη». Καλή η περιέργεια, γιατί μαθαίνεις πολλά. Αλλά κάποτε το μετανιώνεις πικρά διότι θρονιασμένη Κυριακάτικα στην κατάμεστη αίθουσα θεοδιψάτη, θεονήστικη, άλλαλη κάνοντας πως άκουγα αυτή τη μεγάλη κιθάρα με το δοξάρι γνωρίζοντας εκ των προτέρων τα τρυφερά λογάκια της γιαγιάς!

– Ωχ! καλά να πάθ'ς· τι θέλει η αλεπού στο παζάρ'; Μη χάσεις, όλα θέλ'ς να τα βλέπ'ς τζάναμ, πρωί πρωί δεν θα δεις και το Σαρλό; Μπασαβιόλα δε γύρευες; Να τώρα! Νε λουκουμάδες, νε παιτόναδα! Άιντε, τώρα διάβασμα και νωρίς νωρίς για ύπνο.

Επειδή απεδείχθη ότι η περιέργεια γενικώς κάνει κακό, εγώ την μετέλλαξα σε τέλεια περιφρόνηση των πάντων. Και αφού καλή κουβέντα δεν περισσεύει από κανέναν και για τίποτα, απολαμβάνω τα τελευταία Νοεμβριάτικα τριαντάφυλλα του κήπου μου, άδοξα δώρα της φύσης, φέρνοντας στα μάτια μου τον κήπο της μακρινής πατρίδας μου, που άφηγε άθικτα το πρωινό αγιάζι μόνο, το φουντωτό δεντρολίβανο και την πολυτραγουδισμένη δαφνούλα δωρίζοντας τη μυρωδιά των φύλλων της στους Κυριακάτικους κεφτέδες-στιφάδο, πασά-κεφτεσί.

Τι να γίνει! Έτσι θέλαν και κατόρθωσαν οι διάφοροι σωτήρες, τρέχα-φεύγα φυσικά και οι κατά καιρούς άρχοντες, να πληγώσουν την εθνική υπερηφάνεια κάνοντας, με διπλωματικά τερτίπια, επιτυχία την τοποθέτηση στο κεφάλι μου σιδερένιου φωτοστέφανου, για το καλό μου. Τώρα ψάχνω στο βάθος του ορίζοντα το χάραμα, την εικόνα της πατρίδας μου που ο χρόνος, σαρώνοντας τα πάντα, κατάφερε να ξεθωριάσει επιτρέποντας ευτυχώς στον Φάρο της παραλίας, αυτόν τον γέροντα παντογνώστη, να με ζαλίζει με τις φωτεινές ματιές του και με τη σιωπή της φλυαρίας του να μου ψιθυρίζει λέγοντας: «Πάρτο χαμπάρι, πάρτο απόφαση! Η παλιά μαγιά πάει, χάλασε! Ξύνισε, δεν υπάρχει πια! Κατάλαβε;»

Κάτι ξέρει αυτός ο ψηλός κρυφοκουτσομπολής που δεν του ξέφευγε τίποτα από εκεί ψηλά από παλιά. Κάνει καλό στην ψυχή μου να νοσταλγώ και να θυμάμαι τα ανέμελα χρόνια, μέρες αποκριάς, τα κοπάδια παιδιών, κορδεμένους μέσ' στην μπαουλοναφθαλίνη γιατρούς, παρέλαση από γριές με φανελένιες γκρι ρόμπες με μαξιλαρένιες καμπούρες.

Καρναβάλι εκ του προχείρου. Η Λένα, η Ρωρώ, η Αλεξάνδρα με αμερικάνικα της UNRA, σε πολλούς συνδυασμούς, με ανδρικά ρούχα, κεντημένες πετσέτες κ.ά.

– Μπρε, συ εγγόν’ της Ευθαλίας δεν είσαι; Γνωστή η ρόμπα της γειτόνισσας. Έτσι απλά, καραμέλες από τον Βαγενά στη βεράντα για τρατάρισμα, τίποτε το επίτηδες, μέσ’ στη χαρά. Τι αγαθό κι αυτό, που τίποτα δεν στοιχίζει μόνο δυστυχώς σπανίζει από την ανθρώπινη απληστία. Αργότερα, πολύ αργότερα, έκλεβαν στη γειτονιά την παράσταση ο Βύρων ο Σκάβδης, μεταμφιεσμένος σε χαριτωμένη μαθήτρια με μαύρη ποδιά και μπερέ, καθώς και πλανεύτρα ερυθροσταυρίτισσα ο Γιάννης ο Σταθάτος με στολή της αδελφής κυρίας Μολούδη.

Ωχ, αλήθεια μεγάλε δημιουργέ! Πες κρυφά αυτούς που αγαπάς, πού τους οδηγείς; Κατάλαβα ουράνιο μουσικό που δε λέγεται!

Ναι, φυσικά και δε χωράμε όλοι εδώ· άσε, άσε να μας λείπουν οι αγάπες. Άσε να απολαύσουμε τώρα τις περασμένες αποκριές, μια χαραμάδα μυρωδιάς επερχόμενης Άνοιξης. Βέβαια τα χελιδόνια ακόμη να φανούν, τα ξύλα ξεψυχούν στα υπόγεια και μια κοινωνία μεταπολεμική να ρουφά μανιωδώς οξυγόνο χαράς για να επιβιώσει. Κι έτσι η γη, κάνοντας τη γνωστή γυροβολία της, σιγά σιγά σταμάτησε ο δείκτης σε κάποιο παγωμένο μεσημέρι του Φλεβάρη. Γυρίζοντας από το σχολείο είδα στη μέση του καθιστικού

κάτι ρούχα παράξενα, αλλιώς από τα δικά μας. Φτερούγισε η καρδιά μου, ξεχνώντας την πείνα μου μ’ όλα αυτά τα χρώματα της Χαβάης. Τι μεταξωτές ρόμπες, τι νυχτικιές νάυλον, φουστάνια με πούλιες και οργάντζες, πλαστική τигр έζακέτα και μια γιαγιά θρονιασμένη, έχοντας το γενικό πρόσταγμα σε όλον αυτόν τον κόσμο της κυρίας “Ούντρας”. Δίπλα της καθόταν η Ευγενούλα, η μοδίστρα της γειτονιάς μας, προσπαθώντας αμίλητη και αθόρυβα να δώσει λύση για τη σχολική αποκριάτικη γιορτή μέσα από το πλαστικό αμερικάνικο όνειρο.

– Μπρε, Ευγενούλα, για δίες! Τι μαϊμούνια, τι πουλιά! Στην Αμερική μον’ καλοκαίρι έχουν;

– Κύριε ελέησον, για δίες αυτό τον ντουρβά, τον Αη-Βασίλη αλλιώς τον λένε εκεί;

– Τον άλλαξαν το όνομα;

– Άιντε, να δούμε τι θα προκόψουμε με αυτήν την αγριότητα!

– Να, δίες, αυτή η κίτρινη οργάντζα στολή σουλτάνας με φαντάζει.

Αυτά έλεγε ξαναέλεγε, στη δουλειά να βρίσκεται. Εγώ όμως επειδή δεν ήθελα άλλα αλισβερίσια με αυτή την αυτοκρατορία, έκλαιγα για κάτι Ευρωπαϊκό. Ευτυχώς η Ευγενούλα μας, με ευρηματικό τρόπο, μετέτρεψε την κίτρινη οργάντζα, μέσα από αυτόν τον παράδεισο χρωμάτων, σε φουστάνι τυρολέζας. Τόσα, να, τόσα φουσκωτά μανίκια σούρες, πολύχρωμες κορδέλες με μαύρο βελούδινο γιλεκάκι με φλος κορδόνια και τирλίκια βελούδινα με πούλιες. Μεγάλη χαρά, σπουδαία φορεσιά. Ωχ, γλίτωσα την Τουρκοκρατία. Χόρεψα στο παιδικό θέατρο της Ακαδημίας έχοντας νταλαβέρια μόνο με την άλλη Ευρωπαϊκή τερλικοτυρολέζικη αυτοκρατορία και την ξέκανα σε κάποιο γιαγιαδίστικο κοσερί με κάτι ξεχασμένες γειτόνισσες της Αδριανούς, στο σπίτι της Ρούλας της Χρυσοστόμου, που ήρθαν απο την Ορεστιάδα.

– Εσύ καλούτσκου μ’ κουρτσούδ’ θα τα χαλάσ’ τα τирλίκιά σου!

Παιδική χορωδία σε Εθνική εορτή στην Ακαδημία. Διακρίνονται οι: Φάνη Παπουτσάκη, Χρήστος Δημαρέλος, Στέφανος Παλακίδης, Σεραφετινίδης, Ρένα και Γωγώ Μπίζιου, Αγγελική Πανταζίδου, Βέτα Βαφειάδου. Τη χορωδία «διευθύνει» η Χρύσα Φανφάνη.

Αυτά μου είπαν αυτές οι κεμπάρισες αρχόντισσες γιαγιάδες ιντερλούδες με τα κοφτά τραπεζομάντιλα και γλυκίερρες με κουταλάκια γεμάτες ροζέ καρπούζι γλυκό του κουταλιού. Γλυκιές αναμνήσεις παιδικών χρόνων, βουτηγμένες στις μυρωδιές πολύχρωμων λουλουδιών του Δημοτικού Κήπου της Μυθικής Πολιτείας του Ορέστη, ανακατεμένες με γιαγιαδίστικα νανουρίσματα της κοσμοπολίτισσας Αδριανούς.

– Μμμμ... απ' τα προχθές με αυτά κοιμάται! Τι θα πάθουν; Ήρταμε με το λαντόνι!

Αυτά απήντησε η καημένη η γιαγιακούλα μου. Με τον καιρό κατάλαβα επιτέλους ποια είναι η κυρία Ούντρα. Και έτσι, όπως πάντα, με τα λίγα και τα λιγότερα η αγριόγата έγινε χαλάκι κάτω από το γωνιακό σοντίρ, δίπλα στη μασίνα με το θορυβώδες τσαερό, συντροφιά με τους χτύπους του ρολογιού, με τη γατούλα μου την Πισσιλού, με ένα μάτι ανοιχτό λόγω τεταμένων σχέσεων με τη γιαγιά στα παγωμένα βράδια του ατέλειωτου, αμάν, πολύ βαρύ θρακιώτικου χειμώνα. Πάντως δε θυμάμαι να έφαγα τίποτα από αυτόν τον γιαγιαδίστικο αποκρίτικο μπουφέ με μιλίνες, μπουρέκια, καπούσκα με κόκκινο πιπέρι, ούτε έδινα φυσικά σημασία στα ακούσματα περί ταφτάδων και βελούδινων φορεμάτων από τα βραδινά σουαρέ. Παρά μόνο, νοσταλγώ το σιγοψιθύρισμα της γνωστής καντσονέτας της εποχής τους «*τιμή δεν έχει η αγάπη, τιμή δεν έχει η τιμή*». Και αναζητώ κάθε χρόνο στις γιορτές του τρελο-Βάκχου, του γνωστού πανηγυρτζή σε όλα τα πέρατα του κόσμου, τη γεύση του σκληρού χαλβά με μπόλικο σουσάμι από τους γιαχανάδες των Χαμπούρδων.

Τελειώνοντας το Τριώδιο, στις αρχές της Σαρακοστής, οι βούρτσες του κυρ-Απόστολου άλλαξαν χρώμα σε όλα τα γεροντικά καμαράκια και μαγειρεία της γειτονιάς. Μεγάλο πανηγύρι: πάει το μελιτζανί μπουφεδάκι της γιαγιάς με τα πορτάκια, τα τζαμάκια· έγινε βεραμάν. Εκεί που τιμάρευε τα άταιρα φλυτζανάκια του καφέ, τα χρωματιστά ποτηράκια του λικέρ, τα βαζάκια με τα ζαχαρωμένα γλυκά του κουταλιού, τριαντάφυλλο και σουκαλάκι.

– Ωχ, μεγάλο νταχντιρντί! Άιντε, σώπαινε, Χρυσή. Πάσχα έρχεται, άστραψε από παστράδα ο ντουινιάς, μοσχομύρισε ασβέστη το καμαράκι!

– Σταμάτα το ντίρι-ντίρι! Τι πατιρντί ήταν κι αυτό! Να! Άνοιξη έρχεται, θα φανούν τα χελιδόνια.

– Να, να, σιγά-σιγά θα ακουστούν οι γκουγκουφτούρες, πρέπει να προκάμουμε, Χρυσή, το τρένο της νιότης, είτε η Αναστασία η δασκάλα, φιλενάδα της από το σχολειό.

– Μμμμ... σιγά μπρε, χαμνοσύνη με ήρτε· γιατί όλο με παραμαζών'ς; Ποιο τρένο να προκάνουμε βρε Αναστασία; Μπιλέμ και ο κυρ-Γιώργης, να, κολοτούμπες στον μπαχτσέ τον είτε ο γιατρος.

– Να, όλο το καλοκαίρι παραχωμένος στην άμμο του Ταρσανά με το μαύρο παρασόλι. Πάει, χάθηκε απ' το μείντάνι, τον χειμώνα δεν τον έβγαλε!

– Τζάναμ' τι τρένο της νιότης ήταν αυτό; Πάει η γωνιά μ', πάει ο οντάς μ', βεραμάν έγινε μέσ' την παγωνιά! Γιόξαμ' μην ήρταν τα χελιδόνια; Ποιες γκουγκουφτούρες με αραδιάζεις, σάμπως κάργες με ακούστηκαν, τώρα ταμάμ αυτές μας μάραναν.

Εκτός από αυτά, η καλή μου γιαγιακά είχε και άλλα ντέρτια, άνοιξε και άλλα μέτωπα, ησυχία δεν είχε. Μέσ' στα σκοτάδια μιλούσε, απαντούσε μόνη της, προσπαθώντας να κατεβάσει μπουκιά που δεν κατέβαινε.

– Ακούς εκεί, εμένα να με πει η Ουρανία η карагаτσιανή ότι το σουκαλάκι το γλυκό είναι για τη σφενδόνα! Μμμμ... να χαθεί, η παλιοτυριτόμπα από το γνωστό τραγούδι.

– Δεν το φτουρά ο νούς μου... Καλά κάνει και με παραμαζών' η Αναστασία. Γιατί τις κουβαλώ όλες εδώ; Χώρια που δεν αφήνουν ψίχουλο για ψίχουλο από τα σταφιδόψωμα του Κεβερεκίδη και τα κουλουράκια τικί-τικί του Σούλιου.

Είναι αλήθεια, ναι, σ' αυτόν τον γιαγιαδίστικο κόσμο δεν έπληξα ποτέ· ήταν η συντροφιά μου, τα στηρίγματα των παιδικών χρόνων, οι αντίποδες της ψυχής μου. Ήξεραν να διασκεδάζουν με αυτά που είχαν κοροϊδεύοντας την πίκρα και τη μοναξιά τους. Τραγουδούσαν με υπερηφάνεια τις χαμένες πατρίδες τους πασπαλίζοντας τα πάντα με γλυκά λόγια και άχνη ζάχαρη, όλα της πατρίδας καλά και άγια.

– Τζάναμ... όλα τα χρώματα ίδια είναι! Όλα ιερά, ελληνικά μπρε!!!

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Ιωάννης Φιλιππίδης: πρόξενος Γαλλίας, σύζυγος της Λαογράφου Ελένης Φιλιππίδη και πατέρας της Άννας, Θεοδοσίας και Ιωάννας (γλύπτριας)

pas de quoi (πα ντε κουά) = δεν κάνει τίποτα

σεκέρια = καραμέλες

αλισβερίσι = πάρε-δώσε, χρηματική συναλλαγή

ιντερλούδες = καταγόμενες από την Edirne (Αδριανούπολη)

τιμαρεύω = φυλάγω

Ούντρα (UNRA) = Αμερικάνικη βοήθεια

χαμνοσύνη με ήρτε = ένωσα άσχημα

τιρλίκια = πλεκτά κοντά καλτσάκια

σοντίρ = καναπές

μιλίνα = πίτα, στριφτόπιτα

καπούσκα = ντολμάς με τουρσί λάχανο

γιαχανάς = εργοστήριο παραγωγής χαλβάδων

μπιλέμ = ακόμα

γιόξαμ = τάχατες

γκουγκουφτούρες = δεκαοχτούρες

τζάναμ = Θεέ μου, Χριστέ μου

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

1. Γιαννούτσος Ιωάννης Εις μνήμην Κώστα Τσακίρη	€ 100,00	5. Τζεμίντιμπε Ζωή Εις μνήμην συζύγου της Γεωργίου	€ 50,00
2. Δημητριάδου Αμαλία Εις μνήμην του πατέρα της Γεωργίου Δημητριάδη	€ 100,00	6. Τραχάνης Δημήτριος Εις μνήμην Βιλελμίνης Παναγιωτίδου	€ 100,00
3. Κόμη - Παπαδοπούλου Εύα Εις μνήμην του συζύγου της	€ 50,00	7. Ο.Λ.Α. Οργανισμός Λιμένος Αλεξ/πόλεως Εις μνήμην Γεωργίου Παναγιώτου	€ 200,00
4. Σκαρίμπα Δώρα Εις μνήμην Βιλελμίνης Παναγιωτίδου	€ 100,00	ΣΥΝΟΛΟ	€ 700,00

ΚΟΙΤΑΖΟΝΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΙΣΩ

«Πατριδογραφία»

**Γιαλό-γιαλό από τη γειτονιά των σύγχρονων Ικάρων
ως την περιοχή της Σπηλιάς του παμπάλαιου Πολύφημου**

Γράφει ο Γιώργος Χατζηανδρέου

ΜΕΡΟΣ Δ'

Εξ άλλου αυτά που γράφονται είναι ανοικτά για κάθε καλόπιστη και βάσιμη συμπλήρωση ή τροποποίηση. Παράλληλα, δεν αποφεύγονται κάποιες περιττολογίες ή αναφορές σε ασήμαντα πράγματα και λεπτομέρειες ή ακόμη και μικροπαρεκκλίσεις από την πορεία της ακτογραμμής, που φέρνει καμμιά φορά η αλληλουχία των αναμνήσεων· και αυτό γιατί συχνά λειτουργούν σαν καλυπτικές πινελιές αδιόρατων ελλείψεων μιας εικόνας.

Αν το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης ήταν ο πνεύμονάς της, στο μικρό λιμανάκι κτυπούσε η καρδιά της, με ταχυπαλμία τις πρωινές ώρες και με ήρεμο χαλαρωτικό σφυγμό τα απογεύματα.

Όταν κάποιο καϊκι ξεκινούσε το πρωί για ταξίδι, οι πρώτοι χτύποι που ακούγονταν μέσα στη σιγαλιά του γλυκοχαράματος ήταν τα «γκλαν-γκλαν» που προέρχονταν από τα μεταλλικά γλωσσίδια του χειροκίνητου (σαν τραμπάλα) εργάτη σαλπαρίσματος.

Τις απογευματινές ώρες πλήθαιναν οι ερασιτεχνικές αλιευτικές δραστηριότητες των μαθητών και των μεγαλύτερων που εργάζονταν τα πρωινά.

Επάνω στην πλατιά προβλήτα και στο σημείο που συναντούσε το επικλινές κρηπίδωμα υπήρχε από τα προπολεμικά χρόνια ένα ευρύχωρο περιποιημένο τελωνοφυλάκιο με προσεγμένης κατασκευής υπόστεγο, που κάλυπτε μεγάλο μέρος της προβλήτας και κατέληγε ανατολικά στην επιφάνεια της θάλασσας με στενόμακρα σκαλοπάτια. Οι καλλιτεχνικές επιδιώξεις του κατασκευαστού του άρχιζαν από την ξύλινη περίφραξη του

χώρου του, με καθρόνια σε απλά αλλά ωραία γεωμετρικά σχήματα και έφθαναν ως τη στέγη, όπου τα γεισώματά της κατέληγαν σε ξυλοκοπτικές σανιδοδαντέλες.

Γύρω στις αρχές της 10ετίας του '50, στην εορτή των Θεοφανείων, όταν ο καιρός ήταν άσχημος, ο Αγιασμός των Υδάτων γινόταν από την πλατιά προβλήτα· προπαντός όταν έβρεχε και το υπόστεγο πρόσφερε την προστασία του. Οι κολυμβητές για τον Σταυρό έπεφταν στη θάλασσα από βάρκες που τοποθετούνταν απέναντι από τις σκάλες, σε κάποια απόσταση, ενώ άλλες βάρκες αραδιάζονταν, κλείνοντας την πλαϊνή πλευρά. Στην περιγραφόμενη περίπτωση, ανάμεσα στους κολυμβητές, που οι μισοί τουλάχιστον ήταν στρατιώτες, ήταν και ένα ντόπιο ζωηρό παλικάρι με αγωνιστική διάθεση διακρίσεως και που λόγω συμμετοχής του στον κλασικό αθλητισμό είχε μάθει τους κανόνες ακύρωσης λανθασμένης εκκίνησης και επανάληψής της. Όταν λοιπόν έφθασε η τελετή στο σημείο του Αγιασμού των Υδάτων, ο Μητροπολίτης Ιωακείμ έρριξε τον Σταυρό με δύναμη που αντί να πάει προς το μέρος των κολυμβητών, πήγε προς τις πλαϊνές βάρκες. Μόλις ο ευτραφής Χρήστος Λασπίτης είδε τον Σταυρό στα δύο μέτρα από τη βάρκα του, πέταξε αστραπιαία το πανωφόρι του και αυθόρμητα έπεσε ντυμένος στη θάλασσα και Τον έπιασε προτού φθάσουν οι κολυμβητές. Όσπου να παραδώσει τον Σταυρό στον Μητροπολίτη έφθασε και το παλικάρι που είχε τη σχετική φιλοδοξία και χωρίς δισταγμό, με λίγη αφέλεια, περισσότερη τόλμη, ακράτητη αγωνιστική διάθεση και έντονες χειρονομίες κραύγασε: «Δεν το στρέγω κυρ-Δεσπότη· να επαναληφθεί!» Έτσι στραβοπιασμένο το υπέροχο «Αθλητικό πνεύμα» σύρθηκε απέναντι στο εορταζόμενο με θρησκευτική κατάνυξη «Άγιο Πνεύμα εν είδει περιστεράς». Επενέβησαν αμέσως παρευρισκόμενοι και συγκρατώντας τον, του εξήγησαν ότι δεν είναι αθλητικό αγώνισμα αλλά θρησκευτική παραδοσιακή τελετή χωρίς αυστηρούς αγωνιστικούς κανονισμούς και διαδικασίες. Η κατευναστική επέμβαση των συμπολιτών τερμάτισε αισίως το συμβάν και συνεχίστηκε απρόσκοπτα η τελετή.

Στην καθημερινότητα η περιοχή των προκουμαίων του μικρού λιμανιού μέχρι την οδό Καραολή-Δημητρίου και Πλατεία Ελευθερίας, όπου και τα περισσότερα προαναφερθέντα Γραφεία, ήταν ο χώρος κινήσεως των Εμπόρων - Ναυλομεσιτών - Πλοιοκτητών - Ναυτιλιακών Πρακτόρων (μερικά ονόματα στην τύχη: **Βαφειάδης**

Μαρ., Γανώσης, Διαμαντόπουλος Σωκρ., Κορφιιάτης, Μαρτίνης Βασ., Παρασκευόπουλος Ορ., Φημερέλης Ιωάνν., Φλωρίδης Φίλομ., Χαλκιάς, Χατζόπουλος κ.ά.π.), των Εκτελωνιστών (**Ζάγγος Άγγ., Καρατζόπουλος Θεοδ., Μπαμπάλας Θεοδ.** κ.ά.) και των βοηθών τους που έτρεχαν διαρκώς με χαρτιά στα χέρια (Ναυλοσύμφωνα, Δηλωτικά, Φορτωτικές, Διασαφήσεις κ.ά.) υπηρετώντας την ομαλή διακίνηση εμπορευμάτων.

Την εύρυθμη λειτουργία του λιμανιού εξασφάλιζαν δύο παράλληλες εξουσίες με διαφορετικές αρμοδιότητες. Η μία Αρχή, για θέματα ναυτιλιακά και τάξεως, είχε τους Λιμενικούς με βαθμολογική ιεραρχία και στολή όμοια του Πολεμικού Ναυτικού (**Πλοίαρχος - Υποπλοίαρχος - Κελευστής** κ.λπ.) και θέσεις με παρόμοια ονόματα, όπως: **Οπλονόμος**, ενώ επικεφαλής ήταν ο **Λιμενάρχης**. Από το προσωπικό θυμάμαι έναν **Γριβέα** και έναν **Αγγελόπουλο**.

Η άλλη Αρχή, για θέματα διακίνησης των εμπορευμάτων, εκτελωνισμών και διασαφήσεων, είχε τους Τελωνειακούς που οι ένστολοι, με χακί στολές και πηλήκια, είχαν βαθμολογική ιεραρχία που θύμιζε λίγο Ρωμαιοί Λεγεώνες π.χ. **Εξηκοντάρχης** και **Δεκάρχης**.

Από το προσωπικό θυμάμαι τους **Βλαβιανό, Κυριαζή, Δελχανίδη, Πρίγκα** ενώ επικεφαλής ήταν ο, πρόωρα ασπρομάλλης, **Εξηκοντάρχης Νικ. Χριστοδουλίδης**.

Ίμβριος την καταγωγή που, αφού πέρασε όλες τις κακουχίες της Μικρασιατικής Εκστρατείας στρατευμένος στην Πρώτη Γραμμή, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει συγγενείς και περιουσία και να διαφύγει στην Ελλάδα, με την ψυχή στο στόμα, όταν η πατρίδα του «εκχωρήθηκε» ανυπεράσπιστη στους Τούρκους βάσει του Άρθρου 14 της Συνθήκης της Λωζάννης. Παρά τις δοκιμασίες αυτές κατώρθωσε να κάνει επιτυχημένη καριέρα και να διακρίνεται με τη μειλίχια φυσιογνωμία του και την ευπροσήγορη συμπεριφορά του. Στη δουλειά του όμως ήταν «κέρβερος», ασκώντας τα καθήκοντά του με τρόπο αδιάβλητο και σχολαστικό, στην ποικιλοτρόπως «ναρκοθετημένη» έκταση των αρμοδιοτήτων του. Τις αρετές του αυτές και τη «μανιώδη» φιλομάθειά του είχα την ευκαιρία να διαπιστώσω κατά την οικογενειακή συναναστροφή με τους συμπατριώτες του γονείς μου.

β) Λιμανοδουλειές με μεταφορικά καϊκοταξιδέματα

Στο όμορφο λιμανάκι μας σύχναζαν δικάταρτες μπρατσέρες και μονοκάταρτες γκαζολίνες μετακλωβισμένες καλλίγραμμες θαλασσοκαλλονές, δικές μας και λίγες ξένες, που μπαινόβγαιναν μεταφέροντας διάφορα εμπορεύματα απ' όλα σχεδόν τα λιμάνια του Αιγαίου και όχι μόνο.

Ο ντόπιος εμπορικός στόλος αριθμούσε αρ-

κετά πλοία, μερικά των οποίων ήταν: **ΑΣΠΑΣΙΑ (Β), ΑΤΛΑΝΤΙΣ (Κ), ΕΒΡΟΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ (Π), ΖΑΦΕΙΡΑ (Α), ΘΑΛΕΙΑ (Β), ΘΡΑΚΗ (Κ), ΚΑΙΤΗ (Β), ΜΑΝΩΛΙΚΑΣ (Π), ΠΑΝΑΓΙΑ (Β), ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ (Π)** κ.ά. διαφόρων ιδιοκτησιών.

Αυτά έδωσαν ζωή στην πόλη μας και ξεκίνησαν την ανάπτυξή της κατά τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια. Μια παρατιθέμενη σκιτσογραφική σύνθεση νομίζω ότι θα βοηθήσει στην αναγνώριση των σκαφών, γιατί γρήγορα παραμερίστηκαν από τα πιο σύγχρονα, μεγαλύτερα και γρηγορότερα σιδερένια «**μοτοροπία**» (motorships). Και αυτά όμως δεν κράτησαν πολύ, γιατί σχετικά γρήγορα εκτοπίστηκαν από τα μεγάλα φορτηγά αυτοκίνητα που γέμισαν τους δρόμους και διευκόλυναν αφάνταστα τις μεταφορές. Χωρίς καμμία ενδιάμεση

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

A = Αλαμάνα	Π = Πέραμα
B = Βαρκαλός - Τάκος - Λόβερ	Σ = Στάτζο
E = Επίδρομο - Μπούμα	T = Τρεχαντήρι
K = Καραβόσκαρο	Φ = Φλόκος
Λ = Λατίνα	

διαμετακομιστική μεταφόρτωση, που καθυστερεί και ταλαιπωρεί το φορτίο, το παρελάμβαναν από τον τόπο παραγωγής του και το παρέδιδαν γρηγορότερα στον χώρο υποδοχής του, όσο μακριά κι αν ήταν.

Οι ναυτικοί κάθε ειδικότητας και ιδιότητας (όπως οι: **Αποστολούδης Απ., Εξαδάκτυλος Ιωάνν., Ζαρκάδης Αθ., Καρδαμήλας, Κιντίνας Χρ., Κονταράκης πατέρας και υιός, Κριτού Νικ., Μάιμος Ευάγγ., Μανασής Ευάγγ., Μάνδαλος Παν., Μαρινάκης Κων., Μανωλίκας Δρόσος και Γεώργ., Μπιτάδος Γεώργ. και Σταμ., Μπουλμπουτζής Αργ., Μπουντέρας Γεώργ. και Αρχοντής, Παπαράλλης, Παρασκευαΐδης Αγαμ. και Παν., Πλακατήρας, Πολυχρόνης, Τσάμπουρας Φιλ., Χάγιας Απ. και Ευάγγ., Χατζηανδρέου Ανδρ.**), που ζωντάνευαν τα πλοία, ήταν στην πλειοψηφία τους **πρόσφυγες** από τα παράλια της **Μικράς Ασίας** και **Ανατολικής Θράκης** στο **Βόρειο Αιγαίο, Θρακικό πέλαγος** και την **Προποντίδα**, καθώς και από τα νησιά **Ίμβρο, Λήμνο και Σαμοθράκη**.

Από τις αλησμόνητες πατρίδες έφεραν μαζί τους ναυτική παιδεία και γνώση της θάλασσας, που αποκτήθηκε με εμπειρίες θαλασσοπάλης αιώνων. Έτσι η αγάπη τους για τη θάλασσα ήταν προσαρμοσμένη στις διαρκείς μεταλλαγές της που τις σέβονταν και δεν βαυκαλίζονταν ότι δήθεν «δάμαζαν» το πιο μεγάλο, πιο ισχυρό και απίθασο στοιχείο της φύσης. Και αυτή τους το ανταπέδιδε γενναιόδωρα με το να μην είναι γι' αυτούς «λεβεντοπνίχτρα» και «φαρμακερή» αλλά «λεβεντοφτιάχτρα» και «φантаχτερή» και δεν έκανε τις πατρίδες τους «πάντα μαύρα να φορούν» αλλά «πάντα να ευημερούν».

Στα χρόνια που θυμάμαι, **η μόνη τραγική ναυτική απώλεια της πατρίδας μας ήταν της τράτας «Τσολιάς» και αυτή από νάρκη· όχι από θαλασσοταραχή.** Τη δεδομένη διαρκή αγωνία, για τους δικούς τους στα σπίτια των ναυτιλλομένων, από τις φουρτούνες της θάλασσας, την εκτίναξαν σε δυσθεώρητα ύψη οι **νάρκες** που, αγκυροβολημένες στα ναρκοπέδια ή ξεκομμένες και σκορπισμένες στα πέλαγα, χωρίς σταθερό βύθισμα, **έστηναν τα ύπουλα καρτέρια τους στα πιο απίθανα σημεία.**

Λόγω του εμφυλίου πολέμου απαγορεύονταν οι ασύρματοι στα μικρά πλοία και οι μεταπολεμικές δημόσιες επικοινωνίες ήταν υποτυπώδεις, στερώντας την αναγκαία, έστω και στοιχειώδη, καθησυχαστική επικοινωνία.

Αν στα χρόνια εκείνα συναντούσες κανένα παιδί ναυτικού να κάθεται ή να αργοσεργιανά στην παραλία με το βλέμμα προς τα τρομακτικά ξεσπάσματα της αφηνιασμένης θάλασσας, το πιθανότερο ήταν να μη ρέμβαζε ευχάριστα αλλά ο νους του να ήταν «φευγάτος» αλλού. Η πυροδοτημένη από την αγωνία σκέψη του έσκιζε τα φουρτουνιασμένα πέλαγα αναζητώντας τον κινδυνο-

ζωσμένο γονιό του που, μη έχοντας ειδήσεις του, τον έβλεπε να κυματοδέρνεται ανάμεσα σε ύπουλα ναρκοπέδια ή, το χειρότερο, σε διάσπαρτες «ξεκομμένες» νάρκες και στο τέλος να ψευτοπαρηγοριέται με την πιθανότητα ότι πρόλαβε να καταφύγει σε κανένα νησιώτικο απόμερο, χωρίς τηλέφωνο ή τηλέγραφο, απάγκιο ασφαλές αραξοβόλι.

Με τέτοιες συνθήκες και σε τέτοιο περιβάλλον, τα ξύλινα εμπορικά σκάφη διακινούσαν διάφορα φορτία που, εκτός από τα αρωματικά εποχικά όπως: τα χιώτικα λεμονο-πορτοκάλια

και μανταρίνια, τα βολιώτικα μήλα-φιρίκια και τα δικά μας κτρινόμαυρα και άλλα φημισμένα πεπόνια, πηγαινόφερναν και δύσκολα - προβληματικά φορτία όπως κάρβουνα και τσιμέντα.

Οι εργάτες προκυμαΐας που μετέφεραν τα καρβουνοτσούβαλα και τσιμεντοτσούβαλα, με τις άγνωστες σήμερα «χαμαλικές» (ανθρωποσάμαρα) και παρά τα προστατευτικά μέτρα που έπαιρναν, γίνονταν «πατόκορφα» αγνώριστοι. Επειδή τα σακιά δεν ήταν από στρατσόχαρτο, χωρίς πόρους όπως τα τωρινά αλλά από κανναβάτσο, λειτουργούσαν σαν μεγάλα «πασπαλιστήρια»· τα υπόλοιπα αφήνονται στη φαντασία του καθενός.

Δεν χρειάζεται ιδιαίτερη ευφυΐα για να αντιληφθεί κανείς πόσο χειρότερες ήταν οι συνθήκες εργασίας των εργατών κύτους που μετέφεραν τα τσουβάλια και τα σαπάνιαζαν⁵ για το βίντσι μέσα στα αμπάρια των πλοίων. Τι προσδιορισμό μπορεί να δώσει κανείς σ' αυτό το μεροκάματο; Ο χαρακτηρισμός «μεροκάματο της φρίκης» μου φαίνεται ήπιος.

Τα τσιμέντα μας έρχονταν από μέρη με γνωστά ιστορικά αρχαιοελληνικά ονόματα· την Ελευσίνα με τον καταπληκτικό, απρόβλητο όμως, αρχαιολογικό χώρο και την Αυλίδα με τον ... καταποντισμό κάθε προσδοκίας του επισκέπτη για ονειροπόληση στο ξεκίνημα της εκστρατείας του Τρωϊκού πολέμου, στα θολωμένα από την τσιμεντόσκονη του εργοστασίου νερά του κόλπου.

Υπήρχαν όμως και άλλα εμπορεύματα πιο βολικά, μερικά των οποίων είχαν κάποιες ιδιαιτερότητες, άγνωστες σε πολλούς τότε αλλά και σήμερα στους νεώτερους, γιατί απλώς ...δεν υπάρχουν. Δεν υπάρχουν σήμερα...τελαροκιβώτια αυγών με άχυρο. Δεν υπάρχουν... δεματόμπαλες σκουπόχορτου, ενώ τα δέματα με σκορδοπλεξούδες ή τα κρασοβάρελα μεταφορών σπανίζουν.

Αν όλα αυτά τα φανταστές τακτοποιημένα επάνω στην πλατεία προβλήτα του μικρού λιμανιού, απ' όπου κυρίως διακινούνταν, τότε θα έχεις μια μεγάλη προθήκη Λαογραφικού Μουσείου.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

5. σαπάνιαζαν = έδεναν με ειδικούς πλατιούς μάντες

ΟΡΦΕΑΣ - ΟΡΦΙΣΜΟΣ - ΟΡΦΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ

Ορφικοί Ύμνοι για τη θάλασσα

Επιμέλεια Δρ χημ. μηχ. Πασχάλη Α. Χριστοδούλου

Θαλάσσης,
θυμίαμα λιβανομόνανν.

Ώκεανού καλέω νύμφην, γλαυκώπιδα Τηθύν,
κυανόπεπλον ἄνασσαν, εὐτροχα κυμαίνουσαν,
αὔραις ἡδυπνόοισι πατασσομένην περὶ γαῖαν.
θραύουσ' αἰγιαλοῖσι πέτρησί τε κύματα μακρά,
εὐδίνους ἀπαλοῖσι γαληνιώσασα δρόμοισι,
ναυσὶν ἀγαλλομένη, θηροτρόφε, ὕγροκέλευθε,
μήτηρ μὲν Κύπριδος, μήτηρ νεφέων ἐρεβεννῶν
καὶ πάσης πηγῆς νυμφῶν νασμοῖσι βρυούσης·
κλυθὶ μου, ὦ πολύσεμνε, καὶ εὐμένεουσ' ἐπαρήγοις,
εὐθυδρόμοις οὖρον ναυσὶν πέμπουσα, μάκαιρα.

Τῆς Θαλάσσης,
θυμίαμα με λιβανομόναννα.

Ἐπικαλοῦμαι τὴν νύμφη τοῦ Ώκεανοῦ, λαμπρόφθαλμη Τηθύν,
ἄνασσα μελανόπεπλο, γοργοβάδιστα πού ἀνασηκώνει κύματα,
πού σέ γλυκόπνοες αὔρες τρεμοσαλεύει στὴ στεριά,
καὶ σπάζει τὰ μεγάλα κύματα σέ ἀκρογιαλιές καὶ βράχους,
πού γαληνεύει σέ ἀπαλούς καὶ νήνεμους δρόμους,
πού εὐφραίνεται ἀπ' τὰ πλοῖα, ὦ θηριοτρόφα, νεροτάξιδη,
μητέρα τῆς Κύπριδος, μητέρα σκοτεινῶν νεφῶν
καὶ τῶν νυμφῶν κάθε πηγῆς πλημμυρισμένης μέ ὕδατα·
εἰσάκουσέ με, πολυσέβαστη, καὶ εὐμένης βόηθα,
στά εὐδρομα πλοῖα, πέμπουσα οὖριον ἄνεμο, ὦ μακαρία.

Για να κατανοήσουμε τον ύμνο δίνουμε τις παρακάτω πραγματολογικές παρατηρήσεις

α) Επικαλείται ο ποιητής τη νύμφη την γλαυκώπιδα Τηθύν. Η Τηθύς ήταν κόρη του Ουρανού και της Γαίας, η νεότερη από τις Τιτανίδες. Πήρε σύζυγο τον Ωκεανό και απέκτησε πολλά παιδιά, τα οποία αποτέλεσαν προσωποποιήσεις ποταμών, πηγών και τρεχούμενων υδάτων. Μαζί με την Ευρυνόμη περιποιήθηκε τον Ήφαιστο, όταν η Ήρα τον είχε πετάξει από τον Όλυμπο. Η Τηθύς ήταν η προσωποποίηση της γονιμότητας της θάλασσας και λατρεύτηκε μαζί με τον σύζυγό της. Εθεωρείτο ότι η κατοικία της βρισκόταν στη Δύση, πέρα από τη χώρα των Εσπερίδων, εκεί όπου κάθε βράδυ ο Ήλιος ολοκλήρωνε την πορεία του. [3]

Ο ποιητής την αναφέρει ως μητέρα της Κύπρι-

δος, δηλαδή της Αφροδίτης (τον ορφικό ύμνο της Αφροδίτης παρουσιάσαμε στο τ16 του περιοδικού μας, Οκτ.-Δεκ. 2005, σελ. 28-29).

β) Είναι αξιοσημείωτο ότι η λέξη «θάλασσα» χρησιμοποιείται αναλλοίωτη επί 3.500 χρόνια από τους Έλληνες, όπως και πληθώρα άλλων λέξεων. Ο Όμηρος επίσης τη χρησιμοποιεί μαζί με τη λέξη ἄλς (άλος, ἄλα), που έχει την ίδια ρίζα. Παραθέτουμε δύο αποσπάσματα από την Ιλιάδα (λέξεις “ἄλα” και θάλασσα) και ένα από την Οδύσσεια (λέξη θάλασσα) που αποδεικνύουν ότι τα αρχαία Ελληνικά δεν είναι μια νεκρή γλώσσα αλλά ζώσα και σε εξέλιξη.

«νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσομεν εἰς ἄλα δῖον»
(τώρα ἔλα καράβι μελανό να σύρουμε στη θεϊκή θάλασσα)

«Όταν θυμώνει ο Νοτιάς μοιάζει η θάλασσα σαν νάναι χιονισμένη...»

Φωτο: Γιώργος Παναγιώτου, “Το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης”, έκδοση Ο.Λ.Α.

«βῆ δ' ἄκέων παρά θίνα πολυφλοίσβιο θαλάσσης»
(κατέβηκε σιωπηλός στην ἄμμο της πολυφλοίσβης
της θάλασσας) [4]

«οἶκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφευγότες ἡδέ θάλασσαν»
(βρίσκονταν στην πατρίδα τους, πόλεμο ἔχοντας
αποφύγει και θάλασσα) [4]

γ) Θάλαττα! Θάλαττα!

Κραυγή χαράς δέκα χιλιάδων Ελλήνων με οδηγό
τον Ξενοφώντα (Κύρου Ανάβαση Δ, 11, 24), όταν
καταπονημένοι, μετά από μία οπισθοχώρηση δε-
καέξι μηνών, διέκριναν την ακτή του Εύξεινου Πόν-
του.

Ο ορφικός ύμνος που παραθέτουμε, αφιερωμέ-
νος στην Τηθύ, την κόρη του Ουρανού, δηλαδή
τη θάλασσα, ίσως είναι ένας από τους ωραιότερους
των Ορφικών.

Αξιίζει να προσέξουμε τα γεμάτα χρώμα και κί-
νηση επίθετα: γλαυκώπις (λαμπρόφθαλμος, γα-
λανομάτα), κυανόπεπλη, μελανόπεπλη, εὐτροχα
(γοργοβάδιστα), ἡδύπνοα (γλυκόπνοα), εὐδινος
(νήνεμος), θηροτρόφος, ἔρεβεννός (σκοτεινή), πο-
λύσεμνος (πολυσέβαστος), εὐδρομος (ευθύδρομος),
τις ζωντανές εικόνες που μας βοηθούν να τις ανα-
παραστήσουμε και να τις απολαύσουμε, ωσάν
ωραίους ζωγραφικούς πίνακες, ως επίσης και τα
δυνατά ρήματα.

Το υγρό στοιχείο, η θάλασσα, για τον Έλληνα
ήταν, είναι και θα είναι πηγή ἐμπνευσης. Παρα-
θέτουμε λοιπόν μερικά αποσπάσματα από μεγά-
λους Έλληνες ποιητές. Κάθε ένας βλέπει διαφορε-
τικά τη νύμφη του ωκεανού και αναλόγως τη
ζωγραφίζει, την εικονίζει, τη χαρακτηρίζει, την
προσωποποιεί.

I. Ανδρέας Κάλβος (1792-1869)

Ο ΩΚΕΑΝΟΣ

Σχισμένη από μυριάς πρῶρας αφορίζει η θάλασσα,
τα πτερωμένα αδράχτια ελεύθερα εξαπλώνονται
εις τον αέρα...

II. Γεώργιος Βιζυηνός (1849-1896)

Η μάνα:

Φουρτούνιασεν η θάλασσα και βουρκωθήκανε τα
βουνά
είναι βουβά τ' αηδόνια μας και τα ουράνια
σκοτεινά.
κι η δόλια μου ματιά θολή,
παιδί μου, ὥρα σου καλή!

III. Κωστής Παλαμάς (1859-1943)

ΜΙΑ ΠΙΚΡΑ

Τα πρώτα μου χρόνια τ' αξέχαστα τα ἔζησα
κοντά στ' ακρογιάλι,
στη θάλασσα εκεί τη ρηχή και την ἡμερη

**Ο Ηρακλής παλεύει με τον Νηρέα· τη σκηνή
παρακολουθούν οι Νηρηίδες.**

Υδρία του ζωγράφου του Λέαγρου (τέλη 6ου π.Χ. αιώνα)
(Cabinet des Médailles, Παρίσι).

στη θάλασσα εκεί την πλατειά, τη μεγάλη.

IV. Άγγελος Σικελιανός (1884-1951)

ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΗ

Στο ρόδινο μακάριο φως, να με, ανεβαίνω της
αυγής,
με σηκωμένα χέρια·
η θεία γαλήνη με καλεί του πέλαου, έτσι για να βγω
πρὸς τα γαλάζια αιθέρια·
μα ω οι άξαφνες πνοές της γης, που μέσ' στα
στήθια μου χυμάν
κι ακέρια με κλονίζουν!
Ω Δία, το πέλαγος εἶν' βαρὺ και τα λυτά μου τα
μαλλιά
σαν πέτρες με βυθίζουν!
Αύρες, τρεχάτε, -ω Κυμοθόη, ω Γλαύκη- ελάτε
πιάστε μου
τα χέρια απ' τη μασκάλη.
Δεν πρόσμενα έτσι μονομιάς παραδομένη να βρεθώ
μέσ' του Ἡλίου την αγκάλη...

V. Γιάννης Ρίτσος (1909-1990)

ΕΑΡΙΝΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Μια νέα κοπέλα ἀνοιξε το παράθυρο
και χαμογέλασε στη θάλασσα

ΤΟ ΕΜΒΑΘΡΙΟ ΤΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ

Είχαμε τον κήπο στην άκρη της θάλασσας
Απ' τα παράθυρα γλιστρούσε ο ουρανός...
Μας πήραν το θαλασσινό τραγούδι
μας δέσαν τα θαλασσινά μας πόδια.

VI. Οδυσσέας Ελύτης (1911-1996)

Η ΜΑΡΙΝΑ ΤΩΝ ΒΡΑΧΩΝ

Έχεις μια γεύση τρικυμίας στα χείλη - Μα πού
γύριζες

Ολημερίς τη σκληρή ρέμβη της πέτρας και της
θάλασσας
Αετοφόρος άνεμος γύμνωσε τους λόφους ...

VII. Γιώργος Σεφέρης (1900-1971)

ΜΕ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΤΟΥ Γ.Σ.

Όπου και να ταξιδέψω η Ελλάδα με πληγώνει.
Στο Πήλιο μέσα στις καστανιές το ποκάμισο του
Κενταύρου
γλιστρούσε μέσα στα φύλλα για να τυλιχτεί στο
κορμί μου
καθώς ανέβαινα την ανηφόρα κι η θάλασσα μ'
ακολουθούσε
ανεβαίνοντας κι' αυτή σαν τον υδράργυρο
θερμομέτρου
ως που να βρούμε τα νερά του βουνού.

VIII. Κώστας Βάρναλης (1883-1974)

ΝΑ Σ' ΑΓΝΑΝΤΕΥΩ ΘΑΛΑΣΣΑ

Να σ' αγναντεύω θάλασσα, να μη χορταίνω,
απ' το βουνό ψηλά,
στρωτή και καταγάλανη, και μέσα να πλουταίνω
από τα μαλάματά σου τα πολλά.

IX. Νίκος Καββαδίας (1910-1975)

MAL DU DÉPART

Θα μείνω πάντα ιδανικός κι ανάξιος εραστής,
των μακρυσμένων ταξιδιών και των γαλαζίων
πόντων
και θα πεθάνω μια βραδιά, σαν όλες τις βραδιές
χωρίς να σχίσω τη θολή γραμμή των οριζόντων.

Βιβλιογραφία

1. ΟΡΦΕΑΣ - ΟΡΦΙΣΜΟΣ - ΟΡΦΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ, επιμέλεια
Π. Χριστοδούλου, ΘΡΑΚΙΚΑ, Επιστημονικό Περιοδικό
Σύγγραμμα, εκδιδόμενο από το Θρακικό Κέντρο - Εταιρεία
Θρακικών Μελετών. Σειρά Δεύτερη, τόμος 16ος και 17ος,
Αθήνα 2008 - 2009 - 2010. Σελίδες 735, διαστάσεις σελίδος
239x167 mm (σελ268-365)
2. ΟΡΦΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ, κείμενο, μετάφραση, σχόλια Δ.Π.
Παπαδίσας - Ελένη Λαδιά, Βιβλιοπωλείον της Εστίας,
Ογδοή έκδοση, Οκτώβριος (2010)
3. Εγκυκλοπαίδεια ΠΑΠΥΡΟΣ LAROUSSE BRITAN-
NICA, λήμμα "Τηθύς".
4. Σ. Πανταζίδου, Ομηρικών Λεξικόν, Αθήνα 1872, λήμ-
ματα "θάλασσα" και "αλς".

Στα επόμενα τεύχη θα συνεχίσουμε με Ορφικούς ύμνους αφιερωμένους στον Νηρέα, στις Νηρηίδες, στον Πρωτέα και στον Ωκεανό, ύμνους με υψηλή αισθητική αξία που συγκινούν την ελληνική ψυχή, ανά τους αιώνες.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΕΣ

Οι σεβάσμιες κυρίες, φίλες του Περιοδικού μας, αντιπροσωπευτικά έργα των οποίων δημοσιεύουμε, δεν έλαβαν μέρος στον διαγωνισμό μας.

Με αυτήν τη δημοσίευση ο Σύλλογος αποτίει τιμή και εκφράζει τον θαυμασμό μας για τη δημιουργική-τητα και ζωντάνια των δύο κυριών.

Συγχαρητήρια στην κυρία Μαριάνθη Μπουλμπουτζή-Αφθονίδου για τον ανοιξιάτικο ζωγραφικό πίνακά της και στην κυρία Ευγενία Γιαννούτσου, σύζυγο του αείμνηστου συνεργάτη μας Γιώργου, για το έργο της "Αποψη της παλιάς Αλεξανδρούπολης από το λιμάνι", κέντημα σε καμβά. Ας είναι παράδειγμα για όλους μας!

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Λογοτεχνική βραδιά «Νίκος Καζαντζάκης»

Γράφει ο Μανώλης Ντερλίκης

Στις 24 Απριλίου στο Ιστορικό Μουσείο Αλεξανδρούπολης πραγματοποιήθηκε λογοτεχνική βραδιά με τίτλο «**Νίκος Καζαντζάκης: ο μεγάλος Διανοητής και ο οικουμενικός Λογοτέχνης (απόπειρα προσέγγισης της ζωής και του έργου του, της ψυχής και της σκέψης του)**».

Η ομιλήτρια φιλόλογος **Ρούσκα-Ντερλίκη Μαρία** παρουσίασε τον γίγαντα της λογοτεχνίας μας και τόνισε ότι είναι ο πιο πολυμεταφρασμένος Έλληνας συγγραφέας που πέρασε εξαιτίας της ποιότητας της εργογραφίας του στη σφαίρα του κλασικού συγγραφέα. Στάθηκε σύντομα στη βιογραφία του, δια φωτίζοντάς την από διάφορες μελέτες, αλλά και από αναφορές του ιδίου του Νίκου Καζαντζάκη σε σημεία-ορόσημα της ζωής του.

Παρέθεσε όλες τις κατηγορίες των έργων του με σύντομα σχόλια για κάθε μία. Ανέλυσε τη γλαφυρή γλώσσα που χρησιμοποίησε ο συγγραφέας, αυτή την εντελώς ιδιότυπη γλώσσα του, την ανάμικτη από ποιητικά και πεζά στοιχεία, από ιδιωματικά και κοινά. Επεσήμανε τον ζωντανό, νευρώδη, ανψύ, αρσενικό του λόγο και ανέλυσε την τεχνική του που προϋποθέτει μεγάλη σοφία και προπαιδεία.

Η ομιλήτρια στάθηκε όμως ιδιαίτερα στις ιδέες του που είναι ξεκάθαρες και επαναλαμβανόμενες στο κολοσσιαίο έργο του Νίκου Καζαντζάκη: την Ελευθερία, τον Αγώνα προς το Αδύνατο, το Θεό, την Αξιοπρέπεια του ανθρώπου ενώπιον του θανάτου.

Έκανε επίσης ολιγόλεπτη αναφορά σε ποικίλες άλλες αξίες τις οποίες θίγει ο συγγραφέας: την Αγάπη, την Ευθύνη του ανθρώπου, την Ευχαρίστηση, την Ευτυχία, το Γέλιο.

...Το πνεύμα του δεν είχε πέρατα! Η ψυχή του “*αλάνισσα του απέραντου γοργόνα*”, όπως την ονόμασε ο ίδιος, ζητούσε να αγκαλιάσει την απέραντη μοίρα της ανθρωπότητας, ακόμη και το απειρίοστο Σύμπαν ή το απύθμενο Μηδέν. Στην “*Ασκητική*” του γράφει: «*Όλη η καρδιά του ανθρώπου είναι μια κραυγή. Ακούμπησε στο στήθος σου να την ακούσεις. Κάποιος μέσα σου αγωνίζεται και φωνάζει. Χρέος σου σε πάσα στιγμή, μέρα και νύχτα, σε χαρά και σε θλίψη να ξεχωρίσεις την κραυγή τούτη, να την ξεχωρίσεις ορμητικά ή συγκρατημένα, όπως βολεί η φύση σου, γελώντας ή κλαίγοντας, ενεργώντας ή στοχαζόμενος και να μάχεσαι να νιώσεις ποιος είναι αυτός που κινδυνεύει και φωνάζει και πώς μπορούμε εμείς να στρατευτούμε όλοι μαζί και να τονε λευτερώσουμε*».

Η ομιλία διανθιζόταν από ανάγνωση αποσπασμάτων διαφόρων έργων του Νίκου Καζαντζάκη, έτσι ώστε οι ακροατές να κατανοήσουν και να “γευτούν” τον λόγο και την σκέψη του συγγραφέα. Τα αποσπάσματα διαβάστηκαν από τη φιλόλογο **Παναγιωτοπούλου-Τασιδή Αναστασία** και συνοδεύονταν από μουσική.

Η βραδιά έκλεισε με την αναλυτική παρουσίαση ενός μόνο έργου του συγγραφέα “*Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*” που θεωρείται από την Νορβηγική εταιρεία βιβλίου ένα από τα εκατό καλύτερα βιβλία του κόσμου όλων των εποχών.

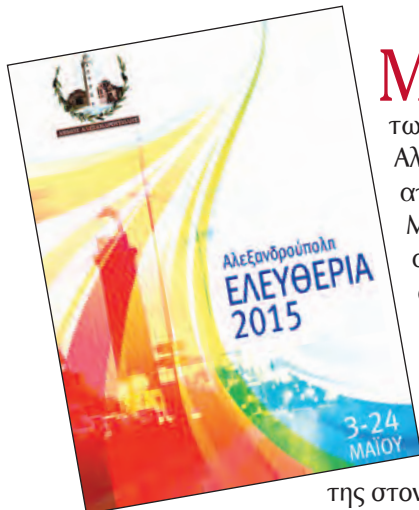

Οι κυρίες **Ρούσκα Μαρία** και **Παναγιωτοπούλου Αναστασία** ανάμεσα στον Πρόεδρο και σε μέλη του Δ.Σ. του Ιστορικού Μουσείου

Η ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ

“Ελευθέρια 2015” στην Αλεξανδρούπολη

Γράφει ο Θεόδωρος Ορδονμποζάνης

Με λαμπρότητα γιορτάστηκε η 95η επέτειος των “Ελευθερίων” στην Αλεξανδρούπολη. Πάνω από 20 ημέρες (3 έως 24 Μαΐου 2015) διήρκησαν οι εορταστικές εκδηλώσεις για τα “Ελευθέρια” της Αλεξανδρούπολης, με αφορμή την 95η επέτειο της απελευθέρωσης της πόλης και της ενσωμάτωσής της στον εθνικό κορμό.

Αποκορύφωμα των εκδηλώσεων αυτών ήταν η περιφορά της **Εικόνας της Παναγίας Ελευθερώτριας** την παραμονή της επετείου, η επίσημη **λιτανεία στον Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Νικολάου**, χοροστάτουντος του Σεβασμιότατου Μητροπολίτου Αλεξανδρουπόλεως κ.κ. **Άνθιμου**, η ανακήρυξη του κ. **Δ. Νανόπουλου** ως **επίτιμου δημότη** του Δήμου Αλεξανδρούπολης στο Δημοτικό Θέατρο Αλεξανδρούπολης. Εντυπωσίασε η παρέλαση της μαθητιώσας νεολαίας, όλων των πολιτιστικών συλλόγων της πόλης, με τις παραδοσιακές τους ενδυμασίες και των πεζών τμημάτων του Στρατού ενώπιον του Υπουργού Εθνικής Άμυνας κ. **Πάνου Καμένου** και όλης της ηγεσίας των Ενόπλων Δυνάμεων, ενώ την ίδια ώρα υπερίπταντο της πόλης αεροσκάφη και ελικόπτερα των ενόπλων Δυνάμεων.

Μεταξύ των εκδηλώσεων που περιείχε το πρόγραμμα ξεχώρισαν: Η αναπαράσταση παράδοσης της Εικόνας της Παναγίας Τριφώτισσας της Αίνου από θαλάσσης στο λιμάνι και η έπαρση της συμβολικής σημαίας των “Ελευθερίων” από τον Δήμαρχο Αλεξανδρούπολης

κ. **Λαμπάκη Ευάγγελο** στο μνημείο των Βισβίζιδων.

Πραγματοποιήθηκαν ομιλίες του εκπαιδευτικού κ. Μόσχου Κούκου με θέμα: “*Η απελευθέρωση της Θράκης*”, και του Δρ. Κοινωνικών Επιστημών κ. Θεοφάνη Μαλκίδη για τους μαθητές των Λυκείων του Δήμου Αλεξανδρούπολης σχετική με την Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου. Χορωδία παιδιών τραγούδησε τραγούδια

από τον Πόντο με συνοδεία λύρας και θεατρικού δρώμενου από τις μαυροφορεμένες γυναίκες του Πόντου, στο Δημοτικό Θέατρο. Μετά το πέρας αυτής της εκδήλωσης ακολούθησε λαμπαδηδρομία των Ποντιακών Συλλόγων Δήμου Αλεξανδρούπολης προς το μνημείο της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου.

Το πρόγραμμα διανθιζόταν με εκδηλώσεις από τα παιδιά και για τα παιδιά. Το 3ο Γυμνάσιο παρουσίασε την κωμωδία “*REUNION*”, το 5ο Γυμνάσιο τις “*Ορνιθες*” του Αριστοφάνη, η θεατρική ομάδα του 4ου Γυμνασίου Αλεξανδρούπολης το έργο του Ευγένιου Τριβιζά “*Η τελευταία μαύρη γάτα*” και ο Όμιλος Ιστορίας και Θεατρικής Έκφρασης του 1ου Πρότυπου Πειραματικού Σχολείου Αλεξανδρούπολης τη ρομαντική κωμωδία “*Ονειρεύτηκα τη Λυσιστράτη*”.

Η Θεατρική Ομάδα Δ.Π.Θ. Αλεξανδρούπολης πα-

ρουσίασε το έργο "Μέχρι Αποδείξεως του Εναντίου" που έγραψαν μέλη της ίδιας ομάδας.

Στις μουσικές εκδηλώσεις έλαβαν μέρος: Το Αρχείο Μουσικολογραφικής Παράδοσης "Χρόνης Αηδονίδης" και ο Λαογραφικός Όμιλος "Ακρίτες" Γερίου Κύπρου με παραδοσιακά τραγούδια, έθιμα και χορούς του γάμου από την Κύπρο και τη Θράκη. Παράλληλα έγινε παρουσίαση του συγγραφικού έργου του Τούρκου συγγραφέα Αχμέτ Ουμίτ, ένα "Μουσικό Ταξίδι στο παρελθόν και στο παρόν" με αξέχαστες γνωστές ελληνικές και ξένες μελωδίες από τον Καλλιτεχνικό Όμιλο Αλεξανδρούπολης.

Στο Δημοτικό Ωδείο Αλεξανδρούπολης πραγματοποιήθηκε η συναυλία με τίτλο "Από τον κλασικισμό στο ρομαντισμό με μουσική δωματίου και λυρικό τραγούδι". Η εκδήλωση, που είχε μεγάλη ανταπόκριση στο κοινό, περιελάμβανε εκτελέσεις Μότσαρτ, Μαρτίνι, Μπιζιέτ, Μπελίνι, Τσαϊκόφσκι και άλλων, ενώ ακούστηκαν γνωστές άριες από τις όπερες «Νόρμα», «Οι γάμοι του Φίγκαρο» και «Δον Ζουάν» με την εξαιρετική ερμηνεία της Νάντιας Μαλακόζη.

Στο πιάνο η διαπρεπής πιανίστρια Μερόπη Κολλάρου κράτησε το σημαντικότερο μέρος της εκδήλωσης, ενώ στο βιολοντσέλο χειροκροτήθηκε η Δέσποινα Λεωντζάκου και στο βιολί ο Βίκτορας Ζαζόπουλος.

Για το σύνολο των εκδηλώσεων ο Δήμαρχος Αλεξαν-

Οι συντελεστές της εκδήλωσης δέχονται το χειροκρότημα του κοινού κρατώντας τις ανθοδέσμες, τις οποίες πρόσφερε η κόρη της σοπράνο Νάντιας Μαλακόζη Τζουλιέτα Σεραφεΐμ.

δρούπολης κ. Βαγγέλης Λαμπάκης τόνισε: με τον εορτασμό των "Ελευθερίων 2015" θέλουμε να αποτίσουμε φόρο τιμής στους προγόνους μας και να διδασκόμαστε από την ιστορία της πόλης, ώστε να σχεδιάζουμε και υλοποιούμε στόχους και προοπτικές αντάξιους της δυναμικής και των πλεονεκτημάτων της περιοχής.

“Ελευθερία 2015” στην Αθήνα

Εορτάσθηκαν και εφέτος τα "Ελευθερία" της Θράκης μας στην Αθήνα από τα Θρακικά σωματεία, με πρωτοβουλία και οργάνωση της Πανθρακικής Ομοσπονδίας Νοτίου Ελλάδος (ΠΑ.Ο.Ν.Ε.).

Πέρασαν 95 χρόνια από τον Μάιο του 1920, όταν ο Ελληνικός στρατός απελευθέρωσε τις πόλεις και τα χωριά της Θράκης από τη βουλγαρική κατοχή και ξανάδωσε τον εθνικό παλμό και την ελπίδα στην πολύπαθη και με την πλέον μακρόχρονη δουλεία ιδιαίτερη πατρίδα μας.

Βεβαίως, τα όσα ακολούθησαν κυρίως ως απόρροια της Μικρασιατικής καταστροφής, εκτοπισμοί και μαζική

προσφυγιά, απετέλεσαν την κορύφωση του ελληνικού δράματος του εικοστού αιώνα. Όμως είχε επιτευχθεί η πολυπόθητη ελευθερία και η αντιμετώπιση των προβλημάτων γινόταν χωρίς την απειλή της σπάθης του τυράννου.

Ο εορτασμός αποτελεί για εμάς τους επόμενους ιερή υποχρέωση να τιμούμε όσους θυσίαστηκαν, να μη λησμονούμε τους λόγους της θυσίας και να αγωνιζόμαστε για τη δικαίωσή της. Η τραγωδία δεν ξεχνιέται, τα εγκλήματα δεν παραγράφονται και η αναγνώριση της γενοκτονίας των Θρακών είναι απαίτηση και μόνιμη διεκδίκηση. Καθώς οι καιροί περνούν και γίνονται συμβιβασμοί, οι εχθροί γίνονται σύμμαχοι και τα χέρια που κρατούσαν τα ματωμένα σπαθιά δίνονται για χειραψία, δεν μπορεί και δεν πρέπει να σβήσουν οι μνήμες. Προέχει η εθνική αυ-

Η φιλόλογος, Δρ. Ιστορίας κ. Χρυσούλα Καραμάτσιου παραλαμβάνει τιμητική πλακέτα.

τογνωσία με σκοπό την εθνική προστασία και τέλος η εθνική δικαιοσύνη. Διαφορετικά θα έλθουν και άλλα δεινά και δεν έχουμε δικαίωμα να τα επιτρέψουμε.

Ο εορτασμός ήταν διήμερος και περιελάμβανε μουσικοχορευτική εκδήλωση, το **Σάββατο 23/5** στην πλατεία Δαβάκη Καλλιθέας, όπως πάντα με την ευγενική προσφορά του Δήμου Καλλιθέας, πρωτοστατούντος του συμπατριώτη μας Αντιπροέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου **Κώστα Πολυχρονίδη**, και επίσημο εορτασμό την **Κυριακή 24/5**.

Συγκεκριμένα, το απόγευμα του Σαββάτου έγινε εκδήλωση στην πλατεία Δαβάκη.

Τίμησαν με την παρουσία τους και χαιρέτισαν την εκδήλωση οι βουλευτές Έβρου **Δημ. Ρίζος** και **Αναστ. Δημοσχάκης**, ο Δήμαρχος Καλλιθέας **Δημ. Κάρναβος** και η εκπρόσωπος της περιφέρειας Αττικής **Ε. Δημπούλου**.

Την έναρξη της εκδήλωσης προλόγισε ο Πρόεδρος της ΠΑ.Ο.Ν.Ε. **Θεμ. Σαπουνάς**. Στη συνέχεια, η συμπατριώτισσά μας από τη Γεμιστή, φιλόλογος και Δρ. Ιστορίας, **Χρυσούλα Καραμάτσιου** ανέπτυξε με ιστοική ακρίβεια και εμπεριστατωμένα το θέμα: *“Η Θράκη από τους Βαλκανικούς πολέμους μέχρι την απελευθέρωση”*.

Δόθηκαν τιμητικές πλακέτες στους **Δημ. Κάρναβο**, **Αλέξανδρο Πολυχρονίδη**, **Χρυσούλα Καραμάτσιου** και στη χορευτική ομάδα Ποντίων Σουρμένων.

Ακολούθησε παρουσίαση Θρακιώτικων χορών και τραγουδιών από τη χορευτική ομάδα της ΠΑ.Ο.Ν.Ε. με την καθοδήγηση του χοροδιδάσκालου **Γιώργου Παντζιανίδη** και χορών του Πόντου από την Ένωση Ποντίων Σουρμένων.

Η πλατεία γεμάτη, οι Θρακιώτες πολλοί και οι φίλοι το ίδιο. Γενικά ήταν μια σπουδαία εκδήλωση, που μας θύμισε πολλά από την ιδιαίτερη πατρίδα μας.

Την Κυριακή 24/5 τελέσθηκε Δοξολογία στον Άγιο Γεώργιο Καρύκη και εκφωνήθηκε ο πανηγυρικός της ημέρας από τον συμπατριώτη μας Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης **Παν. Σγουριδίδη**, ο οποίος, πέραν των ιστο-

ρικών στοιχείων, αναφέρθηκε με επιμονή στην υποχρέωση της ελληνικής πολιτείας να κάνει όσα πρέπει για την αναγνώριση της γενοκτονίας των Θρακών.

Παρέστησαν οι βουλευτές Έβρου **Δημ. Ρίζος** και **Αναστ. Δημοσχάκης**, ο πρ. βουλευτής **Αλέξ. Δερμεντζόπουλος**, ο Περιφερειάρχης **Γιώργος Παυλίδης** και η εκπρόσωπος της Περιφέρειας **Αικατερίνη Παληού**.

Ακολούθησε πορεία, με επικεφαλής τα λάβαρα των συλλόγων, προς το μνημείο του αγνώστου στρατιώτη όπου κατατέθηκαν στέφανοι εκ μέρους των αρχών και των σωματείων.

Εκ μέρους του συλλόγου μας το στεφάνι κατέθεσε ο πρόεδρος **Παν. Παρασκευόπουλος**, ενώ για μια ακόμη φορά η παρουσία μας ήταν πολυπληθής και ουσιαστική.

Ο υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Παν. Σγουριδής εκφωνεί τον πανηγυρικό της ημέρας. Τον παρακολουθούν επίσης μοι προσκεκλημένοι και μέλη του Συλλόγου μας.

Ο πρόεδρος του Συλλόγου κ. Παν. Παρασκευόπουλος προσέρχεται για την κατάθεση στεφάνου.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Οι κήποι με τριαντάφυλλα

Αλεξανδρουπολίτικες ηλιοαχτιδοαναμνήσεις

Β' Βραβείο αφηγήματος

Γράφει η **Μαρία Βερβέρη-Κράουζε**

Η ροδαυγή αντικατέστησε τις νυχτιάτικες αχτίδες του Φάρου με την πρώτη ηλιαχτίδα. Αυτή, χρυσαφιά και χαδιάρα, θώπευσε τη θάλασσα του λιμανιού, καλημέρισε τους γλάρους του και ζέστανε τους ψαράδες, οι οποίοι είχαν απλώσει τα δίχτυα τους απ' το χάραμα και τα ξεψάριάζαν

Ανηφόρησε προς την πλατεία Τρούμαν, πέρασε από το «Ζυθεστιατόριον» του κυρ-Απόστολου να τον χαιρετήσει. Πού να τον δει; Αυτός ήταν κρυμμένος πίσω απ' τις κατσαρόλες και τα τηγάνια, πριν ακόμα φωνάξει ο πετεινός.

Προχώρησε προς την 14η Μαΐου.

– Καλημέρα σας, είπε στους πρωινούς θεριακλήδες του καφεενείου Γ. Αβέρωφ. Είδε τον Ανέστη, που πούλαγε πάγο και πέρασε από δίπλα του χωρίς να τον χαιρετήσει, γιατί σεβάσθηκε το εμπόρευσμά του.

Η πόλη ξυπνούσε. Άνοιγε τα παραθυρόφυλλά της στο φως και στη χαρά της μέρας. Τα ασπρισμένα σπίτια γίνονταν ξέξασπρα και τα κεραμίδια τους πιο κόκκινα, καθώς περνούσε δίπλα τους η **ηλιαχτίδα**. Τώρα βρέθηκε πάνω στο καμπαναριό τ' Αη-Νικόλα.

Χρύσωσε τον σταυρό του και από 'δω θα πήγαινε προς τον γαλλικό σταθμό, στην Εξώπολη, στα πευκάκια και μετά θα έμπαινε στους τριανταφυλλοαρωματισμένους δρόμους της αγουροξυπνημένης πόλης.

Ο κυρ-Ηλίας, ο επιστάτης της Λεονταρίδειου σχολής, με το κουδούνι στο χέρι καλούσε τους μαθητές για την πρωινή προσευχή.

Τότε, με το πρώτο κουδούνισμα, θυμήθηκε πως το κόκκινο μπουμπούκι του κοντινού κήπου την περίμενε. Άλλαξε λοιπόν πορεία και βρέθηκε κοντά του.

– Φοβήθηκα πως δε θα προλάβαινες να με καλημερίσεις, είπε το μπουμπούκι. Γιατί, όπως κάθε πρωί, έτσι και σήμερα θα περνούσε ο κυρ-Φίλιππος και θα μ' έβαζε στο πέτο του. Δεν πάει στη δουλειά του ποτέ ο κυρ-Φίλιππος, χωρίς να στολίζει την μπουτουνιέρα του.

Κάθε σπίτι κι έναν κήπο! Κάθε κήπος κι ένα σπίτι! Κήπος και τριανταφυλλιές! Τριανταφυλλιές και τριαντάφυλλα! Πολύχρωμες εικόνες, ευωδιές παντού!

Κάθε παράθυρο είχε κι έναν πίνακα φυσικό, με θέμα την τριανταφυλλοπλημμύρα! Ένα καφεδάκι δίπλα στις τριανταφυλλιές έχει αλλιώτικη γεύση και δίνει άλλο κέφι στη γυναιοκοπαρέα!

Αχ, η Φανούλα! Πάνω στο ποδιήλατό της! Προχωρεί προς την Αίνου, για να συναντήσει τη Μερόπη που έρχεται απ' τη Βισβίζη. Και οι δυο πάνω στα ποδιήλατα. Ο φλοίσβος ο ξεδιάντροπος σηκώνει τα φουστανάκια τους.

Είναι απόλαυστική η εικόνα! Τα μαλλάκια τους, τα μπουκλέ, τα έχουν στολίζει με άσπρο τριαντάφυλλο.

– Χάρμα οφθαλμών, παραδέχτηκε η ηλιαχτίδα.

Η πρωινή δροσοσταλίδα, διαμαντάκι αληθινό άνοιξε τα ματάκια της. Πότε ανέβηκε πάνω στον στήμονα της τριανταφυλλιάς δεν το κατάλαβε.

– Ω! Έχω και αδερφοσταλίδες, αναφώνησε! Και η κάθε μια έχει διαφορετικό χρώμα απ' την άλλη. Εξαίσια η πολυχρωμία μας! Γιατί έχουμε διαφορετικά χρώματα; ρώτησε φωναχτά.

– Είσαι πολύ περίεργη, της απαντά η μέλισσα.

Η ηλιαχτίδα ήθελε να της λύσει την απορία, αλλά πού να ακουστεί.

Τα τριαντάφυλλα είχαν στήσει καυγά. Ο εγωισμός σ' όλο του το μεγαλείο.

Τα ροζ τριαντάφυλλα είχαν βαλθεί να αποδείξουν, πως αξίζουν περισσότερο απ' τα άλλα τριαντάφυλλα. Άρχισαν να αραδιάζουν τα προσόντα τους.

– Απ' τα πέταλά μας γίνεται το ροδόνερο! Μ' αυτό λούζονται τα κορίτσια και μοσχοβολούν σαν το τριαντάφυλλο! Είμαστε το πιο νόστιμο γλυκό κουταλιού. Μπαίνουμε στους μπουφέδες όλων των σπιτιών. Και να ξέρετε, κυρίες μου, πως εμείς γνωρίζουμε τα ασημένια κουταλάκια και τα κρυστάλλινα πιατάκια. Φιγουράρουμε σε δίσκο με πετσετάκι κιτούρ δαντέλας! Η γλύκα μας είναι κρυφός πόθος όλων των μικρών παιδιών!

– Μμμ... την ξιπασμένη, φωνάζει από απέναντι η κόκκινη τριανταφυλλιά. Εγώ, χθες βράδυ, άκουσα την πιο-πιο ερωτική, παθιαρική εξομολόγηση. Το τριαντάφυλλό μου, που πρόσφερε ο νέος στην κοπέλα, τον όπλισε με θάρρος να πει το «σ' αγαπώ» σ' αυτήν. Κι εκείνη έλιωσε στο άγγιγμά του.

– Κάτι μας είπατε, απαντά ενοχλημένη η άσπρη τριαν-

κια της. Αχ, Γιαννάκο μου, έλεγε και ξανάλεγε. Ούτε αυτός μπόρεσε να κοιμηθεί. Πώς να ξεχάσει τα ρίγη που ένοιωσε απ' το ακούμπισμα των χεριών τους την ώρα που της πρόσφερε τα τριαντάφυλλά μου;

ταφυλλιά. Είκοσι τριαντάφυλλά μου, δροσερά, πρόσφερε ο Γιαννάκος χθες στη συμμαθήτριά του την Ελενίτσα. Δεν κοιμήθηκε όλη τη νύχτα η Ελενίτσα. Έβλεπε τα τριαντάφυλλά μου και αναστεναγμοί βγαίνουν απ' τα κοραλιά χειλάκια της. Αχ, Γιαννάκο μου, έλεγε και ξανάλεγε. Ούτε αυτός μπόρεσε να κοιμηθεί. Πώς να ξεχάσει τα ρίγη που ένοιωσε απ' το ακούμπισμα των χεριών τους την ώρα που της πρόσφερε τα τριαντάφυλλά μου;

Η κίτρινη τριανταφυλλιά είχε μαζευτεί χωρίς να μιλάει. Τι να πει;

Η ηλιαχτίδα πήγε κοντά της κι εκείνη έγινε από κίτρινη, αστραφτοκίτρινη!

Οι οικοδέσποινες βγήκαν στα μπαλκόνια να ακούσουν τη δροσοσταλίδα, που προσπαθούσε να ηρεμήσει τις τριανταφυλλιές. Από 'κει πάνω. Απ' τον στήμονα, όπου βρισκόταν. Απ' τ' αφήλου δυνάμωσε τη φωνή της για ν' ακουστεί παντού.

– Γιατί μαλώνετε; Όποιο κι αν είναι το χρώμα σας, έχετε την ίδια χάρη. Τα παιδικά χεράκια προσφέρουν στις μανάδες τους εσάς πρώτα κι ύστερα τις δίνουνε φιλάκι αγάπης και ευχαριστώ! Εσείς στολίζετε σπίτια, πλούσια και φτωχά. Ηλιόλουστα δωμάτια κι ανήλιαγα.

Η δροσοσταλίδα δεν είχε σταματημό. Όλο έλεγε...
– Είδατε τη Σμαρούλα και τη Ρίτσα με τι καμάρι πρό-

σφεραν τα ρόδα σας στη γιορτή της Ζωής; Και με τι χαρά στόλισε αυτή τα ανθογυάλια της; Όταν τα αρώματά σας ξεχύνονται στους δρόμους, έχουν χρώμα; Σας ύμνησε ο ποιητής Κ. Πρετεντέρης και σας στόλισε με νότες μουσικής ο Μ. Πλέσας! Έγινε τραγούδι στα χείλη των κανταδόρων. Η φωνή τους με τα βέλη του έρωτα σημάδεψαν τις κοριτσιίστικες καρδούλες.

*Θα 'ρθώ τη νύχτα που γλυκοκοιμάσαι
και θ' ανεβώ σιγανά-σιγανά όλα τα σκαλιά
κι από τον κήπο να μου το θυμάσαι
θα βγάλω την πονηρή την γκρενά τριανταφυλλιά*

*Θα κόψω τα τριαντάφυλλα
που τόσο σ' ομορφαίνουν,
γιατί όσο εκείνα ανθίζουνε
καρδούλες θα μαραίνουν*

Η ηλιαχτίδα μάζεψε τα φλουριά και τα κωνσταντινάτα της. Συνέχισε την πρωινή πορεία της στους κήπους με τις τριανταφυλλιές και τα τριαντάφυλλα.

– Τόσοι κήποι όσα και τα σπίτια! Ομορφιά που δεν μετρίεται! Χρώματα πολλά κι όλα ανεξίτηλα. Έτσι τα συγκράτησε η μνήμη. Ναι, ανεξίτηλα, παραδέχθηκε η ηλιαχτίδα.

Η πεταλούδα κουρασμένη πήγε και κάθισε στον κορμό της βερυκοκιάς. Καληνύχτησε τον κισσό, το δενδρισάκι, την μπουκαμβίλια κι έκλεισε τα ματάκια της να κοιμηθεί και να ονειρευτεί, πως ξανανθίσαν οι τριανταφυλλιές... Και η Μαίρη, η Ευδοξούλα κι η Μαντώ άκουσαν μ' ένα τριαντάφυλλο το «σ' αγαπώ»!

– Σε περίμενα Καλέ μου, είπαν η Μαίρη, η Ευδοξούλα κι η Μαντώ...

Κάθε σπίτι κι έναν κήπο! Κάθε κήπος τριαντάφυλλα και μύρια τόσα Σ' α γ α π ώ !

Πρόταση για το καλοκαίρι

Εθνικό Πάρκο του Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου και Οικοτουριστικός Ξενώνας Δαδιάς "Forest Inn"

Σε απόσταση μόλις 67 χιλιόμετρα βόρεια της Αλεξανδρούπολης βρίσκεται το χωριό Δαδιά, παγκοσμίως γνωστό από το Δάσος Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου που εκτείνεται γύρω του, το οποίο χαρακτηρίστηκε ως "προστατευόμενο" το 1980 και ως "Εθνικό Πάρκο" το 2006.

Το **Εθνικό Πάρκο του Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου** χαρακτηρίζεται από πλούσια βλάστηση, ρεματιές, αιωνόβια δένδρα μαύρης και τραχιάς πεύκης, βελανιδιές και κάποια ενδημικά είδη. Διαθέτει ιδιαίτερα πλούσια πανίδα με 220 είδη πουλιών, 40 είδη ερπετών και αμφιβίων, καθώς και 48 είδη θηλαστικών, πολλά από τα οποία αποτελούν αντικείμενο συστηματικής επιστημονικής μελέτης και καταγραφής από ερευνητές και παρατηρητές από ολόκληρο τον κόσμο. Εδώ συναντάει κανείς 36 από τα 38 είδη αρπακτικών που ζουν συνολικά στην Ευρώπη!

Στην άκρη του χωριού βρίσκεται το **Κέντρο Ενημέρωσης**, στο οποίο ο **Φορέας Διαχείρισης του Εθνικού Πάρκου Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου** διατηρεί μόνιμη έκθεση φωτογραφιών και οπτικοακουστικού υλικού, αλλά και πωλητήριο αναμνηστικών ειδών. Από τις 8 το πρωί έως τις 4 το απόγευμα πραγματοποιείται μεταφορά των επισκεπτών (με μίνι λεωφορείο) στο παρατηρητήριο αρπακτικών πουλιών εντός του δάδους, απ' όπου με τη βοήθεια τηλεσκοπίων και υπό την καθοδήγηση των εκπαιδευμένων συνοδών του Φορέα Διαχείρισης, γίνεται παρατήρηση των πουλιών στον χώρο της ενισχυτικής τροφής-ταΐστρας.

Στην είσοδο του Εθνικού Πάρκου και μόλις 500 μέτρα από τον οικισμό της Δαδιάς βρίσκεται ο Οικοτουριστικός Ξενώνας Δαδιάς "**Forest Inn**". Ο Ξενώνας διαθέτει 20 δωμάτια πλήρως εξοπλισμένα με όλες τις σύγχρονες ανέσεις, με θέα προς το δάσος ή τον καταπράσινο κήπο του Ξενώνα. Είναι σημαντικό να τονισθεί πως το ανακαινισμένο "**Forest Inn**" είναι φιλικό στην προσέλευση ΑΜΕΑ καθώς διαθέτει ειδικά εξοπλισμένα δωμάτια. Το πρωινό σερβίρεται σε μπουφέ στην αίθουσα εκδηλώσεων "Αετοράχη", ενώ ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να γευτεί τοπικές συνταγές και γλυκά εδέσματα συνοδεία όλων των ειδών καφέ και ροφημάτων στο καφέ-αναψυκτήριο "**Cyrra**", είτε δίπλα στο τζάκι τον χειμώνα ή κάτω από τον ίσκιο των πλατάνων, στο καταπράσινο περιβάλλον του κήπου, κατά τη θερινή περίοδο.

ΘΡΑΚΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

**Χλωρίδα και πανίδα της Θράκης μέσα από τους
αρχαίους συγγραφείς**

Γράφει η Αλεξάνδρα Μποτονάκη

ΜΕΡΟΣ Α'

Στη μικρή έρευνά μας θα προσπαθήσουμε να ανασύρουμε, μέσα από τα κείμενα αρχαίων συγγραφέων, πληροφορίες, παρατηρήσεις, επισημάνσεις σχετικές με τα ζώα που διαβιούσαν κατά την αρχαιότητα στην ευρύτερη περιοχή της αρχαίας Θράκης ως επίσης και φυτά που ευδοκίμουναν σ' αυτήν.

Μια πρώτη ενδιαφέρουσα επισημάνση είναι η εξής: Μαθαίνουμε ότι ζούσαν στη Θράκη ζώα, τα οποία σήμερα δεν περιλαμβάνονται στην πανίδα της και φυτά που δεν φύονται πλέον.

Ο περιηγητής-γεωγράφος Πausανίας επισημαίνει την ύπαρξη «**λευκών Θρακικών άρκτων** στην Αχαΐα· ήταν μάλιστα τόσο πολλές ώστε όχι μόνον οι επίσημοι πλούσιοι αλλά και οι κοινοί πολίτες ηγόρασαν τοιαύτας» (Πausανίας Η,17). Αλλά και ο Αριστοτέλης ενισχύει την πληροφορία του πολύ μεταγενέστερου Πausανία (περί θαυμασίων ακουσμάτων, σελ. 845): «Λέγουν δε ότι εις την Μοισίαν¹ υπάρχει γένος τι άρκτων λευκών». Επομένως ζούσαν και στη Θράκη και στη διπλανή Ασιατική Τρωάδα «λευκές άρκτοι», δηλαδή πολικές αρκούδες.²

Όσο περίεργη μας φαίνεται αυτή η επισημάνση των δύο αρχαίων συγγραφέων, εμείς την παραθέτουμε χωρίς σχόλιο· προσθέτουμε μόνον την παρακάτω πληροφορία, η οποία ίσως δίνει έμμεση απάντηση στο ερώτημά μας: Η ονομαζόμενη σήμερα πολική ή λευκή άρκτος, η κορυφή της διατροφικής αλυσίδας, κατά τους ειδικούς, έχει πάρει τον προσδιορισμό «πολική» από τις περιοχές της γης, που μόνο εκεί μπορεί να επιβιώσει σήμερα. Η λευκή ή πολική αρκούδα ζει στους παγωμένους πόλους της γης, στις Αρκτικές περιοχές της, δηλαδή στην Αλάσκα, στον Καναδά, στη Ρωσία, στη Γροιλανδία, στη Νορβηγία... Ήταν λοιπόν τόσο κρύος ο χειμώνας κατά την αρχαιότητα στις δύο αυτές γειτονικές περιοχές, κατάλληλες για την επιβίωση πολικών άρκτων;

Η άλλη ενδιαφέρουσα πληροφορία την οποία αποκομίζουμε από τον πατέρα της ιστορίας, τον Ηρόδοτο (485-425 π.Χ). που ταξίδεψε σε όλο τον γνωστό τότε κόσμο και χρησιμοποίησε στη συγγραφή του παλαιότερο υλικό, είναι σχετική με την ύπαρξη λεόντων στον ελληνικό χώρο και φυσικά και στη Θράκη.

Μας πληροφορεί λοιπόν ότι **λιοντάρια ζούσαν στις περιοχές μεταξύ των ποταμών Νέστου και Αχελώου**. Ενώ λοιπόν η μυθολογία, η ποίηση, η αγγειογραφία και η πλαστική αγαπά

Ο Ηρακλής σκοτώνει το λιοντάρι της Νεμέας. (Μελανόμορφος αμφορέας, γύρω στο 510 π.Χ. Brescia, Museo Civico)

... πορευομένων δὲ ταύτῃ λέοντες οἱ ἐπεκάθηοντο τῇσι σιτοφόροισι καμήλοισι· καταφοιτέοντες γὰρ οἱ λέοντες τὰς νύκτας καὶ λείποντες τὰ σφέτερα ἥθεα ἄλλου μὲν οὐδενὸς ἄπτοντο οὔτε ὑποζυγίου οὔτε ἀνθρώπου, οἱ δὲ τὰς καμήλους ἐκεράϊζον μούνας. θωμάζω δὲ τὸ αἴτιον ὅτι κοτὲ ἦν τῶν ἄλλων τὸ ἀναγκάζον ἀπεχομένους τοὺς λέοντας τῇσι καμήλοισι ἐπιτίθεσθαι, τὸ μῆτε πρότερον ὀπώπεσαν θηρίον μὴτ' ἐπεπειρέατο αὐτοῦ. εἰσὶ δὲ κατὰ ταῦτα τὰ χωρία καὶ λέοντες πολλοὶ καὶ βόες ἄγριοι, τῶν τὰ κέρεια ὑπερμεγάθεά ἐστι τὰ ἐς Ἑλλήνας φοιτέοντα, οὗρος δὲ τοῖσι λέουσι ἐστι ὃ τε δι' Ἀβδήρων ῥέων ποταμὸς Νέστος καὶ ὁ δι' Ἀκαρνανίης ῥέων Ἀχελῷος· οὔτε γὰρ τὸ πρὸς τὴν ἡῶ τοῦ Νέστου οὐδαμόθι πάσης τῆς ἐσπέρας τοῦ Ἀχελῷου ἐν τῇ ἐπιλοίπῳ, ἀλλ' ἐν τῇ μεταξὺ τούτων τῶν ποταμῶν γίνονται.

(Ηρόδοτος, βιβλ.Β' παρ. VIII)

Ενώ προχωρούσαν (εννοεί τους Πέρσες), επιτέθηκαν λιοντάρια στις καμήλες που μετέφεραν τα τρόφιμα. Διότι κάνοντας συχνές επιθέσεις οι λέοντες κατά τη νύχτα και εγκαταλείποντας τις συνήθειές τους δεν άγγιζαν τίποτε άλλο, ούτε υποζύγιο ούτε άνθρωπο αλλά μόνο τις καμήλες άρπαζαν. Απορώ λοιπόν για το αίτιο, τι ήταν αυτό το οποίο άνάγκαζε τα λιοντάρια να συγκρατούνται στα άλλα (ζώα) και να επιτίθενται στις καμήλες, θηρίο που ποτέ έως τώρα δεν είχαν δει και δεν είχαν εμπειρία αυτού. Υπάρχουν σε αυτές τις περιοχές και πολλά λιοντάρια και άγρια βόδια, των οποίων τα κέρατα είναι υπερμεγέθη σε σχέση με τα συνηθισμένα στους Έλληνες κέρατα. Όριο λοιπόν για τα λιοντάρια είναι αφενός ο ποταμός Νέστος, που ρέει δίπλα στα Άβδηρα, αφετέρου ο Αχελώος που ρέει δια μέσου της Ακαρνανίας. Δηλαδή ούτε ανατολικά του Νέστου, πουθενά σε ολόκληρη τη μπροστινή Ευρώπη θα μπορούσε να δει κανείς λιοντάρι, ούτε δυτικά του Αχελώου, στην υπόλοιπη ήπειρο, αλλά υπάρχουν στην περιοχή μεταξύ τούτων των ποταμών.

το θέμα του λέοντος (στο Σ' της Ιλιάδας ο ποιητής περιγράφοντας τις παραστάσεις επί της ασπίδας του Αχιλλέα, δηλαδή την αναπαράσταση της Ελληνικής ζωής κατά ενόπτες, συναντούμε την παρουσία λεόντων, οι οποίοι επιτίθενται εναντίον των «βοών» και τους κατασπαράσσουν), η φυσική παρουσία του μεγαλοπρεπούς αυτού ζώου με τους βαθείς συμβολισμούς, στους ιστορικούς χρόνους, φαίνεται να εντοπίζεται σε συγκεκριμένες περιοχές.

Τα άλλα γνωστά άγρια ζώα που συναντούμε στις αναφορές των αρχαίων συγγραφέων, δηλαδή λύκους, θώες=τσακάλια, δορκάδες=ζαρκάδια, εξακολουθούν να διαβιούν στον ευρύτερο Θρακικό χώρο, μάλιστα τα τσακάλια είναι οι τελευταίοι πληθυσμοί που συναντούμε στα Δέλτα του Νέστου και του Έβρου [4], στην Ελλάδα.

Στο Ο' της Ιλιάδας ο ποιητής, σε μια από τις θαυμάσιες παρομοιώσεις του, εκτός από τον *πυκνοχαίτην λέοντα* (ήυγένιος λής), την *κερασφόρο έλαφο* (κεραός έλαφος) προσθέτει και την *άγρια αίγα* (άγριος αίγα) την οποία συναντούμε και στους νεότερους χρόνους. Όσον αφορά στις πληροφορίες, τις οποίες μας δίνουν οι αρχαίοι Έλληνες συγγραφείς, σχετικές με τα άλλα ζώα που διαβιούσαν στην ευρύτερη περιοχή διαπιστώνουμε ότι παραμένουν τα ...ίδια. Ξεκινώντας από τα άλογα, η Θράκη ήταν γνωστή για τα περίφημα άλογά της και οι Θράκες ονομάζονταν "Ίππόπολοι", (Ιλιάδα Ν, 4).

Τα «μῆλα» δηλαδή τα... σημερινά πρόβατα ή αρνιά, χαρακτηριστικά της πανίδας όχι μόνο της Θράκης αλλά και της άλλης Ελλάδας κυριαρχούν στις σχετικές αναφορές των αρχαίων ποιητών, ξεκινώντας από τον Όμηρο. Σημειώνουμε ότι εκτός από τις αρχαίες ονομασίες «μῆλον» και «ὄϊς» έφεραν, κυρίως στους πεζογράφους, και την ονομασία «ἄρνες» που ...κάτι μας θυμίζει. Εξάλλου, όπως θα παρατηρήσατε, πολλές ονομασίες και άλλων ζώων διατηρούνται και σήμερα, κάπως παραλλαγμένες βέβαια.

Στο Ι' της Οδύσσειας, όταν ο Οδυσσεάς αφηγείται στον Αλκίνοο την περιπέτειά του στη χώρα των Κικόνων, δηλαδή στην περιοχή μας, στους στίχους 45-50 συναντούμε τα ζώα τα οποία θυσίαζαν οι σύντροφοι του Οδυσσέα (πρόβατα και βόδια) και την παρατήρηση ότι οι Κίκονες αντιμετώπιζαν τους αντιπάλους τους επάνω στα άλογα.

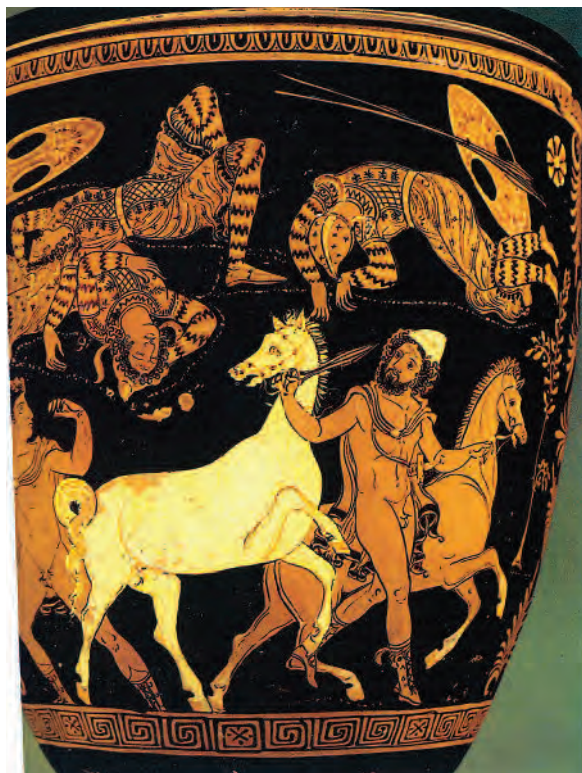
«πολλά δέ μῆλα ἔσφαζον παρά θῖνα καί εἰλίποδας ἑλικας βοῦς» (Ι' 45-46)

(και σφάζανε περίσσια αρνιά και λοξοπόδαρα στο περιγιάλι βόδια) [5]

«ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων μάργασθαι καί ὄθι χρή πεζόν ἔοντα» (49-50)

(καλοί να πολεμούνε επάνω απ' άρματα ή πεζοί σαν τόφερνε η ανάγκη) [5]

Στα παρακάτω παραδείγματα φαίνονται καθαρά και συγκεντρωμένες οι ονομασίες των ζώων που αποτελούσαν τον πυρήνα της Ελληνικής πανίδας, εδώ και 3000 χρόνια, και φυσικά και της Θρακικής, χωρίς βέβαια να τοποθετούμε τη χώρα των Κυκλώπων στη... γειτονική Μάκρη. Οι στίχοι προέρχονται από τη διήγηση του Οδυσσέα στη σπηλιά του Κύκλωπα.³

Ο Οδυσσεάς και ο Διομήδης κλέβουν τα περίφημα άλογα του βασιλιά των Θρακών Πήσου. Απουλική σίτουρα (360-350 π.Χ.) Νεάπολη, Museo Nazionale Archeologico.
(Ελληνική Μυθολογία, Εκδοτική Αθηνών)

1) Ἥμιος δ' ἠριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως, καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα (Ομήρου Οδύσσεια, Ι', 307-308)

(Σαν φάνη η ροδοδάκτυλη της νύχτας κόρη Αυγούλα, [ο Κύκλωπας] φωτιά άναψε και τις παχιές άρμεγε προβατίνες) [5]

2) «ἐν δέ αίγες άπειρέσαι γεγάσιν άγριαί» (κι αγριόγιδα βρίσκουντ' εκεί περίσσια) Ι' [5] 118-119) «φθογγήν ὄϊων και αίγῶν» (βέλασμα από γιδοπρόβατα) Ι' 167, «πίονα μῆλα» (παχιά πρόβατα) Ι', 312, καλλίτριχα μῆλα (Ι', 336), 425, άρνειός (κριός) Ι, 444, κριός (461)

Μια ενδιαφέρουσα παρατήρηση μπορούμε να εξαγάγουμε από τα προηγούμενα παραδείγματα: Ο Όμηρος συμπληρώνει με το επίθετο «άγριος» την ονομασία «αίγα». Αυτό σημαίνει ότι οι κατοίκες ήταν στην αρχαιότητα αγριοκάτσικα, κατηγορία αιγών που συναντάμε στην Κρήτη, στη Σαμοθράκη κ.α.

Στον Ξενοφώντα, τον «πρώτο πολεμικό ανταποκριτή», και συγκεκριμένα στην Κύρου Ανάβαση (7ο βιβλίο) βρίσκουμε σχετικές αναφορές για τα ζώα που ζούσαν στην αρχαία Θράκη: ἵπποι, βόες, μῆλα, πρόβατα, σῦς (αγριοχοίροι) Στο παρακάτω χωρίο παρατηρούμε ότι τα «μῆλα» ονομάζονται πλέον πρόβατα:

«Συνη(υ)λίσθησαν άνδράποδα μὲν χίλια, βόες χίλιοι, καί άλλα πρόβατα μυρία»

(Συγκεντρώθηκαν περίπου χίλιοι αιχμάλωτοι, χίλια βόδια και άλλα αμέτρητα πρόβατα) Κ.Α. βιβλ. 7ο, 3,48.

Νεότερος συγγραφέας, ο νεοπλατωνικός φιλόσοφος Πορφύριος (234-305 μ.Χ.) μεταφέρει την πληροφορία ότι η Θράκη είχε κατά την αρχαιότητα πολλούς κύκνους και μάλιστα ήταν ιδιαίτερα προσφιλή πτηνά στους Θράκες, οι οποίοι είχαν τη συνήθεια να τους ανατρέφουν. [4]

Ο Κλαύδιος Αιλιανός, Ρωμαίος σοφιστής και συγγραφέας

(170-235 μ.Χ.) στο «Περί ζώων ιδιότητος» διηγείται την εξής λεπτομέρεια για τους γερανούς: «Όταν οι γερανοί ετοιμάζονται το φθινόπωρο να αποδημήσουν εις τα θερμά κλίματα, συναθροίζονται εις τον Έβρον, αφού δε κάθε μία καταπίη λίθον, μετοικίζονται εις τον Νείλον». [4]

Από τον Όμηρο μέχρι και τους μ.Χ. συγγραφείς χαρακτηρίζεται η Θράκη ως χώρα με πλούσια πανίδα και χλωρίδα. Ο Όμηρος την αποκαλεί «μητέρα μήλων» και ο κωμικός Αναξανδρίδης τους Θράκες «άνδρες βουτυροφάγους».

Στο Α' της Ιλιάδας συναντούμε τους εξής στίχους:

Δύο αγριόκυκνοι μαζί με ένα βουβόκυκνο στην Ισμαρίδα. [3]

... ὅς τις δὴ πρῶτος Ἀγαμέμνωνος ἀντίος ἦλθεν ἢ αὐτῶν
Τρώων ἢ ἐκλειπῶν ἐπικούρων, Ἰφιδάμας Ἀντινορίδης, ἥς
τε μέγας τε, ὅς ἐτράφη ἐν Θρήκῃ ἐριβόλακι, μητέρῃ μήλων.
(11 Ιλιάδος, Α')

... από τους επίκουρους των Τρώων πρώτος ήλθε εναντίον του Αγαμέμνονα ο Ιφιδάμας, ο γιος του Αντίνωρα και ωραίος και υψηλός, ο οποίος ανετράφη στην εύφορη Θράκη, πλούσια σε πρόβατα.

Στο 7ο βιβλίο, όταν ο Ξενοφώντας μετά το θάνατο του Κύρου ανέλαβε να σώσει το στράτευμα και διαπεραιώθηκε στη Θράκη, στο βασίλειο των Οδρυσών, κατά τη συνάντησή του με τον βασιλιά Σεύθη, πληροφορείται από αυτόν τα εξής:

... καὶ ὁ Σεύθης εἶπεν· Ἄλλ' οἶδα κώμας πολλὰς ἀθρόας
καὶ πάντα ἔχουσας τὰ ἐπιτήδεια ἀπεχούσας ἡμῶν ὅσον
διελθόντες ἂν ἡδέως ἀριστῶντε...

(Ξενοφ. Κύρου Ανάβ. Ζ' ΙΙ)

... και ο Σεύθης είπε· Ξέρω ότι πολλές μικρές πόλεις που έχουν πολλά τρόφιμα απέχουν τόσο που περνώντας θα μπορούσατε να γευματίσετε πολύ ευχάριστα...

Θεωρούμε ότι δώσαμε μία ενδεικτική εικόνα της πανίδας της Θράκης, όπως την περιέγραψαν οι αρχαίοι μας. Θα κλείσουμε το πρώτο μέρος της εργασίας μας με τα συμπεράσματα ειδικών μελετητών ως προς τη διαπίστωση ότι η σημερινή θρακική πανίδα βρίσκεται πλησιέστερα προς την πανίδα της αρχαιότητας και διατηρεί τη συνέχειά της ανθεκτικά. Στα πυκνά δάση της Ροδόπης ζουν είδη που δεν απαντούν αλλού ή μονάχα σε ελάχιστα σημεία στη χώρα μας, όπως ο αγριόκυρκος και η αγριόκοτα, ο ελατόμπουφος και η σπουργιτόγλαυκα, ο τριδάχτυλος, η χιονότσιχλα και ο καρυδοσπάστις· προφανώς αποτελούν συνέχεια παλαιότερων εποχών. Οι λόγοι συνοψίζονται στα εξής:

Οι κλιματικές ιδιαιτερότητες: Ο κατά τόπους έντονος ηπειρωτικός χαρακτήρας του υπομεσογειακού κλίματος της περιοχής δημιουργεί τις κατάλληλες προϋποθέσεις και ευνοϊκούς οικολογικούς θώκους για ζωικά και φυτικά είδη που εμφανίζονται είτε πολύ βορειότερα, είτε σε πολύ μεγαλύτερα υψόμετρα.

Η γεωγραφική θέση της Θράκης στα σύνορα Ευρώπης και Ασίας: Πολλά βορειοευρωπαϊκά είδη φτάνουν εκεί, ως το νοτιότερο όριο επέκτασής τους και πολλά ασιατικά είδη, ως το δυτικότερο όριο της κατανομής τους. [3]

Και τέλος η μικρότερη επέμβαση του ανθρώπου από οποιοδήποτε άλλο σημείο της Ευρώπης.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Βιβλιογραφία

1. Ομήρου Οδύσσεια, ι', Homeri opera (Oxford classical texts).
2. Herodoti historiarum. Εκδόσεις Λειψίας - Δ. Ν. Παπαδήμας.
3. Ακαδημία Θρακικής τέχνης και παράδοσης. 1999, Η φύση της Θράκης.
4. Κωνσταντίνου Κουρτίδου, Ιστορία της Θράκης Από των αρχαιολόγων χρόνων μέχρι το 46 μ.Χ. Εκδόσεις ΔΙΟΝ.
5. Αργύρη Εφταλιώτη, Ομήρου Οδύσσεια, Έμμετρη μετάφραση. Εκδόσεις Ιω. Κολλάρου.
6. Xenophontis expedition Cyri (Anabasis). Εκδόσεις Λειψίας - Δ.Ν. Παπαδήμας.
7. Λεξικά: Ομηρικών Λεξικών Παναγή Λορεντζάτου, Λεξικόν Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας Ιωάννου Σταματάκου και Μέγα Λεξικόν της Ελληνικής Γλώσσας των Liddel-Scott.

1. Μοισοί: Θρακικό φύλο που κατοικούσε στην περιοχή μεταξύ του όρους Αίμου και του Δούναβη. Θεωρούντο από τους αρχαίους ως ευσεβείς και δικαιοτάτοι, έτρωγαν μέλι γάλα και τυρί και δεν ήταν κρεοφάγοι. Κατά τον Στράβωνα (7, 292) «απείχον εμψύχων δι' ευσεβειαν». Αναφέρονται στον Όμηρο ως σύμμαχοι των Τρώων και ανδρείοι πολεμισταί. Μοισία ονομάζεται και η περιοχή μεταξύ Βιθυνίας και Τρωάδας χώρα, προφανώς από Μοισούς που εγκαταστάθηκαν εκεί στα αρχαία χρόνια.

2. Σήμερα στα ορεινά δάση της Θράκης, Μακεδονίας, Ηπείρου, Θεσσαλίας, ενδημεί η καφέ (καστανή) αρκούδα, ενώ συναντάμε και την κοινή (καστανόμαυρη ή κοκκινωπή ή και γκριζα, ανάλογα με την περιοχή), η οποία είναι κατά τους ειδικούς για τον άνθρωπο ακίνδυνη. Ο μεγαλύτερος πληθυσμός της καφέ αρκούδας ζει και αναπαράγεται στα βουνά της Ροδόπης. [3]

3. Ο Στράβων όμως (Στρ. 373), σημειώνει ότι οι Κύκλωπες ήταν θρακικής καταγωγής και αυτοί έφτιαξαν τα τείχη των Μυκηνών και της Τίρυνθας· γι' αυτό και ο χαρακτηρισμός "Κυκλώπεια".

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΖΩΓΡΑΦΟΙ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΜΑΣ

Αθηνόδωρος Ταρσούδης

Συνεχίζουμε την προσπάθειά μας να συμβάλουμε στην προβολή του πολιτιστικού γίνεσθαι της πόλης μας, "χαρίζοντας" το εξώφυλλο του περιοδικού μας σε καταξιωμένους ζωγράφους που ζουν και δημιουργούν σ' αυτήν.

Οι αναγνώστες μας έχουν τη δυνατότητα να μας ενημερώνουν και να προτείνουν και εκείνοι εικαστικούς καλλιτέχνες και το έργο τους, εφόσον αυτοί κατάγονται από την και περιοχή μας ή δημιουργούν σ' αυτήν.

Επιμέλεια: Γρηγόρης Γεωργίου

Τον φέραμε κοντά σας πριν λίγα χρόνια μέσα από τις σελίδες του περιοδικού μας, μέσα από μια συνέντευξή του, όπου μας μίλησε για τον εαυτό του και μας εκμυστηρεύτηκε τις σκέψεις του για την τέχνη του. Σας γνωρίσαμε τα έργα του, εμπνευσμένα από τον αρχαίο κόσμο της πατρίδας μας, αλλά και από τον σύγχρονο κόσμο των απλών ανθρώπων της θρακικής γης με τα καρνάγια και τους ταρσανάδες.

Σήμερα μας δίνεται πάλι η ευκαιρία να πλησιάσουμε τον Αθηνόδωρο Ταρσούδη, να θυμηθούμε τους δρόμους, που ακολούθησε στην καλλιτεχνική του πορεία,

να γνωρίσουμε τις ευαισθησίες του και να ακούσουμε τι είπαν για το έργο του γνωστοί άνθρωποι της τέχνης, αλλά και μαθητές του, που τον έζησαν από κοντά στο σχολείο, που δίδασκε όλα αυτά τα χρόνια.

Γεννήθηκε στον Πέπλο. Σπούδασε ηλεκτρονικός και διορίστηκε καθηγητής στην Τεχνική Εκπαίδευση έχοντας υπηρετήσει από το 1974 έως σήμερα σε σχολεία της Αλεξανδρούπολης, ενώ στο 2ο ΤΕΕ Αλεξανδρούπολης δίδαξε από το 2001.

Στην ζωγραφική ουσιαστικά είναι αυτοδίδακτος. Είχε όμως την εξαιρετική τύχη να συγκατοικήσει μικρός με τον μεγάλο μας ζωγράφο Ράλλη Κοψίδη, που τον ενθάρρυνε να ασχοληθεί με τα χρώματα. Και μιλάει με συγκίνηση για τον Γιώργο Παναγιώτου, τον καλλιτέχνη φωτογράφο της πόλης μας, που έφυγε πρόσφατα, που του έδωσε μαθήματα ελεύθερου σχεδίου, λίγο πριν τελειώσει το Γυμνάσιο.

Μέλος του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδας, έχει πάρει μέρος σε περισσότερες από 30 ατομικές εκθέσεις και σε πολλές ομαδικές εκθέσεις σε όλη την Ελλάδα. Έργα του κοσμούν εξώφυλλα ποιητικών συλλογών, πολιτιστικών περιοδικών της Θράκης καθώς και αφίσες πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Έχει ασχοληθεί με την σκηνογραφία συμβάλλοντας στις επιτυχίες θεατρικών έργων, που παρουσίασε η Θεατρική

Διόνυσος, ακρυλικό 78x60 cm

Ομάδα του Τεχν. Λυκείου Αλεξανδρούπολης. Επιστέγασμα της προσφοράς του στο σχολείο, που δίδασκε, ήταν η φιλοτέχνηση 20 πινάκων (ακρυλικό σε μουσαμά) για τη διακόσμηση της αίθουσας πολλαπλών χρήσεων του σχολείου και 5 πινάκων για σχολικές εκδηλώσεις δίνοντας στο “γκριζο” των επιφανειών πολιτισμικό νόημα της ελληνικής λαογραφικής και πολιτιστικής παράδοσης.

Στο έργο του εστιάζει το βλέμμα του στις δωρεές του θρακικού τοπίου ή εμπνέεται από τη ζωγραφική αρχαίων αγγείων και την αίσθηση, που αυτά αναδύουν. Η θεματολογία του δεν προέρχεται από τον διανοητικό επινοημένο κόσμο, αλλά από την πραγματικότητα, όπως τη συλλαμβάνει με τις αισθήσεις. Συχνά συνδέει την αλληγορία των εμπνεύσεων με ένα λιτό νατουραλισμό με κυρίαρχες τις αποχρώσεις του γήινου χρώματος, όπου τα αντικείμενα αναδεικνύονται μέσα από το φως.

Ορφεύς και Ευρυδίκη, ακρυλικό 98x84 cm

Ως άνθρωπος χαρακτηρίζεται από σεμνότητα και ανιδιοτέλεια, συνέπεια, ευρύτητα ενδιαφερόντων και συνεχή διάθεση για προσφορά. Κι αυτό που λένε οι

μαθητές του για τον δάσκαλό τους προσδιορίζει με χαρακτηριστικά απλό τρόπο την ποιότητα του ανθρώπου-καλλιτέχνη: “Είναι αυθόρμητος και μιλά ελεύθερα μπροστά σε όλους, χωρίς φόβο. Το μεγαλύτερο όμως χάρισμά του είναι ότι μπορεί να εκφράσει με το ταλέντο του στη ζωγραφική τα συναισθήματά του.”

Όλοι οι Αλεξανδρουπολίτες, εντός και εκτός των τειχών της πόλης χαιρόμαστε για την παρουσία του στα καλλιτεχνικά δρώμενα της ιδιαίτερης πατρίδας μας και του ευχόμαστε πάντα ανήσυχος και δραστήριος να συνεχίσει το έργο του.

Καπετάν Θανάσης, 104x85 cm

Μια πρωτότυπη ιδέα: Περιφορά Επιταφίου στη Θάλασσα

Προς τιμή των ναυτικών που χάθηκαν στη θάλασσα η ιερά μητρόπολη Αλεξανδρούπολης σε συνεργασία με τον Οργανισμό Λιμένος και το Κεντρικό Λιμεναρχείο πραγματοποίησε για πρώτη φορά φέτος το απόγευμα της Μ. Παρασκευής εκφορά του Επιταφίου στο λιμάνι της πόλης. Η εκφορά του επιταφίου

πολίτη μας τον Επιτάφιο μέσω μιας πλωτής εξέδρας σε κουβούκλιο το οποίο βρισκόταν μέσα σε ένα σκάφος. Στη συνέχεια το σκάφος περιέφερε τον Επιτάφιο εντός του λιμένος υπό τις ψαλμωδίες των Εγκωμίων,

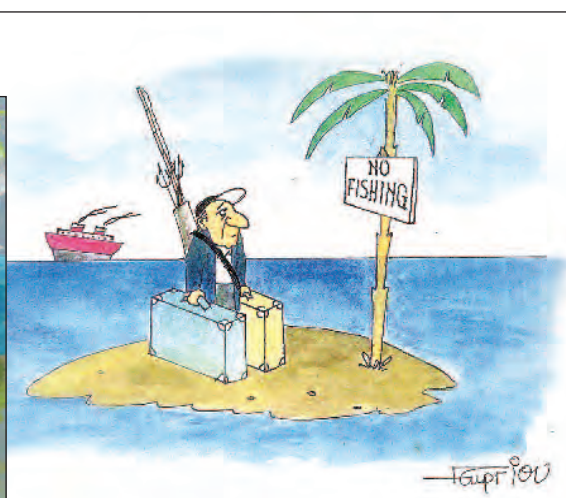
έγινε με τη συμμετοχή πολλών κατοίκων της πόλης. Αφού τελέσθηκε τρισάγιο «υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των εν θαλάσση επαναπαυομένων αδελφών μας», πρόσκοποι και ιστιοπλόοι των ναυτικών συλλόγων της πόλης μετέφεραν μαζί με τον Μητρο-

ενώ μικρά ιστιοπλοϊκά σκάφη περιστοιχίζαν καθ' όλη τη διαδρομή το σκάφος που μετέφερε τον Επιτάφιο, τον οποίο συνόδευε τιμητικό άγημα από Ναυτοπροσκόπους της πόλης μας.

ΚΑΛΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Από τον Γρηγόρη Γεωργίου

*Το Δ.Σ. σας εύχεται
Καλό Καλοκαίρι!*

στην βιβλία

Χαράλαμπος Παπαηλιού

Αρεοπαγίτης επί τιμή

Ένας δικαστής θυμάται και σχολιάζει

Εξώφυλλο: Ζωγραφική ανάπλαση του αγάλματος της θέμιδας
από τη σύζυγο του συγγραφέα Βασιλική Παπαηλιού

Έκδοση: Νομική Βιβλιοθήκη

Τη δικαστική του πορεία, τις εντυπώσεις και την εμπειρία που απέκτησε μέσα από αυτήν ως υπηρέτης του δικαίου περιγράφει στο βιβλίο του ο επίτιμος Αρεοπαγίτης Χαράλαμπος Παπαηλιού.

Τίτλος του «**Ένας Δικαστής θυμάται και σχολιάζει**». Ο συγγραφέας είναι στενά συνδεδεμένος με την πόλη μας, όπως και ο ίδιος το ομολογεί, αφού έξι χρόνια της δικαστικής του καριέρας τα πέρασε στην Αλεξανδρούπολη, όπου τοποθετήθηκε ως νεοπροαχθείς Πρωτοδίκης. Μάλιστα στη ζωή του στην Αλεξανδρούπολη αφιερώνει ένα μεγάλο μέρος της αφήγησής του κάτω από τον τίτλο «**Έβρος, έξι χρόνια σκληρής δουλειάς**». «**Η Αλεξανδρούπολη...**», αναφέρει στην αρχή του κεφαλαίου αυτού, «**...ήταν το 1975 μία πολύ όμορφη πόλη, γεμάτη σπίτια με κήπους που ευωδίαζαν, με πολύ καλή ρυμοτομία και με έναν ατέλειωτο παραλιακό δρόμο στον**

Επιμέλεια: **Θεόδωρος Ορδουμποζάνης**
Αλεξάνδρα Μποτονάκη

οποίο ένοιωθες ευχαρίστηση να κάνεις περίπατο. Πάνω στον δρόμο αυτό βρισκόταν το Πρωτοδικείο Έβρου, το μπαλκόνι του οποίου πρόσφερε μία θαυμάσια θέα προς τη θάλασσα...». Και, αφού περιγράφει τα έξι αυτά χρόνια της ζωής του στην πόλη μας, καταλήγει στο ίδιο κεφάλαιο: «**...Οι αναμνήσεις μου από το Πρωτοδικείο Έβρου είναι μέχρι σήμερα πολύ έντονες. Εκεί ανδρώθηκα ως δικαστής, εκεί έδινα καθημερινές εξετάσεις, εκεί ένοιωσα την αναγνώριση των προσπαθειών μου. Η εξαετής θητεία μου στο πρωτοδικείο Έβρου (1975-1981) υπήρξε εφελτήριο για τη μετέπειτα πορεία μου στο δικαστικό σώμα...**».

Ο συγγραφέας, για τον οποίο οι παλιοί δικηγόροι της πόλης αλλά και πολλοί συμπολίτες μας, που έτυχε να τον γνωρίσουν, τον θυμούνται με τις καλύτερες εντυπώσεις τόσο ως Δικαστή, αλλά και ως άνθρωπο, στο βιβλίο του αυτό ανοίγει την καρδιά του για να περιγράψει ένα μεγάλο κομμάτι της ζωής του που απορρόφησε η Δικαιοσύνη, από νεαρός Πάρεδρος το 1973 μέχρι την συνταξιοδότησή του τον Ιούλιο του 1910 ως Αρεοπαγίτης. Και μαζί δεν διστάζει να εκφέρει και τις προσωπικές του απόψεις για όλους τους παράγοντες που εμπλέκονται στην απονομή της Δικαιοσύνης: Τον Δικαστή, τον Εισαγγελέα, τον Γραμματέα, τον Συνήγορο, τους Ενόρκους, τις εξωδικαστικές σχέσεις Δικαστών και Δικηγόρων, τον Δικαστή σε σχέση με την οικογένειά του, τις σχέσεις Πολιτικής και Δικαιοσύνης, τον Άρειο Πάγο και την Δικαστική Επιθεώρηση. Και όλα αυτά με έναν πολύ απλό, λιτό, περιγραφικό και απόλυτα κατανοητό στον αναγνώστη λόγο. Μέσα από το βιβλίο αυτό ο αναγνώστης θα μπορέσει να κατανοήσει πολύ καλύτερα τον τρόπο που λειτουργεί η Δικαιοσύνη.

Πιστεύω ότι αυτό το βιβλίο, πέραν του γενικού ενδιαφέροντος, πρέπει να το διαβάζουν με προσοχή και οι νέοι Δικαστές, γιατί ουσιαστικά αποτελεί ένα εγχειρίδιο του Καλού Δικαστή, γραμμένο από πολύ έμπειρα χέρια, απλά, λιτά, χωρίς περιττές αναφορές και φιοριτούρες και θα τους είναι πολύ χρήσιμο, αν θέλουν να πετύχουν στο έργο τους.

Θ. Ο.

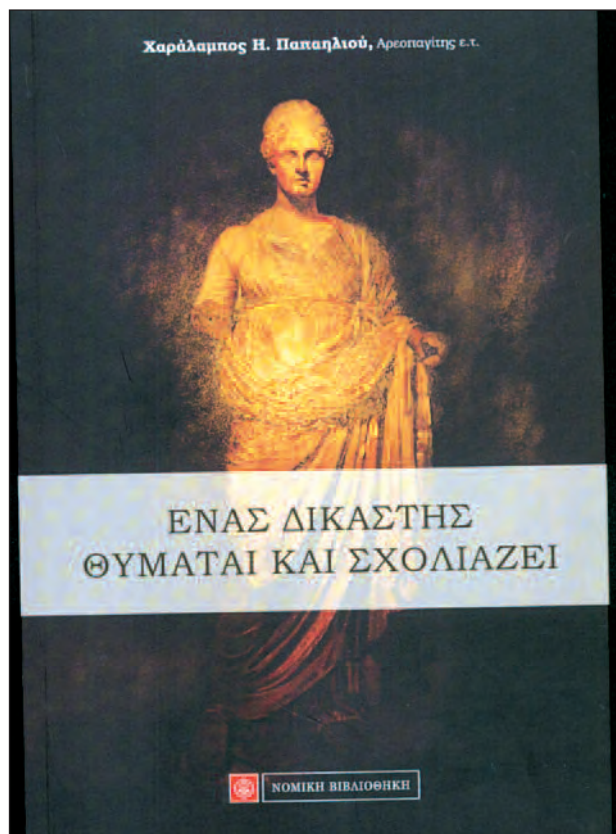
Ανέστης Νικολαΐδης

Στη Γέφυρα του ποταμού Νέστου

Ιστορικό Μυθιστόρημα, σελίδες 150

Έκδοση: iwrite.gr publications, 2014.

Ο Ανέστης Νικολαΐδης, γνωστός συνεργάτης του περιοδικού μας, κέρδισε το πρώτο βραβείο διηγήματος στον διαγωνισμό με θέμα «Αλεξανδρούπολη: Ιστορίες της πόλης μας» ανάμεσα σε 150 συμμετασχόντες, όπως

αναφέραμε στο τεύχος 49 του περιοδικού μας.

Σήμερα παρουσιάζουμε το καινούργιο του πεζογράφου, χαρακτηρισμένο ως ιστορικό μυθιστόρημα, που ευγενικά μας απέστειλε ο φίλος Ανέστης.

«Η γέφυρα του ποταμού Νέστου δεν είναι τυχαία επιλογή μου· το θέμα το “πιπιλίζω” χρόνια τώρα, από μέσα μου, αλλά τώρα μου δόθηκε η ευκαιρία, από τις Πρότυπες Εκδόσεις Πηγή, της δωρεάν έκδοσης του βιβλίου, και είπα να μη τη χάσω. Καταλυτικό ρόλο έπαιξαν: Η Δίκη της Νυρεμβέργης 1945-46, που ήρθαν στο φως φρικιαστικά εγκλήματα του Γ’ Ράιχ και το Ημερολόγιο της Άννας Φρανγκ, της άτυχης παιδούλας που συγκλόνισε την ανθρωπότητα. Στρατιώτης όντας, το είχα φυλαχτάρι στο προσκέφαλό μου. Ευτύχησα να το παρακολουθήσω δυο φορές σε θεατρική έκδοση από την αείμνηστη Αντιγόνη Βαλάκου σε καταπληκτική ερμηνεία, που παιζόταν για τρεις σεζόν και εξακολουθεί να παίζεται ως ιστορική αναφορά σε εκείνα τα θλιβερά γεγονότα. Αυτά και άλλα πολλά σημάδια-πληγές μου έμειναν από οδυνηρές εμπειρίες. Θες από οργή, θυμό, πολλά από αυτά, σαν απωθημένα, τα έχω καταθέσει ως αφηγήματα, ιστορήματα, στα περιοδικά Ενδοχώρα, Βορέα και τώρα, καληώρα, στον αγαπημένο “Φάρο”», παρατηρεί ο συγγραφέας σε σημειώματά του.

Με ύφος απλό συνθέτει έναν ενδιαφέροντα μύθο ως βάση, για να αναπτύξει το πλούσιο ιστορικό υλικό που διαθέτει. Τοποθετεί τη μυθοπλασία του χρονικά στον Β’ Παγκόσμιο Πόλεμο και την τελειώνει 20 χρόνια περίπου μετά.

«Μια ιστορία που εκτυλίσσεται με φόντο τα γεγονότα πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τον πόλεμο του ’40. Μέσα από τις σελίδες της, γίνεται φανερό πως οι συνέπειες του πολέμου, που έκαναν αυτούς τους δύο νέους να ονειρεύονται να αλλάξουν τον κόσμο, δεν περιορίστηκαν μόνο στη λήξη του πολέμου, αλλά επηρέασαν σημαντικά τη μελλοντική πορεία των ηρώων αλλά και της ανθρωπότητας»

Αναζητά τους ήρωές του στη Θεσσαλονίκη και τους ξαναβρίσκει πάλι στην ίδια πόλη: «Δύο οικογένειες, που η μοίρα τις ενώνει πριν τον πόλεμο του ’40, θα ζήσουν τα δραματικά γεγονότα του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου. Το ένα ζευγάρι εξ αυτών θα αποτελέσει θύμα της ναζιστικής επιδρομής και θα βρεθεί μέσα στους 48.674 Εβραίους της

Θεσσαλονίκης που στάλθηκαν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης. Τελικά, δε θα γυρίσουν ποτέ. Αυτοί που θα μείνουν πίσω καλούνται να χαράξουν τη δική τους πορεία, έπειτα από τα συγκλονιστικά αυτά γεγονότα.»

Οι ήρωές του είναι Έλληνες και Εβραίοι της διασποράς: «Μετά από χρόνια, η Γαλλίδα Ροζαλία, ελληνομαθής νέα, με την ακατανίκητη επιθυμία να εντρυφήσει στις αρχαιότητες του Ελληνικού πολιτισμού, επιλέγει τη χώρα αυτή για τις μεταπτυχιακές της σπουδές και διορίζεται συγχρόνως καθηγήτρια στο Γαλλικό Ινστιτούτο της Θεσσαλονίκης. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής της αυτής, συναντάει τυχαία τον Πωλ, ένα μορφωμένο και φιλόδοξο νέο τεχνικό. Μεταξύ τους, θα δημιουργηθεί ένας συναισθηματικός και πνευματικός δεσμός. Στο πρόσωπο του Πωλ, θα βρει το πρότυπο του ιδανικού άντρα που μπορεί συγχρόνως να είναι ένας καλός οδηγητής και φίλος. Όμως, ο πραγματικός οδηγητής της κοπέλας θα αποδειχθεί το παρελθόν της, που θα την οδηγήσει στο μοιραίο μέλλον της. Η συνάντηση των δύο νέων δεν είναι καθόλου συμπτωματική.»

Έτσι ο συγγραφέας βρίσκει την ευκαιρία να αγγίξει την κορύφωση της εγκληματικότητας των Ναζί και να περιγράψει την τραγικότητα των γεγονότων.

Η ελπίδα που γεννιέται κατά την ανάπτυξη του μύθου για μια ευχάριστη κάθαρση, με συνεχείς ανατροπές, ολοκληρώνεται με “λύση” ολοκληρωτικού

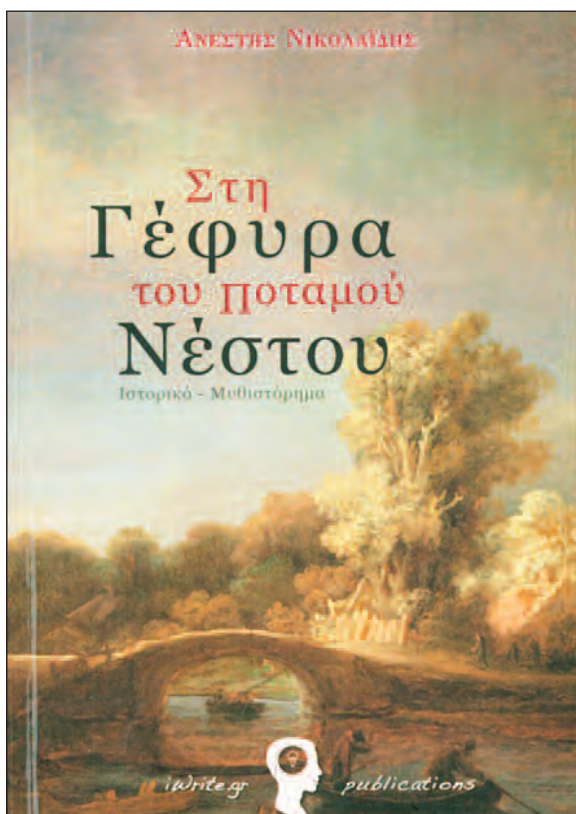
θανάτου της ζωής.

«Θα μπορούσα να δώσω ευχαρίστο, ρομαντικό, ωραιοποιημένο φινάλε», παρατηρεί ο συγγραφέας, «όπως συνηθίζεται στα πλαστικοποιημένα, μεταλλαγμένα μυθιστορήματα, όμως θα μου στερούσε το μήνυμα που ήθελα να στείλω: **Στο πνεύμα των Αρχών, τις ιδέες σου για αγάπη, σεβασμό, ειρήνη θα συνεχίσω το έργο σου για να μη περάσει ποτέ ο φασισμός» Αβδής Παύλος-Πωλ.**

Γιατί, η Ροζαλία δεν αποδήμησε, σε ταξίδι βρίσκεται και την περιμένει...

Ο συγγραφέας συχνά παρεμβαίνει ο ίδιος στην αφήγηση με προσωπική κρίση των γεγονότων, τεχνική ίσως που αποδεικνύει την αγωνία του γράφοντος να καταδείξει διά της ευθείας οδού τα “κακά” ενός πολέμου στους νεότερους που δεν έχουν ζήσει ανάλογες συμφορές και να διδάξει...

A. M.

Η ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ ΤΟΥ ΧΘΕΣ

*Η ποτοποιία στην περιοχή μας**Γράφει η Ελένη Καφετζή-Χατζηωακείμ*

Νιώθω χαρά και συγκίνηση που, μετά από πρόσκληση του "Φάρου", θα περιγράψω, κατά δύναμιν, το επάγγελμα του ποτοποιού. Επάγγελμα που άσκησε ο καλός μου πατέρας από τα πολύ νεανικά του χρόνια, δεκαετία του '20 μέχρι το 1975, μόλις ενάμισι χρόνο πριν φύγει από τη ζωή χωρίς να προλάβει να ξεκουραστεί.

Είναι ένα αφιέρωμα στη μνήμη του αλλά και στη μνήμη των συναδέλφων του, με τους οποίους διατηρούσε σχέσεις έντιμης συναδελφικότητας αλλά και στενές οικογενειακές. Ήταν ευτυχώς ακόμη τα χρόνια της σύμπνοιας και όχι του άγριου ανταγωνισμού.

Από τα προπολεμικά χρόνια μέχρι το τέλος της δεκαετίας του '80 η ποτοποιία ήταν τέχνη και δημιουργία που απαιτούσε μαθητεία σ' έναν έμπειρο ποτοποιό προκειμένου να "μυηθεί" σ' αυτήν. Εκτός από την οινοποιία, με το γλεύκος των σταφυλιών ο ποτοποιός παρασκεύαζε με γνώση, μεράκι και προσωπικές "συνταγές" τα περισσότερα προϊόντα με πρώτη ύλη το ένυδρο καθαρό οινόπνευμα όπως ούζο, λικέρ, κονιάκ. Αυτά τα μικρά "μυστικά" χαρακτήριζαν και τα διάφορα είδη του κάθε ποτοποιού. Για παράδειγμα ένας τύπος ούζου της ποτοποιίας Μπέδρελλη ήταν πασίγνωστο με το όνομα "ΔΕΣΠΟΤΙΚΟΝ". Όπως μου είπε η κόρη του Αμαλία, όταν ο τότε μητροπολίτης Διδυμοτείχου και Ορεστιάδος τον παρατήρησε γι' αυτή την ονομασία, ο γνωστός για την ευφυΐα και το χιούμορ του Γιώργος Μπέδρελλης του είπε: «Σεβασμιότατε, όπως εσείς δεσπάζετε του ποιμνίου σας, έτσι και το ούζο δεσπάζει των άλλων».

Ένα κλασικό ποτοποιείο την εποχή που ανθούσε το επάγγελμα ήταν περίπου ως εξής: Χρειάζοταν ένας αρκετά μεγάλος χώρος που χωριζόταν σε δύο μέρη. Στο μπροστινό ήταν το γραφείο-ταμείο, όπως και μεγάλες ξύλινες υποδοχές που τοποθετούνταν τα διαφόρων μεγεθών ξύλινα βαρέλια με τις κάνουλες απ' όπου ο ποτοποιός γέμιζε τα μπουκάλια ή τις δαμιτζάνες των πελατών με τα διάφορα είδη ποτών.

Μαζική τυποποίηση - εμφιάλωση δεν υπήρχε μέχρι τις αρχές του '60. Η λιανική πώληση γινόταν με τα μπουκάλια ή με τις δαμιτζάνες που συνήθως αγόραζαν οι συνοικιακοί ταβερνιάρηδες και παντοπώλες. Με μικρά βαρελάκια προμηθεύονταν οι μαγαζάτορες των καφενείων και παντοπωλείων των απομακρυσμένων χωριών.

Στο μπροστινό μέρος λοιπόν υπήρχε και ένας μακρόστενος ξύλινος πάγκος, τεζάκι, εν ειδει μπαρ, όπου

υπήρχαν μεταλλικά κύπελλα με λαβή· με αυτά γέμιζαν τα μπουκάλια από τα βαρέλια με χωνί, καθώς και μικρά ποτηράκια για να δοκιμάζουν οι πελάτες τα ποτά. Οι πιο οικείοι μερακλήδες έφερναν και κανένα ορεκτικό που ταίριαζε με ένα ουζάκι. Επίσης, στον χώρο υπήρχε και μια επιτραπέζια ζυγαριά για τη λήψη του αντίβαρου και στη συνέχεια του μεικτού βάρους των μπουκαλιών.

Στο πίσω μέρος του καταστήματος ήταν το παρασκευαστήριο. Εκεί βρισκόταν μια μεγάλη πλάστιγγα, μεγάλων βαρών, και επάνω της τοποθετείτο μεγάλο βαρέλι όρθιο, ανοικτό από πάνω, όπου γινόταν η πρόσμιξη του οινόπνευματος με τις διάφορες ουσίες που του προσέδιδαν το άρωμα και τις άλλες ιδιαίτερες ιδιότητες. Τέτοιες ουσίες ήταν το ανετόλ, η μαστίχα χίου, ο κολιάντρος κ.ά. για το ούζο σε διάφορες αναλογίες που χαρακτήριζαν και τις διάφορες ποικιλίες: ούζο ντουζικο, ούζο μαστίχα και αναλόγως του βαθμού οινόπνευματος σε Α' και Β'.

Επίσης για τα λικέρ απαιτούνταν διάφορες εσάνς και χρωστικές που ερχόταν κυρίως από Ελβετία, εγκεκριμένες από το Χημείο του Κράτους. Θυμάμαι τα μικρά βαρελάκια του λικέρ που έφεραν τις ονομασίες: τσέρρυ, μπανάνα, μέντα, τριαντάφυλλο, κουαντρό, βενεδικτίνη.

Για το κονιάκ υπήρχαν ποιότητες Α' και Β' αναλόγως του πόσο δυνατό σε οινόπνευμα ήταν.

Απαραίτητο όργανο του ποτοποιού στην παρασκευή των ποτών ήταν το γραδόμετρο, λεπτός γυάλινος σωλήνας με εγχάρακτους βαθμούς για τη μέτρηση της πυκνότητας. Σήμερα το έχω και το φυλάσσω σαν κειμήλιο. (Ο πατέρας μου λόγω της συχνής χρήσης του οργάνου αυτού συνήθιζε να λέει όταν ήθελε να χαρακτηρίσει έναν άνθρωπο: «Τον γραδάρισα για καλόν άνθρωπο», δηλαδή τον μέτρησα).

Ένα άλλο προϊόν που πωλούσαν ήταν το ξύδι που ή το παρασκεύα-

Ο Νίκος Καφετζής, όταν ήταν υπάλληλος του Μαλαματίνια, έξω από το κατάστημα.

ζαν οι ίδιοι ή το έφερναν από μεγαλύτερα ποτοποιεία. Ο πατέρας μου τα τελευταία χρόνια το αγόραζε από την οξοποιία Μποτονάκη.

Στον πίσω χώρο γινόταν και η λιγοστή παλαιότερα και μαζικότερη στα τελευταία χρόνια εμφιάλωση, που πριν καθιερωθούν οι ειδικές μηχανές για βιδωτά καπάκια γινόταν με τους φελλούς που επάνω τους εφαρμόζονταν τα χάρτινα καπάκια και περιλαίμια, στο δε σώμα της φιάλης οι διάφορες ετικέτες που έφεραν το σήμα κατατεθέν της κάθε ποτοποιίας και το είδος που περιείχαν. Η δική μας ποτοποιία είχε τον Ορέστη της αρχαιότητας. Για την παρασκευή των ποτών και την εμφιάλωση ήταν απαραίτητοι ένας ή περισσότεροι βοηθοί. Έτσι δινόταν ευκαιρία εργασίας και σε άλλα άτομα της μικρής κοινωνίας. Με

πολλή συγκίνηση συναντιέμαι με ανθρώπους, τότε μαθητές γυμνασίου, που καταγόμενοι από χωριά του βορείου Έβρου απασχολούνταν σε διάφορα μαγαζιά της πόλης, προκειμένου να ενισχύσουν το ισχνό βοήθημα των γονιών τους. Σήμερα, εκείνα τα παιδιά είναι διαλεχτά μέλη της κοινωνίας και πάντοτε θυμούνται με αγάπη τους τότε εργοδότες τους.

Έτσι και ο πατέρας μου, καταγόμενος από τη μικρή ορεινή Κίρκη, εργάστηκε από δέκα χρονών ως βοηθός (τσιράκι) στον αείμνηστο **Κωνσταντίνο Μαλαματίνα**, στην Αλεξανδρούπολη, ιδρυτή της γνωστής, αργότερα πανελλήνιας εμβέλειας ποτοποιίας, την οποία δημιουργικά επεξέτεινε ο γιος του, χημικός **Βάκης Μαλαματίνας**, με τη γνωστή ρετσίνα.

Ο Κωνσταντίνος Μαλαματίνας καταγόταν από την Τένεδο, όπου η οικογένειά του είχε αμπελώνες, τα «Μαλαματίνα», που ακόμη και σήμερα έτσι είναι γνωστά. Ο Μαλαματίνας με τον αδελφό του στα τέλη του 19ου αι., ταξιδεύοντας προς Δεδέαγατς φορτωμένοι κρασιά, ναυάγησαν έξω από τη Σαμοθράκη. Λέγεται ότι σώθηκε κολυμπώντας, έχοντας περισώσει τα χρήματα που είχε μαζί του. Εκεί γνώρισε τη σύζυγό του Μυρσίνη, γόνο της γνωστής οικογένειας Φαρδύ, που επίσης είχε αμπελώνες στο νησί.

Ο Κωνσταντίνος Μαλαματίνας και ο παπούς μου

Κύρος Καφετζής είχαν εργασθεί αρχικά πολύ νέοι στην ποτοποιία Αλτιναλμάζη.

Οι παλαιότεροι σίγουρα θα θυμούνται τη διαφήμισή της από τον αξέχαστο Νίκο Σταυρίδη. Κοντά λοιπόν στον έντιμο αυτόν εργοδότη έμαθε τα μυστικά της τέχνης τόσο καλά ώστε στα προπολεμικά χρόνια του είχε εμπιστευθεί να αξιολογεί και να αγοράζει κρασιά

1934. Ο Νίκος Καφετζής στον Εύδηλο Ικαρίας. Από το ταξίδι για κρασιά..

από τα διάφορα Αιγαίοπελαγίτικα νησιά. Είχε ταξιδέψει σε Σκιάθο, Αλόνησο, Σάμο, Ικαρία, μέχρι Κρήτη. Λίγο πριν ξεσπάσει ο πόλεμος, αφού πήρε τη συναίνεση του αφεντικού του, άνοιξε δικό του ποτοποιείο στην Αλεξανδρούπολη, που όμως πολύ γρήγορα αναγκάστηκε να κλείσει αφού επιστρατεύθηκε το '40. Μετά την απελευθέρωση το επάγγελμα χαρακτηρίστηκε ως κατοχυρωμένο λόγω του κρατικού μονοπωλίου του καθαρού οινοπνεύματος. Δίνονταν ορισμένες άδειες κατά πόλη. Με το νέο καθεστώς υπήρχε διαθέσιμη άδεια μόνο στην Ορεστιάδα. Έτσι αποφάσισε να μετοικήσει στη μικρή τότε αλλά τόσο φιλόξενη προσφυγούπολη που αγκάλιαζε όποιον εντασσόταν σε αυτήν.

Ο μεγαλύτερος αδελφός του Βασίλης Καφετζής ήδη έμεινε εκεί προπολεμικά κρατώντας πρατήριο του Μαλαματίνα. Τα δύο αδέρφια ένωσαν τις δυνάμεις τους και ρίχτηκαν στη βιοπάλη.

Εκείνα τα χρόνια επικρατούσε στην αγορά σχεδόν συνεχές ωράριο, ακόμα και τις Κυριακές μετά την εκκλησία. Μετά τον χαλασμό του πολέμου όλοι είχαν ανάγκη οικονομικής ανάκαμψης και ποιος λογάριζε την ανάγκη ελεύθερου χρόνου. Η πιο κουραστική αλλά και αποδοτική ημέρα ήταν η ημέρα του παζαριού. Τότε, είτε με το τρένο, είτε με τα βοϊδάμαξα και κάρρα συνέρρεαν οι καλοί χωρικοί από Ορμένιο μέχρι την περιοχή Διδυμοτείχου. Ένα πολύχρωμο, πολύβουο πανηγύρι για τη μικρή πόλη, που τόνωνε την αγορά αλλά και την πελατεία των λιγοστών γιατρών, μια και εκείνη την ημέρα προσπαθούσαν οι άνθρωποι να εξυπηρετήσουν όλες τις ανάγκες τους. Ήταν τα χρόνια εκείνα τόσο δύσκολη η επικοινωνία με την πόλη λόγω της έλλειψης

δρόμων και μέσων συγκοινωνίας. Την ημέρα λοιπόν του παζαριού “επιστρατεύονταν” και άλλα μέλη της οικογένειας, σύζυγοι, παιδιά να βοηθήσουν στην αυξημένη κίνηση των καταστημάτων. Μαθήτριά κι εγώ του Γυμνασίου καθόμουν στο ταμείο για τις δοσοληψίες και το γράψιμο των τιμολογίων.

Ο πατέρας μου είχε σχέσεις αγάπης και αλληλοεκτίμησης με τους πελάτες του και δεν παρέλειπε να ανταλλάσσει αστεία και χωρατά μαζί τους. Θυμάμαι μια καλή γυναίκα, από χωριό του Τριγώνου, που ερχόταν με την παραδοσιακή Θρακιώτικη στολή της, όπως οι περισσότεροι άνδρες και γυναίκες μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του ‘60. Αυτή λοιπόν ήταν μια από τις πολλές, εκείνα τα χρόνια, νύφες που ταλαιπωρούνταν συμβιώνοντας με τα πεθερικά. Όταν την έβλεπε ο πατέρας μου να έρχεται μόνη, την πείραζε λέγοντας: «*Καλώς τη Στάμω, τι κάνει η πεθερά σου, γιατί δεν την έφερες μαζί σου;*» Εκείνη, με αφοπλιστική ειλικρίνεια, απαντούσε: «*Αχ, βρε κυρ-Νίκο, άσε με μια μέρα να μη τη θυμηθώ!*»

Όσοι δεν μπορούσαν να έρθουν με το τρένο, έρχονταν με τα βοϊδάμαξα ή τα ιππήλατα κάρρα από τους δύσβατους λασπόδρομους, ιδίως τον χειμώνα. Μεγάλη ταλαιπωρία, την οποία αγόγγυστα βίωναν οι άνθρωποι και γι’ αυτό τρέφαμε σεβασμό και ευγνωμοσύνη γι’ αυτούς χάρη στους οποίους επιβίωναμε και εμείς στην πόλη. “Πάρκαραν” λοιπόν μπροστά στο μαγαζί για να φορτώσουν τα βαρελάκια ή τις δαμιτζάνες, δουλειά δύσκολη και κοπιαστική. Ο πατέρας μου είχε αποκτήσει κήλη λόγω των μεγάλων βαρών, ακόμη από τα χρόνια του Μαλαματίνα. Ένωθα μέσα μου μεγάλες ενοχές που, λόγω φύλου, δεν μπορούσα να τον βοηθήσω χειρωνακτικά. Μια άλλη βαρειά δουλειά ήταν όταν έρχονταν, πάντα σιδηροδρομικώς, τα μεγάλα σιδερένια βαρέλια του καθαρού ή φωτιστικού οινοπνεύματος ή των κρασιών. Μέχρι τη δεκαετία του ‘60, πού να βρεθούν φορτηγά αυτοκίνητα ή φορτοταξί για τη μεταφορά από τον σταθμό στο μαγαζί. Συνεργάτης μόνιμος και απαραίτητος ο αμαξάς της πόλης κυρ-Λεμόνης, χαρακτηριστικός τύπος με θηριώδη σωματική διάπλαση, τραχείς τρόπους αλλά καλή καρδιά. Φορώντας τη Θρακιώτικη ποδιά του βοηθούσε στη φορτοεκφόρτωση. Στήνονταν μεγάλες ξύλινες τάβλες για το κύλισμα των βαρελιών και το ανέβασμά τους στο μαγαζί. Σ’ αυτή τη δύσκολη διαδικασία θαύμαζα την επιδεξιότητα του πατέρα μου που, από τη μακρόχρονη εμπειρία, διαχειριζόταν με ευκολία τα μεγάλα βάρη.

Μια άλλη παράμετρος του επαγγέλματος ήταν και η πώληση διαφόρων ειδών κολώνιας. Σε μια ξεχωριστή προθήκη, μακριά από τα άλλα ποτά, τοποθετούνταν οι μικρές στρογγυλές γυάλες με τα βρυσάκια τους. Τις διάφορες κολώνιες ή έφερναν από του “ΜΕΝΟΥΝΟΥ” ή τις έφτιαχναν οι ίδιοι. Ο πατέρας μου είχε διαβάσει τα μυστικά της αρωματοποιίας από ειδικό βιβλίο, το οποίο ακόμη φυλάσσω. Τις εσάνς των αρωμάτων προμηθεύονταν, μέσω αντιπροσώπου, από Γαλλία - Ελβετία. Έφτιαχνε ωραίες κολώνιες, τις κλασικές λεμόνι, λεβάντα, πεύκο που προμηθεύονταν οι κύριοι της εποχής ως “άφτερ σείβ”. Για τις κυρίες ήταν οι: φουζέρ, γαζία, υάκινθος. Αφού λοιπόν ψώνιζαν τα ποτά του σπιτιού, προμηθεύονταν και λίγη κολώνια. «*Κυρ-Νίκο, βάλε και λίγη μυρωδιά*», έλεγαν.

Χρόνια ολιγαρκούς πολυτέλειας!

Επίσης διετίθετο και το φωτιστικό οινόπνευμα που εχρησιμοποιείτο είτε για οικιακή χρήση στα καμινέτα είτε για φαρμακευτική χρήση. Είδος πρώτης βοήθειας ως απολυμαντικό, για εντριβές ή βεντούζες. Βέβαια

Συνεστίαση ποτοποιών Έβρου στον “ΑΣΤΕΡΑ”, αρχές της δεκαετίας του ‘60

όλα τα ποτοποιεία διέτρεχαν τον κίνδυνο πυρκαγιάς λόγω των εύφλεκτων προϊόντων. Θυμάμαι που πάντοτε ο πατέρας μου είχε ασφαλιστήριο συμβόλαιο για κάλυψη. Ευτυχώς φύλαξε ο Θεός και δε συνέβη σε κανέναν μια τέτοια καταστροφή. Όλοι βέβαια, πριν κλείσουν το βράδυ το κατάστημά τους, έλεγχαν τα πάντα: ήταν η μεγάλη αγωνία τους.

Έτσι ήταν περίπου το επάγγελμα του ποτοποιού, όπως το έζησα κοντά στον πατέρα μου, αρκετά βαρύ αλλά και αρκετά προσοδοφόρο. Μετά την έναρξη της δεκαετίας του ‘90 φθίνει διαρκώς, “θύμα” κι αυτό της απόλυτης τυποποίησης και της επικράτησης των πολυκαταστημάτων. Νομίζω όμως λείπει το παλιό μεράκι της τέχνης και εκείνη η όμορφη χαρακτηριστική μυρωδιά που αναδυόταν από τα παλιά καταστήματα που θα έχω πάντα νοσταλγικά στην οσφρητική μου μνήμη!

Η ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ ΤΟΥ ΧΘΕΣ

Καλοκαίρια και μαθητικοί καημοί

Γράφει ο Ζαφείρης Αλεξιάδης

Τέτοιος καιρός ήτανε. Ιούνιος μήνας. Ο ήλιος έπιανε το στέκι του, κατάκορφα επάνω από την πόλη, και απολάμβανε από εκεί τις ομορφιές της.

Η θάλασσα ήρεμη, μετά τους θυμούς και τα χειμωνιάτικα αφροχτυπήματά της, γινόταν τώρα ο καθρέφτης για τα παιχνιδίσματα των ακτίνων του ήλιου. Τώρα εύρισκε την ευκαιρία να λούσει τουλάχιστον το είδωλό του, με το καθρέφτισμά του στη γαληνεμένη θάλασσα ο φάρος, μια και ο ίδιος δεν μπορούσε να μετακινηθεί από το πόστο που τον έστησαν.

Οι χειμωνιάτικες ριπές του αγέρα έστρωναν προσεκτικά την άμμο στην πλαζ του Φλοίσβου και τώρα απάτητη πρόσμενε να θωπεύσει και να θωπευτεί από τις γυμνές πατούσες των πρώιμων κολυμβητών.

Οι νοτιάδες πάλι έφεραν και έστρωσαν το τελείωμα στην ακτή με καινούρια βότσαλα και κοχύλια, με αστε-

κάρβουνα, να βουτάμε τον κονδυλοφόρο στο μελανοδοχείο και να γράφουμε στην κόλλα «Προαγωγικάί εξετάσεις Β' εξαμήνου» ή «Απολυτήριον εξετάσεις» για τους τυχερούς, γιατί έπρεπε να είσαι πολύ τυχερός για να περάσεις τον σκόπελο της εβδομής, να φτάσεις στην ογδόη για να αποστρατευθείς από τις μαθητικές εξετάσεις.

Τέτοια εποχή ήταν οι εξετάσεις, μετά την αγωνία, πότε θα μας δοθεί το πρόγραμμα, τι θα γράφαμε την πρώτη μέρα, που συνήθως γράφαμε θρησκευτικά του Σφυρόερα, για να επαληθευθεί το ρηθέν «από Θεού άρξασθαι».

Συγκεντρωνόμασταν τις μέρες αυτές πρωί-πρωί στην αυλή του γυμνασίου, αγόρια και κορίτσια, και σμίγαμε σε παρέες για να πληροφορηθούμε κανένα ενδεχόμενο «SOS». Τα κορίτσια μάλιστα, όσα διέθεταν τη δραχμούλα για το κερί, έμπαιναν στον Αη-Νικόλα, στέκονταν μπροστά στο εικόνισμά του, έκαναν τον σταυρό τους με περισσή ευλάβεια και... άνοιγαν το βιβλίο σε τυχαία σελίδα (αυτό θα μας βάλει!) και έτρεχαν σε μια γωνιά για να ξαναδιαβάσουν το σχετικό κεφάλαιο. «Θεούλη μου, ας είναι αυτό...»

Επιπλέον συζητούσαμε για να μάθουμε ποιος θα έκανε το αποχαιρετιστήριο πάρτι. Μερικοί τολμηροί συζητούσαν πώς θα εξασφαλίσουν κοριτσίστικη συντροφιά στις πλαζ του Φλοίσβου, του Ντελή ή στην πιο εκεί, στην πλαζ Σανταρόζα.

Στις εξετάσεις ο καθένας κρατούσε τα εργαλεία του, τον κονδυλοφόρο με την πένα μάρκας «x» ή την άλλη με την καμπουρίτσα για καλλιγραφικά γράμματα και με το μελανοδοχείο της «Μενούνος».

Κάποιοι από εμάς είχαμε εκείνο το προπολεμικό μελανοδοχείο που έμοιαζε με ταχυδακτυλουργικό τρικ, γιατί, όπως και να το γύριζες, το μελάνι του δε χυνόταν. Ήταν ένας γυάλινος κύλινδρος με γυρισμένο το επάνω μέρος του προς τα μέσα και άφηνε ένα μικρό άνοιγμα για να βουτάς τον κονδυλοφόρο. Για τη μεταφορά του είχε πλεγμένο με βελονάκι ένα σακουλάκι, όπου μέσα του φώλιαζε το μελανοδοχείο.

Κάποιοι συμμαθητές μας που «το μπορούσαν» είχαν στυλογράφους μελάνης και κάποιοι άλλοι στυλό διαρκείας, όπως λέγαμε τα στυλό τύπου «μπικ» που μόλις είχαν κυκλοφορήσει. Όταν τελείωνε το μελάνι τους τα πηγαίναμε στο βιβλιοπωλείο του Ματσούκα και τα ξαναγέμιζε. Τα στυλό αυτά ήταν προβληματικά: έτρεχε το μελάνι τους και η μελανιά στο τσεπάκι δεν έβγαине

4/6/1955. Εκδρομή στη Μαϊστρο. Διακρίνονται οι :Σταύρος Τσιτάκης, Δημήτρης Πολυχρονίδης, Άγγελος Αγγελίδης, Χρύσανθος Κεφαλίδης, Λευτέρης Μποτονάκης και Απόστολος Φουρνατζόπουλος

ρίες, με καβουροδαγκάνες, με κελύφη αχινών και με τα μαρμαροκόκαλα από τις σουπιές, ακριβιά θαλασσινά στολίδια και σπάνια ευρήματα για τις πρόσκαιρες παιδικές συλλογές.

Ο Φλοίσβος, το παραλιακό κέντρο στο κατηφόρημα της ακτής, άσπρισε τα αποδυτήρια των λουομένων και άπλωσε τα τραπεζάκια του κάτω από τη σκιά της τέντας, για μια γρανίτα ή για ένα θόλωμα ούζου, με την αντζούγια καμακωμένη με την οδοντογλυφίδα στο πιατάκι δίπλα στη μαυρομάτα την ελιά.

Όλα αυτά τα θαυμαστά, τα τόσο προκλητικά γύρω μας κι εμείς καθισμένοι στα θρανία σαν σε αναμμένα

με τίποτα. Και όταν επιτέλους γράφαμε και το τελευταίο μάθημα, για να εκφράσουμε τη χαρά μας, –τότε δεν είχαμε τη συνήθεια να σκίζουμε τα βιβλία, γιατί δεν μας τα έδιναν δωρεάν αλλά τα είχαμε αγοράσμένα και περιμέναμε τον Σεπτέμβρη να τα πουλήσουμε σε άλλους– τότε κάναμε κάτι άλλο.

Δίπλα από τις τουαλέτες του γυμνασίου υπήρχε ο τυφλός τοίχος μιας διώροφης οικοδομής που ήταν το μόνο ιδιωτικό κτίσμα στο οικοδομικό τετράγωνο του γυμνασίου και του Αγίου Νικολάου. Ένας άσπρος καθαρός τοίχος. Εκεί ξεσπούσε η χαρά μας για το τέλος της σχολικής χρονιάς. Εκσφενδονίζαμε επάνω του τα μελανοδοχεία και ο τοίχος μεταμορφωνόταν σε ένα άσπρο φόντο με μπλε στάμπες, εκρήξεις της χαράς των παιδιών για το τέλος της σχολικής χρονιάς και την αρχή του καλοκαιριού.

Τρέχαμε στο σπίτι, αρπάζαμε το μαγιό μας και βουρ για τη θάλασσα. Όλη τη μέρα. Το βράδυ η μάνα άλειβε την πλάτη μας με γιαούρτι για να μας ανακουφίσει από το πρώτο ηλιακό έγκαυμα.

Ποιος νοιαζόταν όμως; Μπροστά μας ξετυλιγό-

ταν ένα όμορφο νεανικό καλοκαίρι. Ποιος νοιαζόταν για μια ξεφλουδισμένη πλάτη;

Ψάρεμα στην Αγία Παρασκευή, 26 Ιουλίου 1957. Ο Βαγγέλης Βογατσάς και ο Νίκος Σισκόπουλος με τους φίλους τους, αδελφούς Μαργαριτίδη. Αρχείο Βαγγέλη Βογατσά

Η ΘΡΑΚΗ ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Αρχαιότητες από τη Σαμοθράκη στο Μουσείο Ακρόπολης

Γράφει ο Θεόδωρος Ορδουμποζάνης

Μια ξεχωριστή έκθεση για τη Σαμοθράκη και τις σημαντικές αλλά άγνωστες στο ευρύ κοινό αρχαιότητές της, θα πραγματοποιηθεί **μεταξύ 20 Ιουνίου και 30 Σεπτεμβρίου 2015** στο Μουσείο της Ακρόπολης.

Η έκθεση με τίτλο «Σαμοθράκη, τα Μυστήρια των Μεγάλων Θεών» συνδιοργανώνεται από το Μουσείο Ακρόπολης και τις Εφορείες Αρχαιοτήτων Έβρου και Ροδόπης και θα φέρει στην Αθήνα 262 αρχαία έργα από το Αρχαιολογικό Μουσείο της Σαμοθράκης.

Πρόκειται για ευρήματα από τις ανασκαφές του Ιερού των Μεγάλων Θεών, της Νεκρόπολης του οικισμού και της μινωικής εγκατάστασης στο Μικρό Βουνί, τα οποία για πρώτη φορά βγαίνουν έξω από το νησί.

«Ο ουσιαστικός λόγος της έκθεσης είναι να εμπλουτιστεί η γνώση των επισκεπτών, καθώς θα προσφέρει επιπλέον πληροφόρηση για την κλασική αρχαιότητα, τη λατρεία των Ολυμπίων θεών, καθώς και για τα Μυστήρια της Σαμοθράκης, μια λιγότερο γνωστή πτυχή στο ευρύ κοινό» ανέφερε μεταξύ άλλων ο πρόεδρος του Μουσείου Ακρόπολης, καθηγητής Δημήτρης Παντερμαλής, στην πρόσφατη συνεδρίαση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, όπου παρουσιάστηκαν τα εκθέματα και το σκεπτικό του αφιερώματος.

Εκτός από τις 262 αρχαιότητες θα παρουσιαστούν αναπαραστάσεις των ιερών κτιρίων και των μυστηριακών τελετουργιών σε ψηφιακά βίντεο, καθώς και εικόνες του φυσικού τοπίου σε ταινία - ντοκιμαντέρ του Κώστα Γαβρά, που θα προβληθεί πρώτη φορά. Επιπλέον, θα παρουσιαστεί βίντεο που δημιούργησε ερασιτέχνης σπερατέρ από τη Σαμοθράκη με τις «αρχαϊκές» σκηνές του νησιού να συνδυάζονται με τις αρχαιότητες.

Ενδιαφέρουσα πληροφορία: Το ελληνικό κράτος, μετά την απελευθέρωση, απέστειλε θραύσματα από το περίφημο γλυπτό, τα οποία και συγκολλήθηκαν. Ωστόσο, όπως είπε, το γεγονός αυτό δεν μνημονεύεται πουθενά στο μουσείο. «Το Λούβρο δεν το αναφέρει, δεν υπάρχει πινακίδα που να τονίζει αυτό το στοιχείο», ανέφερε η κ. Κόρκα. Το θέμα υποστήριξε και ο καθηγητής Νίκος Σταμπολίδης, ενώ η κ. Βλαζάκη τόνισε ότι θα αποσταλεί σχετικό έγγραφο στο Λούβρο για την υπόμνησή του. Όσο για το αν θα υπάρξει κάποια εικόνα ή αναφορά για τη Νίκη της Σαμοθράκης στην έκθεση του Μουσείου Ακρόπολης, ο κ. Παντερμαλής ανέφερε ότι αν και υπήρχε η σκέψη για παρουσίαση ενός αντιγράφου του αγάλματος, η κλίμακα με τα υπόλοιπα μικρά, κατά κύριο λόγο, ευρήματα δεν θα είχε καλό αισθητικό αποτέλεσμα.

Συνιστούμε τους φίλους συμπατριώτες να εκμεταλλευτούν το γεγονός και να επισκεφθούν την ενδιαφέρουσα αυτή έκθεση.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΩΝ ΜΑΣ

*Ελευθερία Κοτζιά**Γράφει ο Παναγιώτης Ορ. Παρασκευόπουλος*

Με μεγάλη μας χαρά πληροφορηθήκαμε ότι η διεθνώς καταξιωμένη σολίστ, συμπατριώτισσά μας **Ελευθερία Κοτζιά**, κόρη του μέλους μας Ευαγγελίας Παλαιού, επισκεπτόμενη τη χώρα μας έδωσε συναυλία την Τρίτη 24 Φεβρουαρίου στην αίθουσα “Δ. Μητρόπουλος” του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών συμπράττοντας με το “Κουαρτέτο Εγχόρδων Αθηνών”.

Όσοι παρευρέθηκαν απόλαυσαν τη σύμπραξη κιθάρας και κουαρτέτου εγχόρδων –εκτέλεση που καθιστούσε το έργο ακόμη πιο γοητευτικό– και όπως ήταν αναμενόμενο απέσπασε ένα πολύ ζωντανό χειροκρότημα.

Της απευθύνουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια και της ευχόμαστε πάντα τέτοιες επιτυχίες. Παραθέτουμε κατωτέρω το βιογραφικό της.

“Η Κοτζιά είναι για την ελληνική ψυχή ό,τι το φλαμένκο για την Ισπανική”, USA Review.

Γεννήθηκε στην Αλεξανδρούπολη. Σπούδασε κιθάρα στο Εθνικό Ωδείο Αθηνών, στο Κονσερβατόριο των Παρισίων και στη Σχολή Γκλίντχολ του Λονδίνου. Μελέτησε με τους κιθαρίστες Τζούλιαν Μπριμ, Αλεξάντρ Λαγκόγια, Δημήτρη Φλάμπα, Νέιβιντ Ράσελ και Τίμοθι Γουόκερ. Πήρε πρώτο βραβείο στον 6ο Διεθνή Διαγωνισμό Κιθάρας του Μιλάνου.

Η διεθνής κιθαρίστα έχει εμφανισθεί σε γνωστές αίθουσες σε όλο τον κόσμο (Μέρκιν και Κάρνεγκι στη Νέα Υόρκη, Θέατρο Χερμποςτ στο Σαν Φρανσίσκο, Ουίγκμορ και Σάουθ Μπανκ στο Λονδίνο, Παρίσι, Σιγκαπούρη, Πράγα).

Περιοδεύει τακτικά σε Ευρώπη, Καναδά, ΗΠΑ, Νότια Αμερική, Βόρεια Αφρική, Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία και Άπω Ανατολή και έχει εμφανισθεί σε ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς (BBC Λονδίνο, WNYC της Ν. Υόρκης). Ως σολίστ και συμπράττοντας με ορχήστρες έχει πάρει μέρος σε μεγάλα διεθνή φεστιβάλ.

Ιδιαίτερα σημαντική θεωρείται η συμβολή της στον εμπλουτισμό του σύγχρονου κιθαριστικού ρεπερτορίου, καθώς πολλοί δημιουργοί της έχουν αφιερώσει έργα εμπνευσμένα από τον εντυπωσιακό πλούτο της ελληνικής μουσικής: Στήβεν Ντότζσον, Κάρλο Ντομενικόνι, Τζον Ντουάρτε, Έντουαρντ Μακ Γκούαϊρ, Ντούσαν Μπογκντάνοβιτς, Εντμούντο Βάσκες κ.ά.

Στα ρεσιτάλ της παρουσιάζει πολλά έργα Ελλήνων συνθετών. Έχει ερμηνεύσει σε παγκόσμια πρώτη και έχει ηχογραφήσει το νέο κονσέρτο του Εσθονού συνθέτη René Eespere. Ερμήνευσε το μέρος για κιθάρα στην παρουσίαση του έργου “Πτώση και Ανάσταση” του Τάβερνερ στον Καθεδρικό Ναό του Αγίου Παύλου, το οποίο αναμεταδόθηκε ζωντανά και κυκλοφόρησε σε CD/DVD.

Η δισκογραφική της παρουσία είναι εντυπωσιακή.

Μεταξύ άλλων έχει ηχογραφήσει σε παγκόσμια πρώτη το *Blue Guitar* του Μάικλ Τίπετ λαμβάνοντας εγκωμιαστικές κριτικές (Βραβείο Κριτικών για την καλύτερη ηχογράφηση της χρονιάς, περιοδικό *Gramophone*) και το έργο για σόλο κιθάρα *Chant* (Ψαλμός) του Τζον Τάβερνερ, σε διασκευή που έγινε ειδικά για εκείνη (δίσκος *Mediterraneo*). Το αμερικανικό περιοδικό *Οδηγός Δισκογραφίας* τη χαρακτήρισε **“μαγική ερμηνεύτρια, με έντονο και αισθησιακό παίξιμο σκοτεινής ομορφιάς”**. Ενθουσιώδη ήταν και τα σχόλια της διεθνούς κριτικής για τους δίσκους της *Fuoco*, *La Guitarra Latina*, *Gypsy Ballad* και *Respectus*.

Έχει κοσμήσει τα εξώφυλλα μεγάλων περιοδικών για την κιθάρα (*Classical Guitar*, *Guitar International* κ.ά.). Συνεντεύξεις της έχουν φιλοξενηθεί στα περιοδικά *USA Soundboard*, *Guitare Classique* και στο ελληνικό διαδικτυακό περιοδικό *Tar*. Διδάσκει στο Βασιλικό Κολέγιο Μουσικής και Υποκριτικής της Ουαλίας. Δίνει μαθήματα τελειοποίησης σε όλο τον κόσμο, ενώ καλείται συχνά ως μέλος σε κριτικές επιτροπές διεθνών διαγωνισμών.

Ο μουσικός οίκος *Lathkill Music Publishers* έχει δημιουργήσει ειδική σειρά με νέες δημιουργίες για κιθάρα (*Eleftheria Kotzia Series*), την οποία διευθύνει η ίδια. Είναι συγγραφέας της δίτομης μεθόδου *Le cahier de ma guitar*. Από το 2007 διευθύνει τον Διεθνή Κύκλο Μαθημάτων Κιθάρας και το Φεστιβάλ Κιθάρας του Λιγκούρ (Γαλλία).

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ...

Ο Γιώργος Παναγιώτου έφυγε από τη ζωή στις 28 Απριλίου 2015. Στην τελευταία του κατοικία συνόδεψαν, εκτός από τους δικούς του, γνωστοί και άγνωστοι συμπολίτες, με ευγνωμοσύνη.

Ο Γιώργος Παναγιώτου έκανε σκοπό και στόχο της ζωής του την ιστορία της πατρίδας του, της πόλης μας και της περιοχής της. Μιας πατρίδας που την αγάπησε πολύ, την έψαξε, τη μελέτησε, την κατέγραψε, μας τη γνώρισε σε μεγαλύτερο βάθος, τη μεγάλωσε και προ παντός τη φωτογράφησε.

Μεγάλωσε την πόλη μας χτίζοντας και λειτουργώντας το Ιστορικό της Μουσείο. Μαζί με τον άλλο σημαντικό συμπολίτη μας, τον αείμνηστο Αθανάσιο Μανιά, εξασφάλισαν το κληροδότημα του Σωκράτη Διαμαντόπουλου υπέρ του Συλλόγου Αρχαιοφίλων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς Νομού Έβρου. Αργότερα, προσθέτοντας τη χορηγία του ευεργέτη της πόλης μας Φωτίου Σταυρίδη, ως Πρόεδρος, έθεσε το θεμέλιο λίθο του κτηρίου, το ανήγειρε, το λειτουργήσε προ παντός όμως ενεργοποίησε πολλές πολιτιστικές δυνάμεις του τόπου. Σήμερα το Ιστορικό Μουσείο, με την εργασία και τη φροντίδα πολλών άλλων διαδόχων, ολοκληρωμένο, εμπλουτισμένο και λειτουργικό ίσταται στο κέντρο της πόλης, όμορφο και περήφανο για να θυμίζει την ιστορία της και να διατηρεί στη μνήμη μας το όνομα του Γιώργου Παναγιώτου.

Το έργο ζωής όμως του Γιώργου Παναγιώτου είναι άλλο: είναι η φωτογραφική του κληρονομιά. Αρχείο πλούσιο, συμπλήρωμα σ' αυτό του πατέρα του, θα παραμένει σε βάθος χρόνου, αντικειμενικός και αδιαμφισβήτητος μάρτυρας της ιστορίας της πόλης μας.

Λυπούμαστε για την απώλειά του αλλά δε θρηνούμε. Όσο υπάρχει το έργο του –και θα υπάρχει σε μεγάλο βάθος χρόνου– ο Γιώργος Παναγιώτου θα παραμένει ζωντανός στη μνήμη μας. Γιατί, όπως είπε και ο ποιητής, οι νεκροί τότε μόνο πεθαίνουν όταν τους λησμονούν οι ζωντανοί. Και τον Γιώργο δε θέλουμε και δεν μπορούμε να τον λησμονήσουμε.

Συλλυπούμεθα θερμά τη σύζυγό του Σμαρώ, τα παιδιά του Αλέξανδρο και Ζωγραφία, τον εγγονό του Γεώργιο και όλους τους οικείους του.

Γεώργιος Ι. Μηνόπουλος
Ομ. Καθηγητής Δ.Π.Θ.

Ο **Χάρης Μασούρας** γεννήθηκε στην Αλεξανδρούπολη στις 10 Φεβρουαρίου 1930 και έφυγε από κοντά μας στις 30 Ιανουαρίου 2015. Τον Σεπτέμβριο του 1940, πριν εισβάλουν οι Βούλγαροι στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, η οικογένειά του ολόκληρη μετεκόμισε στο Αλιβέρι. Εκεί ο Χάρης συμπλήρωσε τις τάξεις του Δημοτικού Σχολείου. Τις γυμνασιακές σπουδές έκανε στην Αθήνα. Αμέσως μετά πέτυχε στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών όπου ολοκλήρωσε τις σπουδές του και έλαβε το πτυχίο του με άριστα. Ήδη είχε αρχίσει η ανοδική του πορεία.

Μετέβη στην Αγγλία όπου παρακολούθησε σε πανεπιστημιακές κλινικές υψηλής στάθμης, ειδικεύομενος στη μαιευτική και γυναικολογία.

Το επόμενο βήμα υπήρξε η εξειδίκευση στην εξωσωματική γονιμοποίηση, με άριστες πολλαπλές επιτυχίες. Επιστρέφοντας στην Ελλάδα και εγκαθιστάμενος στην Αθήνα, προς τιμήν του, εφήρμοσε πρώτος πανελλαδικά την μέθοδο της εξωσωματικής γονιμοποίησης με απόλυτη επιτυχία. Αυτό τιμά ιδιαίτερα και τους συμπατριώτες του και καυχώμεθα γι' αυτό το επίτευγμα του Χάρη.

Από την πρώτη μου γνωριμία με τον Χάρη διέκρινα έναν ξεχωριστά προικισμένο άνθρωπο με περίσσεια χαρισμάτων: απλός, αγνός, ειλικρινής, φιλαλήθης, αγαπητός προς όλους και από όλους τους συμπατριώτες. Δεν ξεχώριζε τους συνανθρώπους του διότι ήταν ο ίδιος ανθρωπιστής.

Καλός πατέρας και σύζυγος αγαπούσε τα παιδιά του. Ζούσε πάντοτε με μόνιμη και σταθερή σκέψη την αγάπη προς την οικογένειά του. Στην τελευταία συνεννόησή του Συλλόγου εκρηκτικά σκόρπισε προς όλους ισότιμα τα χαρίσματά του.

Αιωνία σου η μνήμη Χάρη, θα σε θυμόμαστε όσο ζούμε. Γιατί μας αφινιδιάσες; Καλό σου ταξίδι στην αιωνιότητα. Θα μας μείνει ανεξίτηλη η εικόνα σου, Χάρη.

Στρατής Τσιφουτιδής

Ο Γιώργος Παναγιώτου με το έργο και την προσφορά του στην Αλεξανδρούπολη αναδείχθηκε σε θεματοφύλακα της συλλογικής μνήμης.

Στη μοναδική και αναντικατάστατη παρακαταθήκη του, στο πνευματικό θησαυροφυλάκιο που μας παρέδωσε, ηγεμονική θέση κατέχει το έργο του για το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης.

Εις μνήμη του Γιώργου Παναγιώτου, ο Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης προσφέρει το ποσό των 200 Ευρώ.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Στις 26 Απριλίου 2015, ημέρα Κυριακή και ώρα 11.00 π.μ. στην αίθουσα της ΠΑ.Ο.Ν.Ε. Λεωφ. Συγγρού αρ.137, συνήλθαν τα μέλη του παραπάνω Σωματείου, σε επαναληπτική Γενική Συνέλευση, για να συζητήσουν και να πάρουν αποφάσεις στα παρακάτω θέματα της Ημερησίας Διάταξης:

- 1. Απολογισμός της θητείας του απερχόμενου Δ.Σ.**
- 2. Έγκριση Προϋπολογισμού και Προγράμματος Δράσης για το 2015-16 καθώς και απαλλαγή των μελών του Δ.Σ. και Πρόταση για δημιουργία ιστοσελίδας του Συλλόγου και καταχώρηση του περιοδικού.**
- 3. Διεξαγωγή αρχαιρεσιών για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου, νέας Εξελεγκτικής Επιτροπής και εκλογή Αντιπροσώπων στην Πανθρακική Ομοσπονδία Πολιτιστικών Συλλόγων Νοτίου Ελλάδος**

Από το σύνολο των ταμειακώς ενήμερων μελών του Συλλόγου (130) μετρήθηκαν τα παρόντα μέλη και βρέθηκαν 45.-

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία, λόγω και της επανάληψης, που απαιτεί το Καταστατικό, ο Πρόεδρος του Δ.Σ. κ. Παναγιώτης Παρασκευόπουλος ανέλαβε την προεδρία της Γενικής Συνέλευσης και πρότεινε την κ. Αναστασοπούλου-Κοντογιώργη Δήμητρα ως πρόεδρο της συνεδρίασης, η οποία εκλέχτηκε παμψηφεί με ανάταση του χεριού.

Στη θέση του Γραμματέως προτάθηκε ο κ. Μιλτιάδης Ραχούλης, ο οποίος εκλέχθηκε επίσης παμψηφεί και στη συνέχεια ως μέλος ο κ. Απόστολος Ιωαννίδης που εκλέχθηκε επίσης παμψηφεί.

Οι παραπάνω αποφασίστηκε να αποτελέσουν και την Εφορευτική Επιτροπή για τη διεξαγωγή των αρχαιρεσιών.

Στη συνέχεια η Πρόεδρος της Γ.Σ. κ. Δήμητρα Κοντογιώργη κάλεσε τον Πρόεδρο του απερχόμενου Δ.Σ. κ. Παναγιώτη Παρασκευόπουλο, ο οποίος διάβασε τον απολογισμό του έργου που επιτελέστηκε και τον οποίο δημοσιεύουμε παρακάτω.

Αμέσως μετά ο Ταμίας κ. Παναγιώτης Τσιακίρης παρουσίασε αναλυτικά τον οικονομικό απολογισμό, ο οποίος είχε διανεμηθεί στα μέλη και στη συνέχεια διάβασε τον προϋπολογισμό του 2015-16, τους οποίους και δημοσιεύουμε.

Στη συνέχεια, ο κ. Αντώνιος Γεωργιάδης, Πρόεδρος της Ελεγκτικής Επιτροπής, διάβασε την Έκθεση Ελέγχου της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία τα βιβλία και τα δικαιολογητικά βρέθηκαν σε απόλυτη τάξη.

Η πρόταση της Επιτροπής τέθηκε σε ψηφοφορία και η Γενική Συνέλευση ενέκρινε ομόφωνα με ανάταση του χεριού:

Α. Τον Οικονομικό και Διοικητικό Απολογισμό και απάλλαξε το απερχόμενο Διοικητικό Συμβούλιο από κάθε ευθύνη

Β. Το πρόγραμμα δράσης και τον προϋπολογισμό του 2015-16.

Μετά ταύτα η πρόεδρος κάλεσε εκ νέου τον κ. Π. Παρασκευόπουλο να αναπτύξει την πρόταση για την ανάγκη δημιουργίας ιστοσελίδας ή blog καθώς και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο για το Σύλλογο. Μετά την παρουσίαση του θέματος η πρόταση τέθηκε σε ψηφοφορία και έγινε ομόφωνα δεκτή με ανάταση του χεριού

Μετά την ολοκλήρωση και του τετάρτου θέματος της ημερησίας διάταξης η Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης και της Εφορευτικής Επιτροπής, παρέλαβε το υλικό της ψηφοφορίας (φακέλους και ψηφοδέλτια), τη σφραγίδα του Σωματείου, την κάλη η οποία ελέγχθηκε και άρχισε η διαδικασία της ψηφοφορίας στις 12:30 μ.μ. ακριβώς.

Στις 14:00 μ.μ., αφού διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχει άλλος εκλογέας, η Επιτροπή με τον Πρόεδρό της κήρυξε περαιωμένη την ψηφοφορία. Ολοκληρώθηκε η διαδικασία και έκλεισε η εκδήλωση με μια μικρή δεξίωση.

Από τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας αναδείχθηκαν οι εξής επιτροπές:

Α. ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΔΑΟΥΛΤΖΗ-ΜΑΝΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ (ΡΟΥΛΑ), ΛΙΒΙΕΡΑΤΟΣ ΣΠΥΡΟΣ, ΨΥΛΛΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Β. ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΣΤΗΝ ΠΑΝΘΡΑΚΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ (ΠΑ.Ο.Ν.Ε.)

ΔΕΛΑΠΟΡΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΚΟΥΚΟΥΡΙΚΟΥ-ΡΑΧΟΥΛΗ ΕΥΣΤΡΑΤΙΑ, ΛΙΒΙΕΡΑΤΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, ΧΟΛΟΓΟΥΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ 1/3/2014 ΕΩΣ 28/2/2015

Κατ' αρχάς, εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου, σας ευχαριστώ θερμά για την παρουσία σας στη σημερινή Γενική Συνέλευση, κατά την οποία θα έχουμε την ευχαρίστηση να προβούμε σε σύντομη ανασκόπηση του έργου μας και θα θέσουμε στην κρίση σας προς έγκριση τον απολογισμό των πεπραγμένων κατά το χρονικό διάστημα από 1ης Μαρτίου 2014 έως 28 Φεβρουαρίου 2015, καθώς επίσης και τον προϋπολογισμό 2015 – 16 και το πρόγραμμα δράσης μας.

Κατά το χρονικό διάστημα 1/3/14 έως 28/2/15 ενεγράφησαν στο Σύλλογό μας έξι νέα μέλη, γεγονός που μας χαροποίησε (Διαβάζεται πίνακας των νέων μελών, ο οποίος επισυνάπτεται).

Το Σάββατο 15 Μαρτίου 2014 έγινε η ετήσια χοροεσπερίδα μας στη Λέσχη Αξιοματικών Ενόπλων Δυνάμεων, σε εξαιρετικό χώρο, στο θαυμάσιες αρχιτεκτονικής Σαρόγλειο Μέγαρο στην οδό Ρηγίλλης. Η βραδιά εστέφη από πλήρη επιτυχία.

Το Σαββατοκύριακο 22 και 23 Μαρτίου 2014 πραγματοποιήσαμε διήμερη εκδρομή στο Μεσολόγγι. Προσφάτως η ΠΑ.Ο.Ν.Ε. και ο Δήμος Μεσολογγίου αποφάσισαν να αναγνωρίσουν την 23η Μαρτίου ως ημέρα συνεισφοράς των Θρακών Αγωνιστών στην ηρωική έξοδο του Μεσολογγίου. Στις διάφορες εκδηλώσεις του διημέρου εξέχουσα θέση είχαν τα αποκαλυπτήρια του Μνημείου Θρακών Αγωνιστών που στήθηκε στον Κήπο των Ηρώων της Ιερής Πόλης του Μεσολογγίου. Όπως αντιλαμβάνεσθε ο Σύλλογός μας δεν ήταν δυνατό να απουσιάσει από μια τέτοια εκδήλωση.

Την Κυριακή 6 Απριλίου 2014 στην αίθουσα εκδηλώσεων της ΠΑ.Ο.Ν.Ε. πραγματοποιήθηκε η ετήσια Γενική μας Συνέλευση κατά τη διάρκεια της οποίας προβήκαμε σε σύντομη ανασκόπηση του έργου μας και ανακοινώσαμε τον απολογισμό των πεπραγμένων μας για το χρονικό διάστημα 1/3/13 έως 28/2/14 καθώς επίσης και προϋπολογισμό 2014-15 και σχέδιο δράσης για το μέλλον.

Την Κυριακή 1η Ιουνίου 2014 οι Θρακιώτες της Αττικής τίμησαν με εκδηλώσεις μνήμης την 94η επέτειο της απελευθέρωσης της Θράκης και της ενσωμάτωσής της στον Εθνικό Κορμό. Αρχικά τελέσθηκε δοξολογία στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου στην πλατεία Καρύτση. Την εκδήλωση παρακολούθησε σύσσωμο το Δ.Σ. του Συλλόγου και πολλά μέλη μας. Τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε ο Εβρίτης Αντιστράτηγος ε.α. και επίτιμος Α' Υπαρχηγός του Γ.Ε.Σ., Γεώργιος Ταμουρίδης. Στη συνέχεια, συνοδεία της μπάντας του Δήμου Αθηναίων, πραγματοποιήθηκε πορεία με σημαίες και λάβαρα προς την πλατεία Συντάγματος. Εκεί ακολούθησε κατάθεση στεφάνων ως έκφραση τιμής εκ μέρους των Θρακικών Πολιτιστικών Σωματείων. Στεφάνι κατέθεσε και ο Σύλλογός μας δια του Προέδρου του.

Στις 10 Οκτωβρίου 2014 πραγματοποιήθηκε στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών μια πολύ σημαντική εκδήλωση. Συγκεκριμένα παρουσιάστηκε ένα αποκαλυπτικό και πρωτοποριακό βιβλίο με τίτλο «ΜΟΥΣΟΥΡΓΟΙ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ». Το βιβλίο

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ & ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΤΩΝ							
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2014-15							
ΕΣΟΔΑ	ΠΡΟΫΠΟΛ.			ΕΞΟΔΑ	ΠΡΟΫΠ.		
2014-15	ΑΠΟΛΟΓ.	ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ		2014-15	ΑΠΟΛΟΓ.	ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ	
ΠΗΓΗ ΕΣΟΔΟΥ	Π Ο Σ Α			ΠΗΓΗ ΕΣΟΔΟΥ	Π Ο Σ Α		
ΥΠΟΔ ΠΡΟΗΓ ΧΡΗΣΕΩΣ		€ 7.710,64		ΤΑΧ/ΚΑ	€ 4.000,00	€ 3.265,47	- 734,53
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ	€ 3.000,00	€ 2.600,00	-€ 400,00	ΤΗΛΕΦ/ΚΑ	€ 750,00	€ 703,75	- 46,25
ΕΓΓΡΑΦΕΣ	€ 50,00	€ 35,00	-€ 15,00	ΓΡ.ΥΛΗ	€ 400,00	€ 306,83	- 93,17
ΤΟΚΟΙ ΚΑΤΑΘ.	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	ΔΙΑΦΟΡΑ	€ 500,00	€ 494,08	- 5,92
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	€ 1.500,00	€ 349,84	-€ 1.150,16	ΕΙΔΗ ΕΚΓΑΤ/ΣΕΩΣ	€ 600,00	€ 0,00	- 600,00
ΔΩΡΕΕΣ	€ 12.000,00	€ 13.675,00	€ 1.675,00	ΔΩΡΕΕΣ	€ 200,00	€ 0,00	- 200,00
ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ	€ 120,00	€ 120,00	-
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΠΡ/ΛΩΝ	€ 0,00	€ 600,00	€ 600,00	ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	€ 500,00	€ 100,00	- 400,00
				ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΑ	€ 1.440,00	€ 2.160,00	720,00
				ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ	€ 10.000,00	€ 9.798,00	- 202,00
				ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ	€ 400,00	€ 738,00	338,00
				ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ	€ 720,00	€ 600,00	- 120,00
ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΟΛΟ	€ 16.550,00	€ 17.259,84	€ 709,84	ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΟΛΟΝ	€ 19.630,00	€ 18.286,13	- 1.343,87
				ΕΙΣ ΝΕΟΝ		€ 6.684,35	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	€ 16.550,00	€ 24.970,48		ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	€ 19.630,00	€ 24.970,48	

Αθήνα, 21 Μαρτίου 2015

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Παναγιώτης Παράσκευος

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Είμαι έμπροσθεν των Κοινοποιήσεων των ετήσιων Έκθεσεων και τα ποσά είναι σύμφωνα με τα παραρτήματα.

Ανδρέας Ζαφειρόπουλος

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ο ΤΑΜΙΑΣ

Παναγιώτης Τσιακίρης

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΙΑΚΙΡΗΣ

εκδόθηκε από την Περιφερειακή Ενότητα Έβρου με συγγραφείς τους μουσικολόγους Γεώργιο Κωσταντζο και Θωμά Ταμβάκο καθώς και τον συμπολίτη μας μουσικό και ερευνητή Αθανάσιο Τρικούπη. Στην εκδήλωση παρέστησαν ο Αντιπεριφερειάρχης Έβρου Δημήτριος Πέτροβιτς, ο τότε Υφυπουργός Εσωτερικών Γεώργιος Ντόλιος και ο Επίτιμος Αρχηγός της Ε.Λ.Α.Σ. στρατηγός (ε.α.) Αναστάσιος Δημοσχάκης. Επίσης παρευρεθήκαμε μέλη του Δ.Σ. και του Συλλόγου και στο τέλος των εκδηλώσεων συγχαρήκαμε τους συντελεστές και ιδιαίτερα τον συμπατριώτη μας κ. Αθανάσιο Τρικούπη για τη συμβολή του στα μουσικά δρώμενα της Θράκης και το ζήλο που επιδεικνύει για την ανάδειξη και καταγραφή του μουσικού μας πολιτισμού.

Στις 31 Οκτωβρίου, 1 και 2 Νοεμβρίου 2014 πραγματοποιήσαμε τριήμερη εκδρομή στα Ιωάννινα - Ζαγοροχώρια και Μέτσοβο, που στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία συντελούντος του εξαιρετικού καιρού και του υψηλού επιπέδου του ξενοδοχείου όπου διαμείναμε.

Στις 28 Νοεμβρίου 2014 πραγματοποιήσαμε συνεννόηση σε ταβέρνα της Αμφιθέας με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 30 ετών από την ίδρυση του Συλλόγου μας και της κυκλοφορίας του πεντηκοστού τεύχους του περιοδικού μας. Η βραδιά «κύλησε» με πολύ κέφι.

Τέλος, στις 18 Φεβρουαρίου 2015, πραγματοποιήσαμε με επιτυχία την καθιερωμένη κοπή της Βασιλόπιτας σε αίθουσα του Ξενοδοχείου «ATHENS PLAZA» και βραβεύσαμε παιδιά και εγγόνια μελών του Συλλόγου μας που πέτυχαν στις εξετάσεις και εισήχθησαν σε Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.

Θεωρούμε ότι από όλες τις δραστηριότητες του Συλλόγου μας ξεχωρίζει η έκδοση του περιοδικού μας «Ο ΦΑΡΟΣ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ» που αισίως έφθασε το 52ο τεύχος (και είναι προ των πυλών η έκδοση του 53ου τεύχους), κάνοντας μια επιτυχή διαδρομή δεκαετιών χρόνων, γεγονός που μας γεμίζει με υπερηφάνεια.

Σημαντική είναι η οικονομική ενίσχυση με δωρεές και χορηγίες πολλών συμπατριωτών μας –μελών και μη– για την επίτευξη των στόχων μας.

Η ηθική συμπαράσταση, πλην της οικονομικής, και η εποικοδομητική και καλόπιστη κριτική σας, δίνουν κουράγιο και δύναμη σε όλους εκείνους που μοχθούν συνεχώς για τη βελτίωση του επιπέδου της εκδόσεως, να συνεχίσουν την ευγενική τους προσπάθεια.

Σημειώνουμε ότι ανταποκρινόμενοι στις προσκλήσεις της ΠΑ.Ο.Ν.Ε. το Δ.Σ. και πολλά μέλη μας συμμετείχαμε σε όλες τις εκδηλώσεις τους.

Όλες οι δραστηριότητές μας δημοσιεύθηκαν στο περιοδικό μας και κάποιες από αυτές στις εφημερίδες «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΘΡΑΚΗ» και «ΓΝΩΜΗ» και στο περιοδικό «INFO» που εκδίδονται στην Αλεξανδρούπολη.

Αναφορικά με τα οικονομικά του Συλλόγου μας, θεωρώ ότι το Δ.Σ. τα διαχειρίστηκε ικανοποιητικά και μεταφέρει για την επόμενη χρονιά το ποσό των 6.684,35 ευρώ. Στη συνέχεια, ο Ταμίας του Συλλόγου μας κ. Παναγιώτης Τσιακίρης θα προβεί σε αναλυτική ενημέρωση. Στα πλαίσια της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας και της αύξησης των ταχυδρομικών τελών αναγκασθήκαμε με λύπη μας να περι-

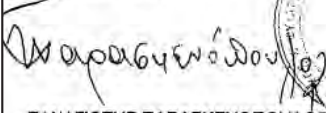
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΝΕΩΝ ΜΕΛΩΝ

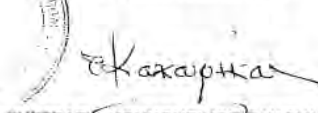
Από 1/3/14 έως 28/2/15, εγγεγράφησαν στον Σύλλογο τα εξής 6 νέα μέλη

1. Κανελλόπουλος Αχιλλέας
2. Κανελλόπουλος Νικόλαος
3. Αλιφεράκης Κων/νος
4. Παυλίδου Χρύσα
5. Φωτεινού Ελένη
6. Μποτσιβάλη Μαρία

ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΟΥ ΕΚΛΕΧΤΗΚΕ ΣΤΙΣ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ ΤΗΣ 26.04.2015 ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ ΣΕ ΣΩΜΑ ΣΤΙΣ 2.5.2015	
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ, Υποναύαρχος Λ.Σ. ε.α. Οδός Ομηρίδου 82-84, Τ.Κ. 185 37 – ΠΕΙΡΑΙΑΣ Τηλέφωνο : 210-41 81 762
Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:	ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ, Πολ. Μηχανικός Οδός Επτανήσου αρ. 7, 163 41 – ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ Τηλέφ. : 210-99 56 411 Fax : 210-99 68 512 – Κ 6977 253 260
Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΝΤΟΓΩΡΓΗΣ, Συνταξιούχος Νομικός Οδός Αγαμέμνωνος 21, 184 52 – Νεάπολη Νίκαιας Τηλέφωνο : 210-49 30 216 Κινητό : 6980 468 788
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:	ΕΥΣΤΡΑΤΙΑ ΚΟΥΚΟΥΡΙΚΟΥ-ΡΑΧΟΥΛΗ, Συνταξιούχος Δ.Υ. Διογένηος 16 – 187 55 – ΚΕΡΑΤΣΙΝΙ Τηλέφ./Fax. : 210-49 64 261 Κιν.: 6938 701 194
ΤΑΜΙΑΣ:	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΙΑΚΙΡΗΣ, Συνταξιούχος Τραπεζικός Οδός Επτανήσου αρ. 7 – 163 41 ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Τηλέφ.: 210-600 48 55 - Fax : 210-6084846 Κιν. 6938 231 083
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΡΑΜΑΝΙΔΟΥ – ΜΙΧΟΥ, Οδός Καραϊσκάκη αρ. 8β - 155 62 – ΧΟΛΑΡΓΟΣ Τηλέφωνο : 210- 65 36 419 Κιν. 6973 393 513
ΜΕΛΗ:	1. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΠΟΤΟΝΑΚΗ, Φιλόλογος, Αναπλ. Ταμίας Οδός Θεμιστοκλέους αρ. 33 – 154 51 ΝΕΟ ΨΥΧΙΚΟ Τηλέφ. : 210-67 23 649 Fax : 210-6753 216 Κιν. 6972 326 715 2. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, Συνταξιούχος Οδός Ασκληπείου αρ. 2, Τ. Κ. 166 75 - ΓΛΥΦΑΔΑ Τηλέφ. 210-96 17 049 Κινητό 6945-791010 3.. ΥΒΟΝΝΗ ΔΑΪΔΟΥ, Συνταξιούχος Εκπαιδευτικός Οδός Νίκαιας αρ. 23 Τ.Κ. 171 22 - Ν. ΣΥΝΤΡΗ Τηλέφωνο : 210-93 43 675 Κινητό : 6944/255 211

Αθήνα, 2 Μαΐου 2015

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΑ ΚΟΥΚΟΥΡΙΚΟΥ-ΡΑΧΟΥΛΗ

κόψουμε κατά τριακόσιους τους αποδέκτες του περιοδικού, διότι παρά τις επανειλημμένες υπενθυμίσεις δεν ενίσχυσαν καθ' οιονδήποτε τρόπο το Σύλλογο ή την έκδοση του περιοδικού.

Κατά τη διάρκεια της θητείας μας και μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων μας, προσπαθήσαμε να ανταποκριθούμε στους σκοπούς του Σωματείου, όπως αυτοί προκύπτουν από το Καταστατικό του Σωματείου μας, καθώς και στις προσδοκίες σας.

Δράττομαι της ευκαιρίας να ευχαριστήσω όλα τα μέλη του Συλλόγου, αλλά και τους φίλους μας, για την αγάπη, το ενδιαφέρον και την οποιαδήποτε παρουσία τους.

Στη συνέχεια, θα παρουσιάσω κάποιες ιδέες δράσης για την περίοδο 2015-16. Εκτός από τις καθιερωμένες εκδηλώσεις, Κοπή Βασιλόπιτας, Χοροεσπερίδα ή Συνεστίαση, Εκδρομές και τη συνέχιση της έκδοσης του περιοδικού μας, προτείνουμε και τα εξής:

1. Διοργάνωση επισκέψεων σε διάφορα Μουσεία εντός Αττικής όπως Ναυτικό Μουσείο της Ελλάδας στη Μαρίνα Ζέας στον Πειραιά, Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη στον Πειραιά, Μουσείο Σιδηροδρόμων, στο ναυλοχούν στο Λιμάνι του Πειραιά LIBERTY κ.α.

2. Διοργάνωση καλλιτεχνικής ή πολιτιστικής εκδηλώσεως με πρόσκλησή μας.

3. Ομιλίες ή παρουσιάσεις συμπατριωτών μας.

4. Επισημαίνω για πολλοστή φορά την ανάγκη για επαφή και επίσκεψη των παιδιών μας στην όμορφη πόλη μας. Έχουμε ανάγκη και τη δική σας συνδρομή για την επίτευξη του στόχου αυτού, που τον θεωρούμε σημαντικό για την επιβίωση του Συλλόγου μας.

Αυτονόητο καθίσταται θεωρώ, ότι πρέπει να μεριμνήσουμε όλοι μας για την εγγραφή στο Σύλλογό μας μελών νεότερης ηλικίας προκειμένου να μακροημερεύσει ο Σύλλογος.

Πέραν από τα ανωτέρω, θεωρώ ότι ο καθένας από σας συλλαμβάνει ιδέες, στα πλαίσια των σκοπών του Συλλόγου μας και θα ήθελε να συμβάλει στην υλοποίησή τους.

Παρακαλούμε λοιπόν να τις υποβάλει στο νέο Δ.Σ. που θα προκύψει από τις σημερινές αρχαιρεσίες, υποδεικνύοντας ταυτόχρονα και τρόπους εφαρμογής τους.

Ζητούμε λοιπόν από τη Γενική Συνέλευση να εξουσιοδοτήσει το νέο Δ.Σ. ώστε να υλοποιήσει αποφάσεις του για δραστηριότητες, εφόσον βέβαια θα εμπίπτουν στο πνεύμα του άρθρου 2 του Καταστατικού μας και θα εκφράζουν στόχους ενός πολιτιστικού και ψυχαγωγικού Σωματείου.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι δημιουργήσαμε ήδη ιστοσελίδα στην οποία καταχωρήθηκε σημαντικός αριθμός τευχών του περιοδικού μας. Θα ακολουθήσει η ολοκλήρωση της καταχώρησης των υπολοίπων τευχών και των δύο βιβλίων που εξέδωσε ο Σύλλογός μας. Το μέλος μας κ. Γεώργιος Ψύλλας ανέλαβε την εργασία εμπλουτισμού και ανανέωσης της ιστοσελίδας μας καθώς και τη σύνδεση και συνεργασία με ιστοσελίδες άλλων Θρακικών Σωματείων και Φορέων. Παρακαλούμε, όποιος έχει τη δυνατότητα, να συνδράμει την εν λόγω προσπάθεια.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να απευθύνω θερμές ευχαριστίες σε όλους εκείνους που μετέχουν στις εκδηλώσεις μας, μας ενισχύουν ηθικά και οικονομικά και με διάφορους τρόπους βοηθούν τις προσπάθειές μας.

Ευελπιστούμε ότι θα συνεχίσουν να συμπαραστέκονται και στο νέο Δ.Σ..

Σας ευχαριστώ.

Παναγιώτης Ορ. Παρασκευόπουλος

ΔΩΡΕΕΣ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΙΕΣ

1 Αλιφεράκης	Κων/νος	€ 30,00	16 Καραχάλιος	Γεώργιος	€ 20,00
2 Αντωνοπούλου	Ελένη	€ 100,00	17 Μανათού-Κανάτα	Δανάη	€ 100,00
3 Αποστολίδου	Ελένη	€ 50,00	18 Μανίκα	Δήμητρα & Φανή	€ 50,00
4 Αρσενάκης	Χριστόδουλος	€ 30,00	19 Ξανθάκης	Ρένος	€ 30,00
5 Αφθονίδου	Μαριάνθη	€ 20,00	20 Παπαδόπουλος	Απόστολος	€ 20,00
6 Βαρβάτος	Κώστας	€ 30,00	21 Ρούτσης	Χρήστος	€ 30,00
7 Γαρίδης	Διονύσιος	€ 40,00	22 Στεφανάτου-Μελά	Ελένη	€ 20,00
8 Δεληπάλας	Αναστάσιος	€ 100,00	23 Τοπάλη-Τοπαλίδου	Δήμητρα	€ 30,00
9 Δίδη	Μαρία	€ 50,00	24 Τοπαλίδου-Τοπάλη	Δήμητρα	€ 50,00
10 Ελευθεράδου	Αλεξάνδρα	€ 30,00	25 Τσακίρης	Κυριάκος	€ 50,00
11 Θωμαΐδου	Μαίρη	€ 50,00	26 Τσιακίρης	Χρήστος	€ 15,00
12 Καλέσης	Γεώργιος	€ 50,00	27 Χαραλαμπίδης	Δημήτριος	€ 50,00
13 Καραδήμας	Μιχάλης	€ 50,00	28 Χατζηκωνσταντίνου	Έλλη	€ 50,00
14 Καραμπερίδης	Στέργιος	€ 50,00			
15 Καραμπουναριώτου-Σουγλή	Γεωργία	€ 50,00	ΣΥΝΟΛΟ		€ 1.245,00

**ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ (ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ)
ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ Ή ΚΑΙ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΑ**

MARIA GIASSEMAKI

ARCHITECT N.T.U. (ATHENS)

11, LEMBESSI STR, 117 42 ATHENS

TEL. (+30) 210 9231 346

Fax: (+30) 210 9231 392

Mob.: 6944 247 744

E-mail: mgias@tee.gr

ΑΝΔΡΙΑΝΑ ΧΑΤΖΗΑΝΔΡΕΟΥ**του ΓΕΩΡΓΙΟΥ**

ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΛΟΥΚΑ ΜΠΕΛΛΟΥ 13 ΑΘΗΝΑ 115 24

210 6927 058 6973 224 639

E-mail: nchatzian@tee.gr

ΓΙΑΣΕΜΑΚΗ ΧΑΡΑ

ΓΡΑΦΙΣΤΑΣ - ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΟΣ

ΛΕΜΠΕΣΗ 11 ΑΘΗΝΑ 117 42

ΤΗΛ. 210 9231 363 κιν. 6944 346 348

Fax: 210 9231 392

ΕΛ. ΣΤΑΥΡΙΑΝΙΔΗ

ΚΕΝΤΡΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ "ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ"

ΑΓΓΛΙΚΑ - ΓΑΛΛΙΚΑ - ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ

1. ΕΒΡΟΥ 16 & ΑΜΑΣΕΙΑΣ ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ

ΤΗΛ./FAX: 210 9316575

2. ΑΓΧΙΑΛΟΥ 23 & ΑΜΙΣΟΥ ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ

ΤΗΛ./FAX: 210 9319070

www.flmellon.gr - e-mail: info@flmellon.gr

ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ ΣΥΡΙΔΟΥ του ΣΠΥΡΟΥ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

ΘΗΣΕΩΣ 25 ΜΑΡΟΥΣΙ 151 24

ΤΗΛ. 210 6129 044 κιν. 6974 003 216

ΝΙΚΟΛΕΤΑ ΧΑΤΖΗΑΝΔΡΕΟΥ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Μ. ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΥ 13 ΑΘΗΝΑ 115 24

ΤΗΛ. 210 6916789 κιν. 6936 928534

E-mail: nicolhat@hotmail.com

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ του ΙΩΑΝΝΗ

ΚΑΘ. ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

ΟΥΡΑΝΟΥ 6 ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗ 166 71

κιν. 6983 930799

ΣΠΥΡΟΣ Ε. ΛΙΒΙΕΡΑΤΟΣ

ΛΟΓΙΣΤΗΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 15 ΑΘΗΝΑ 105 52

ΤΗΛ. 210 3248100

ΟΙΚΙΑ: ΜΙΣΤΡΙΩΤΟΥ 22 ΑΘΗΝΑ 112 55

ΤΗΛ. 210 2018092

ΚΟΥΡΟΥΤΖΙΔΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΑ ΤΟΥ ΑΘΑΝ.**DENISE ELEFTHERIOU**

ΣΧΕΔΙΑΣΤΡΙΑ ΜΟΔΑΣ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 4 & ΤΣΙΜΙΣΚΗ ΓΩΝΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 546 23

ΤΗΛ. 2310 272477 FAX: 2310 273663

κιν. 6944 582 382 www.deniseEleftheriou.gr

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΓΚΑΡΔΙΑΚΟΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Μετεκπαιδευθείς στα ενδοστοματικά εμφυτεύματα
στο DGI του Λονδίνου και στην Υποστηρικτική Αγωγή
του στόματος στον ογκολογικό Ασθενή

Λ. ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ 309 ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ 172 36

ΤΗΛ. 210 9754299 FAX: 210 9765433

κιν. 6944 341321 e-mail: gkardiak@otenet.gr

ΜΑΡΤΙΝΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ

ΣΥΝΤΗΡΗΤΡΙΑ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ (ΠΕ)

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ (ΜΑ)

ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ 3 ΣΑΡΑΝΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

546 36 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΗΛ./FAX: 2310 412413 κιν. 6973 486888

ΘΕΜΗΣ Α. ΛΥΜΠΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ - D.E.A PARIS II

ΤΣΙΜΙΣΚΗ 33 (8ος όρ.) 546 24 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΗΛ. 2310 282142 κιν. 6944391166

e-mail: lymbop@hol.gr

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Κ. ΣΤΕΡΓΙΑΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

ΒΑΣ. ΟΛΓΑΣ 6 (2ος όροφος)

Τ.Κ. 54640 ΦΑΛΗΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΗΛ. 2310 869588

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Δ. ΜΑΝΤΖΟΥΝΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΟΦΘΑΛΜ/ΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΛ.ΑΣ.

Λ. ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ & ΚΡΙΜΑΙΑΣ 2 (γωνία) 3ος όροφος
115 26 ΑΘΗΝΑ (πλησίον Μετρό Κατεχάκη)
e-mail: arismantzounis@gmail.com
ΤΗΛ. 210 6998223, 210 6997766
FAX: 210 6997765 κιν. 6948 275909

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ
MARIANNA ΠΑΥΛΙΔΟΥ
ΖΩΓΡΑΦΟΣ

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ 106 (2ος όρ.) ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗ
ΤΗΛ. / FAX: 255 10 36856 κιν. 6945655110
e-mail: mpavlid@otenet.gr

ΧΡΗΣΤΟΣ Γ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΥΡΟΛΟΓΟΣ - ΑΝΔΡΟΛΟΓΟΣ
Δ/ΝΤΗΣ ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΛ.ΑΣ.

Λ. ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ & ΚΡΙΜΑΙΑΣ 2 (γωνία) 3ος όροφος
115 26 ΑΘΗΝΑ (έναντι Μετρό Κατεχάκη)
ΤΗΛ. 210 6998220 FAX: 210 6997765
κιν. 6948 274048
e-mail: chspap@yahoo.gr

THEODOR GIASSEMAKIS

PROJECT & CONSTRUCTION CONSULTANT

11, LEMBESSI STR, 117 42 ATHENS
TEL. (+30) 210 9231 346
Fax: (+30) 210 9231 392
Mob.: 6944 189 360
E-mail: mgias@tee.gr

ΠΟΛΥΖΩΗΣ ΜΑΚΡΑΣ του ΑΓΓΕΛΟΥ

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ
ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΟΣ

ΓΟΥΝΑΡΗ 176 ΑΝΩ ΓΛΥΦΑΔΑ 166 74
ΤΗΛ. 210 9646 995 κιν. 6944 549 654
E-mail: makras@internet.gr

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΦΩΝ ΧΟΛΟΓΟΥΝΗ

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΠΙΒΛΕΨΕΙΣ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

ΧΟΛΟΓΟΥΝΗΣ ΟΔ. ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΕΚΑΤΗΣ 14 ΚΥΨΕΛΗ 113 64
ΤΗΛ. 210 6142790 - 210 6140618
FAX: 210 8055638
e-mail: holojun1@otenet.gr

ΕΛΕΝΗ Φ. ΜΑΛΑΜΑ

MSc - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΜΑΖΑΡΑΚΗ 24Α (1ος όρ.) 68100 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ. / FAX: 25510 84503 κιν. 6973386595

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ**ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΓΑΛΕΤΖΑ**

ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΠΑΡ' ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ
ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 56 (4ος όρ.) 106 78 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 210 3831737 - 210 3803803
FAX: 210 3301910 κιν. 6977349339
e-mail: galetzas.e@dsa.gr

ΑΛΕΞΙΟΣ Ι. ΞΕΝΙΤΙΔΗΣ

ΜΑΙΕΥΤΗΡΑΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ

Ειδικευθείς στην Εμβρυομητρική Ιατρική
στο *Kings College Hospital Λονδίνου*
Πιστοποιημένος από το *Fetal Medicine Foundation*

- ΑΥΧΕΝΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ • Β' ΕΠΙΠΕΔΟΥ
- ΥΠΕΡΗΧΟΚΑΡΔΙΟΓΡΑΦΙΑ
- ΕΠΕΜΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗ

Τσιμισκή - Φαλήρου 16 1ος όροφος Αλεξανδρούπολη
ΤΗΛ. 25510 88047 FAX: 25510 88657
κιν. 6955 69 79 77

ΜΑΡΙΑΝΘΗ Θ. ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗ

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΥ 9 ΑΘΗΝΑ 106 78
ΤΗΛ. 210 3813 997, 3813 977
Fax: 210 2813 897

ΕΙΡΗΝΗ Σ. ΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΜΑΡΑΣΛΗ 21 ΑΘΗΝΑ 106 76
ΤΗΛ. 210 7215 546 FAX: 210 7215 622
κιν. 6932 243 736
e-mail: igranmatopoulou@gvm-law.gr

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β. ΣΚΑΒΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Λ. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ 270 (3ος όροφος)
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ. 25510 25239 κιν. 6943 165 675
e-mail: skavdis@yahoo.gr

ΓΚΑΡΔΙΑΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ

Λ. ΚΗΦΗΣΙΑΣ 225-227
ΤΗΛ. 6977 338808

Οικοτουριστικός Ξενώνας Δαδιάς "Forest Inn"

Υπεύθυνη λειτουργίας: **Γεωργίτση Δήμητρα**

Δαδιά, Έβρος, Τ.Κ. 68400

Τηλ.: 25540 - 32263 Fax.: 25540 - 32463

κιν.: 6936-806068

Ιστοσελίδα: <http://forestinn.eu>

Facebook:

<http://www.facebook.com/DadiaForestInn>

Email: info@forestinn.eu

ΕΠΙΛΟΓΕΣ από τον Τύπο της Αλεξανδρούπολης

ΓΝΩΜΗ

08.04.2015 **Ανοικτό Κέντρο Εμπορίου αποκτά η Αλεξανδρούπολη** Εγκρίθηκε από το Υπουργείο Οικονομίας η πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος, την υλοποίηση του οποίου αναλαμβάνει ο Εμπορικός Σύλλογος. Στις 171.429 ευρώ το κονδύλι που θα μεταμορφώσει το εμπορικό κέντρο και θα αναδείξει 57 επιχειρήσεις της πόλης. Ο Εμπορικός Σύλλογος Αλεξανδρούπολης το επόμενο χρονικό διάστημα, σε συνεργασία με τον Δήμο Αλεξανδρούπολης και τους επιστημονικούς του συνεργάτες, αναμένεται να περάσει στη φάση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

15.04.2015 **Δόθηκε και επίσημα το ραντεβού του Run Greece στις 27 Σεπτεμβρίου στην Αλεξανδρούπολη** «Για την περιοχή μας αποτελεί μοναδική ευκαιρία εξωστρέφειας προς τους γειτονικούς λαούς αλλά και πρόταση αθλητικού τουρισμού», δήλωσε ο τεχνικός διευθυντής του Run Greece Αλεξανδρούπολης Κώστας Πατερόπουλος.

16.04.2015 **Στο λιμάνι μας ένα Ρώσικο ιστιοφόρο «Θρύλος»**, το Kruzenshtem. Θα δέσει στην Αλεξανδρούπολη από το Σάββατο 18 έως τη Δευτέρα 20 Απριλίου, στα πλαίσια των εορτασμών για τα 70 χρόνια από τη νίκη κατά του ναζισμού και φασισμού στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο. Την επίσκεψη οργανώνει το Κρατικό Τεχνικό Πανεπιστήμιο του Καλίνινγκραντ σε συνεργασία με το Πολιτιστικό Κέντρο «Ρώσικο Σπίτι», τον Δήμο Αλεξανδρούπολης και το Ρωσικό Προξενείο Θεσσαλονίκης. Το κοινό μπορεί να επισκέπτεται ελεύθερα το πλοίο. Μεταξύ άλλων εκδηλώσεων διοργανώνεται και φιλικός σκακιστικός αγώνας του πληρώματος και του Σκακιστικού Συλλόγου Αλεξανδρούπολης.

21.04.2015 **Ευ(β)ρωστος νομός!** Μεταξύ των 15 πρώτων σε καταθέσεις ο νομός μας. «Φτωχοί συγγενείς» Ροδόπη και Ξάνθη. «Άλμα» 400 εκ. ευρώ στις καταθέσεις των Εβριτών την τελευταία δεκαετία, παρά την κρίση. Στα 1,6 δισ. ευρώ οι τραπεζικές καταθέσεις τον Δεκέμβριο του 2014.

05.05.2015 **Επίσκεψη του Δημάρχου Αλεξανδρούπολης στην Αγία Πετρούπολη**, μετά από επίσημη πρόσκληση του Δημάρχου του Κεντρικού Δήμου της πανέμορφης ρωσικής πόλης. Θα προωθηθούν και όλες οι απαραίτητες διαδικασίες για την αδελφοποίηση των δύο Δήμων.

13.05.2015 **Σαμοθράκη «η άγνωστη, η όμορφη»**, στο Top-10 των πιο όμορφων και άγνωστων νησιών της Ευρώπης σύμφωνα με αφιέρωμα της Βρετανικής εφημερίδας Guardian.

14.05.2015 **Το «σπίτι» τους περιμένουν 120 δημιουργοί της Θράκης** Μια ανυπολόγιστης καλλιτεχνικής αξίας συλλογή έχει συγκεντρώσει το Θρακικό Κέντρο Τέχνης και Πολιτισμού. Στόχος η ανάδειξη του σύγχρονου θρακικού πολιτισμού

Επιμέλεια: Υβόννη Δαΐδου

και η δημιουργία και λειτουργία πινακοθήκης στο κτήριο του νομαρχείου. Μιλά στη ΓΝΩΜΗ η πρόεδρος του Κέντρου Ελβίρα Ταταρίδου.

19.05.2015 **Επίτιμος δημότης Αλεξανδρούπολης ο παγκοσμίου φήμης καθηγητής Φυσικής Δημήτρης Νανόπουλος** Η ανακήρυξη έγινε, μετά από ομόφωνη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου της Αλεξανδρούπολης, στα πλαίσια των εκδηλώσεων για τα 95α ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ της πόλης.

21.05.2015 **«Στις ράγες» της ανάπτυξης το λιμάνι μας** Παραδόθηκε και επίσημα η σιδηροδρομική γραμμή που ενώνει το δίκτυο του ΟΣΕ με τον λιμένα Αλεξανδρούπολης. Κοινή αγωνία και διάθεση για συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, προκειμένου να υπάρξει αξιοποίηση της γραμμής και προσέλκυση εμπορευμάτων.

22.05.2015 **2ο Διεθνές Τουρνουά Ενόργανης Γυμναστικής «ΕΥ ΑΓΩΝΙΖΕΣΘΑΙ» στην Αλεξανδρούπολη**, αυτό το Σάββατο, 23 Μαΐου, στο κλειστό Γυμναστήριο «Μιχάλης Παρασκευόπουλος». Αρω-

Ο επίτιμος πλέον δημότης Αλεξανδρούπολης Δημήτρης Νανόπουλος ανάμεσα στον Δήμαρχο Αλεξανδρούπολης Ευάγγελο Λαμπάκη και τον πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου Θεόδωρο Αγγλιά.

γός αυτού του τουρνουά θα είναι η κ. Κατερίνα Παναγοπούλου, Πρέσβειρα της Ελλάδας στο Συμβούλιο της Ευρώπης για τον Αθλητισμό.

22.05.2015 Ξεχωριστές θεαματικές παραστάσεις στον Έβρο από το 20μελές Κρατικό Μουσικό Συγκρότημα της Δημοκρατίας του Ταταριστάν της Ρωσικής Ομοσπονδίας, το Σάββατο στο Διδυμότειχο και την Κυριακή στο Κηποθέατρο Αλεξανδρούπολης.

22.05.2015 Το καλύτερο καλοκαίρι... ever περιμένει η Αλεξανδρούπολη Σε πολύ καλό επίπεδο οι κρατήσεις στα ξενοδοχεία, ενώ θα έρθουν πτήσεις από Πολωνία και Γαλλία.

27.05.2015 Χώρος φύλαξης παράτυπων μεταναστών στο λιμεναρχείο Αλεξανδρούπολης Ξεκινούν εργασίες διαμόρφωσης του χώρου, προϋπολογισμού 16.100 ευρώ. Θα γίνουν παρεμβάσεις στις τοιχοποιίες, στην τουαλέτα, στα ηλεκτρομηχανολογικά, ενώ θα τοποθετηθούν και κρεβάτια. Σε 6 μήνες θα πρέπει να παραδοθεί το έργο.

27.05.2015 Βουτιές στα νερά της Αγίας Παρασκευής για μία monachus-monachus Η όμορφη φώκια προσέλκυσε τα βλέμματα και τα φωτογραφικά «κλικ» των περαστικών. Πρόκειται για ενήλικο αρσενικό άτομο που πριν από μερικούς μήνες σύχναζε στη Θάσο και στη Μαρώνεα.

28.05.2015 Διαγωνισμός για τα υδατοδρόμια Αλεξανδρούπολης και Σαμοθράκης Προς αναζήτηση φορέα που θα αναλάβει την κατασκευή, αδειοδότηση και λειτουργία τους ο Ο.Λ.Α. Στα 80.000 ευρώ ο προϋπολογισμός των δύο έργων. 15ετής η παραχώρηση λειτουργίας του κάθε υδατοδρομίου στην ανάδοχο εταιρεία.

30.05.2015 «Ωρίμασε» το έργο της αξιοποίησης της γεωθερμίας Ελήφθησαν οι αδειοδοτήσεις για το γεωθερμικό πεδίο του Αρίστηνου

του Δήμου Αλεξανδρούπολης. Στόχος η χρηματοδότηση από το νέο ΕΣΠΑ.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΘΡΑΚΗ

18.03.2015 Τρία χρόνια βιοαγρόκτημα Ένα ίσως από τα πιο σημαντικά έργα της Δημοτικής Αρχής της Αλεξανδρούπολης είναι η δημιουργία του βιοαγροκτήματος. Περίπου 273 οικογένειες που κατέχουν έκταση στον βιοαγρό εξασφαλίζουν τα οπωροκηπευτικά τους αλλά στηρίζουν και αρκετές ακόμα οικογένειες μέσω του κοινωνικού παντοπωλείου καθώς αποδίδουν μέρος της σοδειάς τους.

21.03.2015 Καθυστερεί η ίδρυση του Διδασκαλείου στην Αλεξανδρούπολη Αν και η τροπολογία που κατετέθη επί Λοβέρδου όριζε ότι το Διδασκαλείο Εκπαιδευτικών Μειονοτικού Προγράμματος θα έπρεπε να ιδρυθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016, το θέμα εκκρεμεί ακόμη.

21.03.2015 Ξεχασμένη "ατραξιόν" η σπηλιά του Κύκλωπα Εγκατάλειψη και ερημιά στο σπήλαιο της Μάκρης Αλεξανδρούπολης που θα έπρεπε να σφύζει από ξένους τουρίστες και επισκέπτες.

25.03.2015 Εγκαινιάζεται το αναβαθμισμένο Ιστορικό Μουσείο Αλεξανδρούπολης Το Σάββατο 28 Μαρτίου 2015 και ώρα 8 μ.μ. θα πραγματοποιηθούν τα εγκαίνια του αναβαθμισμένου Μουσείου. Η αναβάθμιση, ο εξοπλισμός των χώρων και η ανάδειξη της συλλογής της Ελένης Φιλιππίδη υλοποιήθηκε στα πλαίσια του επιχειρησιακού προγράμματος «Μακεδονία-Θράκη 2007-2013» και οι επεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν σε όλους τους χώρους του Μουσείου αφορούν στη λειτουργική και αισθητική του αναβάθμιση και στην ενίσχυση του πολιτιστικού και κοινωνικού του ρόλου.

01.04.2015 Δημοπρατήθηκε το

ακίνητο του "Πλάτανου" στη Μάκρη Τελικά βρέθηκε εκμισθωτής, ο οποίος θα εκμεταλλεύεται για 30 χρόνια το ακίνητο καταβάλλοντας κάθε μήνα το ποσό των 810 ευρώ. Επιπροσθέτως θα αναλάβει και το κόστος ανακατασκευής του ακινήτου που ανέρχεται στο ποσό των 90.000 ευρώ.

07.04.2015 Βράβευση από την UNESCO εκπαιδευτικών της Θράκης που υπηρετούν σε παραμεθόριες περιοχές, για την εκπαιδευτική τους προσφορά. Τέσσερις εκπαιδευτικοί θα τιμηθούν και με χρηματικό έπαθλο 5.000 ευρώ, το οποίο θα τους απονεμηθεί από τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας Προκόπη Παυλόπουλο.

28.04.2015 Από φέτος μπάνιο στην παραλία της Απολλωνιάδος Όπως τα παλιά χρόνια, που οι Αλεξανδρουπολίτες έπαιρναν μια πετσέτα και πήγαιναν με τα πόδια στην παραλία να κολυμπήσουν. Ολοκληρώθηκαν τα έργα προστασίας της ακτής. Μένει η αρχιτεκτονική ανάπλαση και διαμόρφωση του χώρου.

14.05.2015 Τοποθετήθηκε ράμπα στην παραλία της Απολλωνιάδας Προσβάσιμη στο κοινό είναι πλέον η παραλία στο Πάρκο Εγνατία της περιοχής Απολλωνιάδας στην Αλεξανδρούπολη (παραπλεύρως ξενοδοχείου Grecotel).

14.05.2015 Αναγνωρίζεται διεθνώς η καθαριότητα των θαλάσσιων υδάτων και των ακτών σε 23 οργανωμένες παραλίες της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας - Θράκης για το 2015. Μεταξύ αυτών η δημοτική πλαζ Αλεξανδρούπολης και η Κουανή Ακτή Μάκρης.

19.05.2015 Ψηφίστηκε η πράξη νομοθετικού περιεχομένου για την Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης Με τη στήριξη ΣΥΡΙΖΑ και ΑΝΕΛ ψηφίστηκε στη Βουλή κατά πλειοψηφία, επί της αρχής και στο σύνολό της η σχετική πράξη για τη βιωσιμότητα της Ε.Β.Ζ. με ρυθμίσεις και για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές.

Μνήμες & πρόσωπα

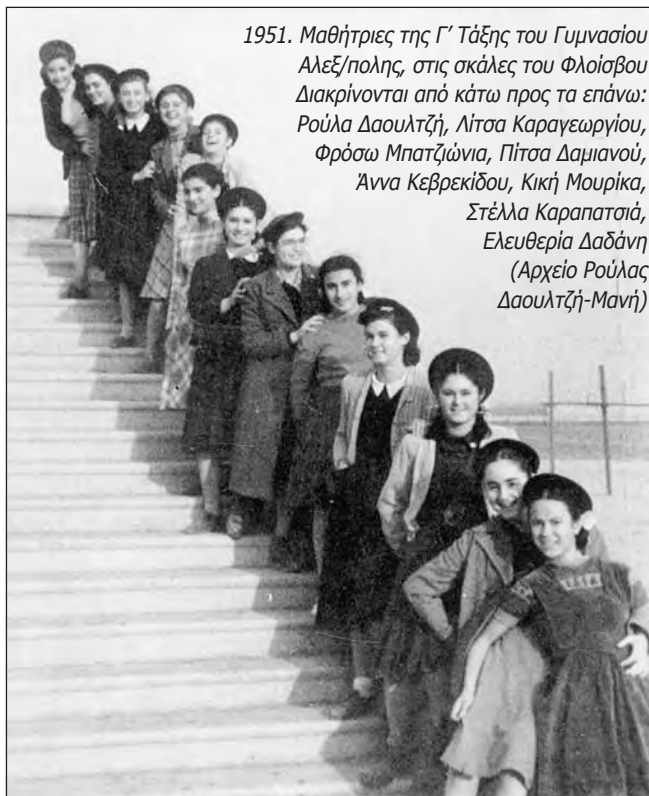
Αναμνηστικές από το τέλος της Σχολικής χρονιάς αλλά και από διαγωνίσματα, σχολικές αίθουσες ...

Οι σελίδες αυτές είναι μια πρόσκληση-πρόκληση. Στείλτε μας φωτογραφίες από το οικογενειακό σας αρχείο, σε ενότητες (π.χ. σχολική ζωή, εκδρομές, σημαντικά γεγονότα της κοινωνικής και πνευματικής ζωής της πόλης κ.ά.). Οι φωτογραφίες γράφουν ιστορία. Το επόμενο θέμα θα είναι: "Καλοκαίρι στην Αλεξανδρούπολη".

Επιμέλεια: Π. Τσιακίρης

1952. Λειτουργούσε χημείο στο ακριτικό Γυμνάσιο της πόλης μας! Οι μαθήτριες παρακολουθούν ή εκτελούν πειράματα από τον καθηγητή Θεόδ. Γεωργούση.

1951. Μαθήτριες της Γ' Τάξης του Γυμνασίου Αλεξ/πολης, στις σκάλες του Φλοίσβου Διακρίνονται από κάτω προς τα επάνω: Ρούλα Δαουλτζή, Λίτσα Καραγεωργίου, Φρόσω Μπατζιώνα, Πίτσα Δαμιανού, Άννα Κεβρεκίδου, Κική Μουρίκα, Στέλλα Καραπατσιά, Ελευθερία Δαδάνη (Αρχείο Ρούλας Δαουλτζή-Μανή)

Διαγωνίσματα Β' εξαμήνου. Τα βάσανα τελειώνουν. Η Λίτσα και άλλες δύο τόλμησαν και έβγαλαν την ποδιά... Ο Αλιφέρης και η Παπάζογλου επιβλέπουν... (Αρχείο Άννας Ταμβακίδου)

Διαγωνίσματα Α' εξαμήνου, 14/2/1955. Δεξιά σειρά: η Λιθαρή, η Λευκοθέα, η Αλεξάνδρα, η Χρυσούλα, η Ελένη. Μεσαία σειρά: η Σμαρώ, η Τασούλα, η Βενετία, η Αντωνία, η Σμαρώ, η Ελισάβετ. Στο βάθος αριστερά η Ελένη (Αρχείο Αλεξάνδρας Μποτονάκη)

Συνταγές (όχι μόνο Θρακιώτικες)

Επιμέλεια: Στρατούλα Κονκουρίκου

Κουλουράκια αμυγδάλου

Υλικά

1 ½ φλιτζάνι τσαγιού καλαμποκέλαιο
1 φλιτζάνι τσαγιού χυμό πορτοκάλι
1 ½ φλιτζάνι τσαγιού ζάχαρη
1 φλιτζάνι τσαγιού σουσάμι ψημένο
1 φλιτζάνι τσαγιού ψιλοκομμένα, ψημένα
αμύγδαλα, αλεύρι όσο σηκώσει
1 κουτ. γλυκού κανέλα
1 μπέικιν - ξύσμα από δύο πορτοκάλια
1 κοφτό κουτ. γλυκού σόδα

Εκτέλεση

Σε μία σουπιέρα ρίχνουμε το πορτοκάλι (χυμό), το καλαμποκέλαιο, το ξύσμα, τη ζάχαρη και τα ανακατεύουμε. Προσθέτουμε το μισό αλεύρι (μαλακό), το μπέικιν, τη σόδα και την κανέλα και ζυμώνουμε ελαφρά. Προσθέτουμε τα αμύγδαλα και το σουσάμι, συμπληρώνουμε το αλεύρι και ζυμώνουμε όλα τα υλικά. Τα πλάθουμε σε ό,τι σχήμα θέλουμε και τα ψήνουμε στους 170° για 30 λεπτά.

Μια διαφορετική ψαρόσουπα

Υλικά

1½ κιλό ψάρια σε φιλέτα (σολομός, μπακαλιάρος)

12 κυδώνια ή μύδια
1 πράσο κομμένο σε ροδέλες
5-6 φύλλα κινέζικο λάχανο, κομμένο σε λωρίδες
½ φλιτζάνι κορν-φλάουρ
12 μανιτάρια κομμένα σε φετούλες
2 καρότα κομμένα σε ροδέλες
6 κουταλιές σούπας ηλιέλαιο
2 κουταλιές σούπας σάλτσα σόγιας
4 κουταλιές σούπας άσπρο κρασί
1 ½ λίτρο νερό

Εκτέλεση

Ζεσταίνουμε το ηλιέλαιο και τσιγαρίζουμε ελαφρά το πράσο, τα καρότα και τα μανιτάρια. Ρίχνουμε το κρασί, τη σάλτσα σόγιας, το νερό και τα βράζουμε όλα μαζί για 10 λεπτά. Τοποθετούμε τα ψάρια πάνω στα λαχανικά, αρχίζοντας από τα πιο σκληρά. Συνεχίζουμε το βράσιμο για 10 λεπτά, προσθέτουμε τα όστρακα και βράζουμε για άλλα 6 λεπτά. Η σούπα σερβίρεται ζεστή.

Παγωτό με κρόκο

Υλικά

2 κιλά γάλα πλήρες
4-5 κόκκους κακουλέ
3 κουταλιές σούπας ζάχαρη
15 τριχούλες κρόκου, μουλιασμένες σε λίγο νερό
3 κουταλιές σούπας κρέμα γάλακτος
αμύγδαλα πραλίνα για διακόσμηση

Εκτέλεση

Βράζουμε το γάλα μαζί με τους σπόρους του κακουλέ σε χαμηλή φωτιά για 30 λεπτά. Αφαιρούμε τους σπόρους και προσθέτουμε τη ζάχαρη, την κρέμα γάλακτος και τον κρόκο μαζί με το νερό. Αδειάζουμε το μείγμα σε φόρμα και το αφήνουμε να παγώσει για 4-5 ώρες. Ξεφορμάρουμε το παγωτό και το διακοσμούμε με την πραλίνα αμυγδάλου.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΓΡΟΥ 137 (5ος όροφος) - Τ.Κ. 171 21 Ν. ΣΜΥΡΝΗ - ΤΗΛ. 210 3215354